

Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą

I - TEKST TRAKTATU

Jego Królewska Mość Król Belgów, Prezydent Niemieckiej Republiki Federalnej, Prezydent Republiki Francuskiej, Prezydent Republiki Włoskiej, Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburga, Jej Królewska Mość Królowa Holandii, Zdecydowani ustanowić podstawy coraz ściślejszej unii między narodami Europy, Gotowi zapewnić postęp ekonomiczno - społeczny swych krajów poprzez wspólne działanie przy usuwaniu barier, które dzielą Europę,

Obierając za zasadniczy cel swoich wysiłków stałą poprawę warunków życia i pracy swoich narodów,

Uznając, że usunięcie istniejących przeszkód wymaga zharmonizowanego działania dla zapewnienia stałego rozwoju, zrównoważenia wymiany handlowej oraz uczciwej konkurencji,

Troszcząc się o wzmocnienie jedności swoich systemów gospodarczych i zapewnienie ich harmonijnego rozwoju przez zmniejszanie istniejących różnic między poszczególnymi regionami oraz usuwanie opóźnienia mniej uprzywilejowanych regionów,

Pragnąc przyczynić się dzięki wspólnej polityce handlowej do stopniowego usuwania ograniczeń w międzynarodowym handlu,

Zmierzając do umocnienia solidarności łączącej Europę z krajami zamorskimi i pragnąc zapewnić im rozwój dobrobytu zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych,

Zdecydowani przez połączenie swych zasobów, zachować oraz umocnić pokój i wolność, oraz wzywając inne narody Europy, które stawiają sobie te same cele, do przyłączenia się do ich wysiłków,

Postanowili utworzyć Wspólnotę Europejską i wyznaczyli w tym celu swoich pełnomocników:

Jego Królewska Mość Król Belgów:

Pana Paul-Henri Spaaka, Ministra Spraw Zagranicznych;

Barona J.Ch.Snoy et d'Oppuers, Sekretarza Generalnego Ministerstwa Spraw Gospodarczych, Przewodniczącego Delegacji Belgijskiej na Konferencję Międzyrządową

Prezydent Niemieckiej Republiki Federalnej:

Pana Dr Konrada Adenauera, Kanclerza Federalnego,

Pana Profesora Waltera Hallstein, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

Prezydent Republiki Francuskiej:

Pana Christian Pineau, Ministra Spraw Zagranicznych,

Pana Maurice'a Faure, Podsekretarza Stanu do Spraw Zagranicznych;
Prezydent Republiki Włoskiej;
Pana Antonio Segni, Prezesa Rady Ministrów,
Pana Profesora Gaetano Martino, Ministra Spraw Zagranicznych;
Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburga;
Pana Josepha Bech, Prezesa Rządu, Ministra Spraw Zagranicznych,
Pana Lamberta Schaus, Ambasadora, Przewodniczącego Delegacji
Luksemburskiej na Konferencję Międzyrządową;
Jej Królewska Mość Królowa Holandii;
Pana Josepha Luns, Ministra Spraw Zagranicznych,
Pana J. Linhorsta Homan, Przewodniczącego Delegacji Holenderskiej na
Konferencję Międzyrządową,
którzy, po wymianie swoich pełnomocnictw, uznanych za sporządzone należycie i
w prawidłowej formie, uzgodnili co następuje.

Część Pierwsza

Zasady

Artykuł 1.

Niniejszym Traktatem Wysokie Umawiające się Strony ustanawiają między sobą Europejską Wspólnotę Gospodarczą.

Artykuł 2.

Zadaniem Wspólnoty jest popieranie - przez utworzenie wspólnego rynku oraz stopniowe ujednoczanie polityki gospodarczej Państw Członkowskich - harmonijnego rozwoju działalności gospodarczej na terenie całej Wspólnoty, stałego i równomiernego rozwoju, umacniania stabilności, szybszego podnoszenia poziomu życia i ściślejszych stosunków między Państwami należącymi do Wspólnoty.

Artykuł 3.

Dla osiągnięcia celów wymienionych w artykule 2, na warunkach określonych w niniejszym Traktacie i zgodnie z przewidzianym w nim terminarzem, działalność Wspólnoty obejmuje:

- a) znoszenie między Państwami Członkowskimi, ceł i ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie towarów jak również wszelkich innych środków wywierających podobny skutek;
- b) ustanowienie wspólnej taryfy celnej i wspólnej polityki handlowej wobec Państw trzecich,
- c) usuwanie przeszkód między Państwami Członkowskimi w swobodnym przepływie osób, usług i kapitału,
- d) przyjęcie wspólnej polityki w dziedzinie rolnictwa,
- e) przyjęcie wspólnej polityki w dziedzinie transportu,
- f) ustanowienie systemu chroniącego przed naruszaniem konkurencji na

wspólnym rynku,

g) zastosowanie trybu postępowania, umożliwiającego koordynację polityki gospodarczej Państw Członkowskich oraz zapobieganie zachwianiu niezrównoważeniu ich bilansów płatniczych,

h) zbliżanie prawa krajowego Państw Członkowskich w zakresie niezbędnym dla właściwego funkcjonowania wspólnego rynku,

i) utworzenie Europejskiego Funduszu Socjalnego w celu zwiększenia możliwości zatrudnienia pracowników i przyczynienia się do podniesienia ich poziomu życia,

j) utworzenie Europejskiego Banku Inwestycyjnego, którego zadaniem będzie ułatwienie rozwoju gospodarczego Wspólnoty przez uruchomienie nowych zasobów,

k) stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich w celu zwiększenia wymiany oraz solidarnego popierania rozwoju Ekonomiczno - Społecznego.

Artykuł 4.

1. Wykonanie zadań powierzonych Wspólnocie zapewniają następujące instytucje:

- Parlament Europejski,
- Radę,
- Komisję,
- Trybunał Sprawiedliwości.

Każda z tych instytucji działa w granicach uprawnień przyznanych jej niniejszym Traktacie.

2. Rada i Komisja korzystają z pomocy Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, który pełni funkcje doradcze.

3. Kontroli ksiąg dokonuje Trybunał Rewidentów Księgowych działający w granicach uprawnień przyznanych mu w niniejszym Traktacie.

Artykuł 5.

Państwa Członkowskie podejmą wszelkie właściwe środki, o charakterze ogólnym lub szczegółowym w celu zapewnienia realizacji zobowiązań wynikających z niniejszego Traktatu lub z działalności podejmowanej przez instytucje Wspólnoty. Będą one ułatwiać Wspólnocie wykonanie jej zadań.

Nie będą oni podejmować żadnych środków, które mogłyby przeszkodzić w realizacji celów niniejszego Traktatu.

Artykuł 6.

1. Państwa Członkowskie, ściśle współpracując z instytucjami Wspólnoty, będą koordynować swą politykę gospodarczą w zakresie niezbędnym do osiągnięcia celów niniejszego Traktatu.

2. Instytucje Wspólnoty będą czuwać nad tym, aby wewnętrzna i zewnętrzna równowaga finansowa Państw Członkowskich nie była naruszona.

Artykuł 7.

W ramach stosowania niniejszego Traktatu i bez wpływu na zastosowanie jakichkolwiek szczególnych postanowień w nim zawartych, wszelka forma dyskryminacji ze względu na narodowość jest zakazana.

Rada, na wniosek Komisji oraz we współpracy z Parlamentem Europejskim może przyjąć kwalifikowaną większością głosów przepisy mające na celu zakazanie takiej dyskryminacji.

Artykuł 8.

1. Wspólny rynek będzie tworzony stopniowo w ciągu dwunastu lat okresu przejściowego.

Okres przejściowy podzielony jest na trzy czteroletnie etapy; czas trwania każdego z nich może być zmieniony zgodnie z podanymi niżej przepisami.

2. Każdemu etapowi przypisany będzie zespół działań, które powinny być wprowadzone i podjęte łącznie.

3. Warunkiem przejścia od pierwszego do drugiego etapu jest stwierdzenie, że cele wyraźnie określone przez niniejszy Traktat dla pierwszego etapu zostały rzeczywiście osiągnięte i że, z zastrzeżeniem wyjątków i zgodnie z procedurami przewidzianymi przez niniejszy Traktat, zobowiązania zostały wypełnione.

Takie stwierdzenie wydaje Rada na koniec czwartego roku, działając jednomyślnie na podstawie sprawozdania Komisji. Żadne Państwo nie może jednak utrudniać podjęcia jednomyślnej decyzji, powołując się na niewykonanie swych zobowiązań. W razie braku jednomyślności pierwszy etap zostaje automatycznie przedłużony o jeden rok.

Na koniec piątego roku, Rada wyda stwierdzenie na tych samych warunkach. W razie nieosiągnięcia jednomyślności pierwszy etap zostaje przedłużony automatycznie o jeden dodatkowy rok.

Na koniec szóstego roku, Rada wyda stwierdzenie, działając większością kwalifikowaną na podstawie sprawozdania Komisji.

4. W ciągu miesiąca od ostatniego głosowania, każde Państwo Członkowskie, które głosowało w mniejszości, lub o ile wymagana większość nie została osiągnięta, każde Państwo Członkowskie ma prawo żądać od Rady, aby wyznaczyła komisję arbitrażową, której decyzje byłyby wiążące dla wszystkich Państw Członkowskich i instytucji Wspólnoty. W skład tego organu wchodzić będzie trzech członków mianowanych przez działającą jednomyślnie Radę na wniosek Komisji.

Jeżeli Rada nie mianuje członków komisji arbitrażowej w ciągu miesiąca od zgłoszenia wniosku, członków komisji arbitrażowej mianuje Trybunał Sprawiedliwości w ciągu następnego miesiąca.

Komisja arbitrażowa wybiera swego przewodniczącego.

Komisja wyda orzeczenie w ciągu sześciu miesięcy od daty głosowania Rady, przewidzianego w ostatnim ustępie punktu 3.

5. Drugi i trzeci etap mogą być przedłużone lub skrócone jedynie na podstawie decyzji Rady, działającej jednomyślnie na wniosek Komisji.

6. Postanowienia poprzednich punktów nie mogą spowodować, aby okres przejściowy trwał dłużej niż piętnaście lat, począwszy od chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

7. Z zastrzeżeniem wyjątków lub wyłączeń przewidzianych w niniejszym Traktacie, zakończenie okresu przejściowego stanowi ostateczny termin wejścia w życie wszystkich przepisów i uruchomienia wszystkich środków wymaganych dla utworzenia wspólnego rynku.

Artykuł 8a

Wspólnota podejmie środki w celu stopniowego wprowadzania rynku wewnętrznego do dnia 31 grudnia 1992 roku, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz artykułów 8b, 8c, 28, 57. 2, 59, 70. 1, 84, 99, 100a i 100b, bez naruszania innych postanowień niniejszego Traktatu.

Rynek wewnętrzny obejmie obszar bez granic wewnętrznych, na którym zagwarantowany będzie swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitałów zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu.

Artykuł 8b

Komisja do dnia 31 grudnia 1988 roku i ponownie do dnia 31 grudnia 1990 roku złoży Radzie sprawozdanie z postępów poczynionych w dziedzinie utworzenia rynku wewnętrznego w okresie wyznaczonym w artykule 8a.

Rada, na wniosek Komisji, działając większością kwalifikowaną głosów, określi wytyczne i warunki niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego postępu we wszystkich sektorach, o które chodzi..

Artykuł 8c

Przy sporządzaniu wniosków prowadzących do osiągnięcia celów określonych w artykule 8a, Komisja weźmie pod uwagę wysiłki jakie niektóre gospodarki o różnym stopniu rozwoju będą musiały podjąć w okresie ustanawiania rynku wewnętrznego jak również może zaproponować odpowiednie przepisy.

Jeżeli postanowienia te przybiorą formę wyłączeń, będą musiały mieć charakter tymczasowy i spowodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku.

CZĘŚĆ DRUGA

PODSTAWY WSPÓLNOTY

TYTUŁ I

Swobodny przepływ towarów

Artykuł 9

1. Wspólnota opiera się na unii celnej, która obejmuje całą wymianę towarową oraz zakaz nakładania między Państwami Członkowskimi ceł przywozowych i wywozowych jak również wszelkich opłat wywierających podobny skutek, oraz wprowadzania wspólnej taryfy celnej w ich stosunkach z krajami trzecimi.
2. Postanowienia Sekcji I Rozdziału I oraz II Rozdziału niniejszego Tytułu stosują się do produktów wytworzonych w Państwach Członkowskich, jak również do produktów pochodzących z krajów trzecich, które znajdują się w wolnym obiegu w Państwach Członkowskich.

Artykuł 10

1. Za produkty znajdujące się w wolnym obiegu w jednym z Państw Członkowskich, które pochodzą z jakiegoś kraju trzeciego uważane są takie produkty, w stosunku do których zostały wypełnione wszelkie formalności przywozowe oraz nałożone cła lub opłaty wywierające podobny skutek zostały pobrane przez to Państwo, i które nie korzystały ze zwrotu całkowitego lub częściowego tych ceł lub opłat.
2. Przed upływem pierwszego roku od chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu Komisja ustali metody współpracy administracyjnej dla zastosowania artykułu 9.2, uwzględniając konieczność jak najdalej idącego ograniczania formalności, jakim podlega handel.
Przed upływem pierwszego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu Komisja wyda przepisy, które w wymianie handlowej między Państwami Członkowskimi będą stosowane w stosunku do towarów pochodzących z innego Państwa Członkowskiego, do których wytworzenia użyto wyrobów, na które nie były nałożone przez eksportujące Państwo Członkowskie cła ani inne opłaty podobne w skutkach, lub które korzystały ze zwrotu całkowitego lub częściowego tych ceł lub opłat.
Wydając powyższe postanowienia, Komisja uwzględni zasady dla znoszenia ceł wewnątrz Wspólnoty i dla stopniowego wprowadzania wspólnej taryfy celnej.

Artykuł 11

Członkowie Wspólnoty podejmą wszelkie właściwe środki dla umożliwienia rządów wykonanie w określonych terminach, powierzonych im przez niniejszy Traktat zobowiązań w stosunku do ceł.

ROZDZIAŁ I

Unia celna

Sekcja 1

Znoszenie ceł między Państwami Członkowskimi

Artykuł 12

Państwa Członkowskie nie będą wprowadzały we wzajemnych stosunkach nowych ceł przywozowych i wywozowych ani opłat wywierających podobny skutek, ani podwyższały ceł i opłat dotychczas obowiązujących w ich wzajemnych stosunkach handlowych.

Artykuł 13

1. Obowiązujące w wymianie handlowej między Państwami Członkowskimi cła przywozowe będą przez nie stopniowo znoszone w okresie przejściowym zgodnie z artykułami 14 i 15.

2. Obowiązujące w wymianie handlowej między Państwami Członkowskimi opłaty podobne w skutkach do ceł przywozowych, będą przez nie stopniowo znoszone w okresie przejściowym. Komisja ustali w drodze dyrektyw tryb znoszenia tych opłat. Kieruje się ona przy tym zasadami przewidzianymi w artykule 14. 2 i 14. 3, jak również dyrektywami wydanymi przez Radę zgodnie z artykułem 14. 2.

Artykuł 14

1. Cłem podstawowym, które w odniesieniu do każdego produktu powinno być stopniowo obniżane, jest cło obowiązujące w dniu 1 stycznia 1957r.

2. Ustala się następujący harmonogram przeprowadzania obniżek:

a) w ciągu pierwszego etapu pierwsza obniżka będzie przeprowadzona po roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu; druga, w osiemnaście miesięcy później; trzecia, z upływem czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu;

b) w ciągu drugiego etapu, pierwsza obniżka będzie przeprowadzona w osiemnaście miesięcy od rozpoczęcia tego etapu; druga obniżka w osiemnaście miesięcy po poprzedniej; trzecia obniżka w rok później;

c) pozostałe obniżki zostaną przeprowadzone w ciągu trzeciego etapu; Rada, działając większością kwalifikowaną na wniosek Komisji określi w drodze dyrektyw ich harmonogram.

3. Przy pierwszej obniżce, Państwa Członkowskie wprowadzą w swych wzajemnych stosunkach cła na wszystkie produkty równe cłu podstawowemu zmniejszonemu o 10%.

Przy każdej dalszej obniżce każde Państwo Członkowskie obniży całość swych ceł w ten sposób, aby ogólna suma ceł zmniejszona została o 10%, według punktu 4, przy czym obniżka cła na każdy poszczególny produkt winna wynosić co najmniej 5% cła podstawowego.

W stosunku do produktów dla których utrzymywałyby się cło nadal wyższe o 30%, każda obniżka musi wynosić co najmniej 10% cła podstawowego.

4. Ogólna suma ceł, jak podano w punkcie 3 będzie obliczana dla każdego Państwa Członkowskiego przez pomnożenie wartości przywozu z innych Państw

Członkowskich w ciągu 1956 r przez cła podstawowe.

5. Wszelkie szczegółowe problemy wynikające z zastosowania punktów 1-4 będą uregulowane w drodze dyrektyw wydanych przez działającą większością kwalifikowaną Radę, na wniosek Komisji.

6. Państwa Członkowskie będą składać Komisji sprawozdanie o sposobie zastosowania wymienionych powyżej zasad dotyczących obniżki cel. Starają się one zapewnić, aby obniżki cel na każdy produkt osiągnęły wartość:

- przy końcu pierwszego etapu, co najmniej 25% cła podstawowego;
- przy końcu drugiego etapu, co najmniej 50% cła podstawowego.

Komisja udzieli Państwom Członkowskim wszelkich koniecznych zaleceń, jeżeli stwierdzi, że istnieje niebezpieczeństwo, iż cele określone w artykule 13 oraz procenty ustalone w niniejszym punkcie nie będą mogły być osiągnięte.

7. Postanowienia niniejszego artykułu mogą być zmienione przez działającą jednomyślnie Radę, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 15

1. Niezależnie od postanowień artykułu 14, każde Państwo Członkowskie może w ciągu okresu przejściowego zawiesić całkowicie lub częściowo pobieranie stosowanych cel od przywożonych z innych Państw Członkowskich produktów. Zawiadamia ono o tym fakcie pozostałe Państwa Członkowskie i Komisję.

2. Państwa Członkowskie oświadczają swoją gotowość obniżania cel wobec pozostałych Państw Członkowskich w tempie szybszym niż przewiduje to artykuł 14, jeżeli pozwoli na to ich ogólna sytuacja gospodarcza oraz sytuacja danego działu gospodarki.

W tym celu, Komisja udzieli zaleceń zainteresowanym Państwom Członkowskim.

Artykuł 16

Państwa Członkowskie zniosą w swych wzajemnych stosunkach cła wywozowe oraz opłaty wywierające podobny skutek najpóźniej przed końcem pierwszego etapu.

Artykuł 17

1. Postanowienia artykułów 9 -15. 1 mają również zastosowanie do cel o charakterze fiskalnym. Te cła nie będą jednak brane pod uwagę przy obliczaniu ani ogólnej sumy cel ani całościowej obniżki cel, jak określa artykuł 14. 3 i 14. 4.

Cła te będą zmniejszane o co najmniej 10% w stosunku do cła podstawowego przy każdej kolejnej obniżce. Państwa Członkowskie mogą obniżyć je w tempie szybszym niż przewiduje to artykuł 14.

2. Przed upływem pierwszego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie poinformują Komisję o ich cłach o charakterze fiskalnym.

3. Państwa Członkowskie zachowują prawo do zastąpienia tych cel opłatami krajowymi, zgodnie z postanowieniami artykułu 95.

4. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zastąpienie cła o charakterze fiskalnym natrafia w którymkolwiek z Państw Członkowskich na poważne trudności, Komisja zezwoli w tym Państwie na utrzymanie tego cła pod warunkiem, że zostanie ono zniesione najpóźniej po upływie sześciu lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu. O odpowiednie zezwolenie należy wystąpić przed upływem pierwszego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Sekcja 2

Ustalenie wspólnej taryfy celnej

Artykuł 18

Państwa Członkowskie deklarują gotowość w przyczynianiu się do rozwoju międzynarodowego handlu oraz do zmniejszenia ograniczeń w wymianie handlowej przez zawieranie układów, zmierzających w oparciu o zasadę wzajemnego traktowania i wzajemnych korzyści do zmniejszenia ceł poniżej ogólnego poziomu, z którego mogłyby skorzystać jako z wyniku ustanowienia między nimi unii celnej.

Artykuł 19

1. Z zachowaniem warunków i w granicach określonych niżej, opłaty wspólnej taryfy celnej będą na poziomie średniej arytmetycznej ceł stosowanych na terenie czterech terytoriów celnych w obrębie Wspólnoty.

2. Dla obliczenia tej średniej arytmetycznej przyjmuje się za podstawę cła stosowane przez Państwa Członkowskie w dniu 1 stycznia 1957 r.

Jednak w przypadku obliczania włoskiej taryfy, stosowane cła nie będą uwzględniały tymczasowej 10 % obniżki. Ponadto w pozycjach, na które taryfa przewiduje cła umowne, te cła będą stosowane zamiast określonych wyżej stawek pod warunkiem, że nie będą one przewyższały tych stawek o więcej niż 10%. Jeżeli cła umowne przekroczą określone wyżej stawki o więcej niż 10% przy obliczaniu średniej arytmetycznej za podstawę przyjęte będą te ostatnie stawki podwyższone o 10%.

W zakresie pozycji taryfowych zawartych w Liście A, w celu obliczenia średniej arytmetycznej - wymienione w tej liście cła będą zastąpione przez cła stosowane.

3. Stawki wspólnej taryfy celnej nie mogą przekraczać:

- a) 3% na produkty w obrębie pozycji taryfowych zawartych w Liście B;
- b) 10% na produkty w obrębie pozycji taryfowych zawartych w Liście C;
- c) 15% na produkty w obrębie pozycji taryfowych zawartych w Liście D;
- d) 25% na produkty w obrębie pozycjami taryfowych zawartych w Liście E; jeżeli taryfa krajów Beneluksu przewiduje dla tych towarów cło nie przekraczające 3%, to cło, przy obliczaniu średniej arytmetycznej, zostanie podwyższone do 12%.

4. Lista F określa stawki celne dla wymienionych w niej produktów.

5. Listy pozycji taryfowych wymienione w niniejszym artykule oraz w artykule 20 stanowią załącznik I do niniejszego Traktatu.

Artykuł 20

Stawki celne stosowane na produkty wymienione w Liście G będą ustalane w drodze negocjacji między Państwami Członkowskimi. Każde Państwo Członkowskie może wprowadzić na tę listę dalsze towary do wysokości 2% całkowitej wartości importu z krajów trzecich za rok 1956.

Komisja podejmie wszelkie niezbędne kroki, w celu zapewnienia aby te negocjacje rozpoczęły się przed upływem drugiego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu i zakończyły przed upływem pierwszego etapu.

W przypadku, gdy dla niektórych produktów porozumienie nie może być osiągnięte w tym okresie, Rada na wniosek Komisji, działając jednomyślnie do końca drugiego etapu i większością kwalifikowaną głosów w okresie późniejszym ustali stawki wspólnej taryfy celnej.

Artykuł 21

1. Trudności techniczne, jakie mogą powstać przy wykonywaniu artykułów 19 i 20, usunięte zostaną w ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu w drodze dyrektyw wydawanych przez Radę, działającą kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji.

2. Przed upływem pierwszego etapu, a najpóźniej w chwili ustalenia ceł, Rada działając kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji, podejmuje decyzje w sprawie poprawek, które będą niezbędne dla wewnętrznej spójności wspólnej taryfy celnej w wyniku zastosowania zasad przewidzianych w artykułach 19 i 20, uwzględniając przede wszystkim stopień przetworzenia różnych towarów, w stosunku, do których stosowana jest ta taryfa celna

Artykuł 22

W ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Komisja ustali w jakim zakresie cła o charakterze fiskalnym wymienione w artykule 17. 2 mają być uwzględnione przy obliczaniu średniej arytmetycznej, przewiduje w artykule 19. 1. Komisja uwzględni wszelki ewentualny charakter ochronny tych ceł.

W ciągu najwyżej sześciu miesięcy po tym ustaleniu, każde Państwo Członkowskie może zażądać zastosowania w stosunku do danego produktu procedury wskazanej w artykule 20, ale w tym przypadku procentowe ograniczenia przewidziane w tym artykule nie będą stosowane dla tego Państwa.

Artykuł 23

1. W celu stopniowego wprowadzania wspólnej taryfy celnej, Państwa Członkowskie zmieniają stawki celne stosowane w stosunkach z państwami trzecimi w następujący sposób:

a) w przypadku pozycji taryfowych, w których cła stosowane w dniu 1 stycznia 1957 r. nie są ani mniejsze ani większe od 15% stawek wspólnej taryfy celnej, te stawki zostaną wprowadzone z upływem czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu;

b) w każdym innym przypadku, każde Państwo Członkowskie wprowadzi w tym samym terminie cło redukujące o 30% różnicę między stawką stosowaną w dniu 1 stycznia 1957r. a stawką wspólnej taryfy celnej;

c) ta różnica zostanie zredukowana o dalsze 30% na koniec drugiego etapu;

d) w przypadku pozycji taryfowych, dla których stawki wspólnej taryfy celnej nie będą jeszcze dostępne w końcu pierwszego etapu, każde Państwo Członkowskie zastosuje w ciągu sześciu miesięcy od działania Rady zgodnie z artykułem 20, takie opłaty celne, które wynikałyby z zastosowania zasad zawartych w niniejszym punkcie.

2. Państwo Członkowskie, które otrzymało zezwolenie na mocy artykułu 17. 4, zwolnione jest w okresie ważności tego zezwolenia od stosowania wymienionych wyżej postanowień dotyczących pozycji taryfowych, objętych przez to zezwolenie. Po wygaśnięciu tego zezwolenia dane Państwo Członkowskie zastosuje taką opłatę celną, jaka wynikałaby ze stosowania zasad zawartych w punkcie 1.

3. Wspólna taryfa celna zostanie zastosowana w całości najpóźniej z końcem okresu przejściowego.

Artykuł 24

W celu przystosowania się do wspólnej taryfy celnej, Państwa Członkowskie mają swobodę zmieniania swych ceł w tempie szybszym od przewidzianego w artykule 23.

Artykuł 25

1. Jeżeli Komisja stwierdzi, że produkcja w Państwach Członkowskich niektórych towarów wymienionych w Listach B, C i D nie wystarcza dla zaspokojenia popytu w którymkolwiek z Państw Członkowskich a to zaopatrzenie tradycyjnie zależy w znacznej części od importu z krajów trzecich, Rada, działając na wniosek Komisji większością kwalifikowaną głosów, przyzna zainteresowanemu Państwu Członkowskiemu kontyngenty o obniżonej stawce celnej lub bezcłowe.

Takie kontyngenty nie mogą przekraczać granic, poza którymi istniałoby ryzyko przesunięcia w działalności ze szkodą dla innych Państw Członkowskich.

2. W odniesieniu do produktów wymienionych w liście E oraz G, dla których stawki celne zostały ustalone zgodnie z trybem przewidzianym w trzecim akapicie artykułu 20, Komisja przyzna Państwu Członkowskiemu, na jego prośbę, kontyngenty o obniżonej stawce celnej lub bezcłowe, jeżeli zmiana w źródłach zaopatrzenia lub niedostateczne zaopatrzenie w obrębie Wspólnoty powodowałyby niekorzystne skutki dla przemysłu przetwórczego jakiegoś Państwa Członkowskiego.

Takie kontyngenty nie mogą przekraczać granic, poza którymi istniałoby ryzyko przesunięcia w działalności ze szkodą dla innych Państw Członkowskich.

3. W odniesieniu do produktów wymienionych w Załączniku II do niniejszego Traktatu, Komisja może zezwolić każdemu Państwu Członkowskiemu na całkowite lub częściowe zawieszenie w pobieraniu stosowanych opłat celnych lub

przyznać takiemu Państwu Członkowskiemu kontyngenty o obniżonej stawce celnej lub bezcłowe pod warunkiem, że nie wywoła to na rynku tych produktów jakichkolwiek poważnych zakłóceń.

4. Komisja będzie przeprowadzać okresowe badania przyznanych na podstawie niniejszego artykułu kontyngentów celnych.

Artykuł 26

Komisja może zezwolić Członkowi Wspólnoty, znajdującemu się w szczególnie trudnej sytuacji na odroczenia obniżek lub podwyżek ceł, jakie powinny być dokonane w myśl artykułu 23 w niektórych pozycjach taryfy.

Zezwolenie to może być udzielone jedynie na ograniczony okres i w stosunku do tych pozycji taryfy celnej, które nie przekraczają o więcej niż 5% wartości przywozu danego Państwa z krajów trzecich w ostatnim roku, dla jakiego rozporządza się danymi statystycznymi .

Artykuł 27

Przed upływem pierwszego etapu Członkowie Wspólnoty przystąpią do zbliżenia w niezbędnym zakresie swych ustaw, rozporządzeń i zarządzeń w przedmiocie ceł. W tym celu Komisja udzieli Członkom Wspólnoty wszelkich niezbędnych zaleceń.

Artykuł 28

Decyzję o wszelkich samodzielnych zmianach lub o zawieszeniu ceł podejmuje na wniosek Komisji Rada kwalifikowaną większością głosów.

Artykuł 29

Komisja, wykonując zadania powierzone jej na podstawie postanowień niniejszej sekcji, będzie się kierowała:

- a) koniecznością popierania wymiany handlowej między Członkami Wspólnoty a krajami trzecimi;
- b) rozwojem warunków konkurencji na terenie Wspólnoty w zakresie, w którym rozwój ten będzie powodował zwiększenie siły konkurencyjnej przedsiębiorstw ;
- c) koniecznością zaopatrzenia Wspólnoty w surowce i półprodukty, bacząc przy tym, aby nie wypaczyć warunków konkurencji między Członkami Wspólnoty w zakresie produktów gotowych;
- d) koniecznością unikania poważnych zakłóceń w życiu gospodarczym Członków Wspólnoty i zapewnienia racjonalnego rozwoju produkcji oraz wzrostu konsumpcji na terenie Wspólnoty.

ROZDZIAŁ II

ZNOSZENIE OGRANICZEŃ ILOŚCIOWYCH

W HANDLU MIĘDZY CZŁONKAMI WSPÓLNOTY

Artykuł 30

Bez uszczerbku dla podanych niżej postanowień w handlu między Członkami Wspólnoty zakazane są ograniczenia ilościowe w przywozie oraz wszelkie podobne im w skutkach zarządzenia.

Artykuł 31

Członkowie Wspólnoty nie będą wprowadzali we wzajemnym handlu nowych ograniczeń ilościowych lub podobnych im w skutkach środków.

Zobowiązanie to dotyczy jednak jedynie zakresu zwolnień dokonanych w wykonaniu decyzji Rady Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej z dnia 14 stycznia 1955 r. Członkowie Wspólnoty podadzą do wiadomości Komisji, najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego Traktatu, listy produktów objętych zwolnieniami w wykonaniu powyższych decyzji. Notyfikowane w ten sposób listy będą obowiązywały w handlu między Członkami Wspólnoty.

Artykuł 32

Członkowie Wspólnoty nie będą wprowadzali w swym wzajemnym handlu dalszych ograniczeń kontyngentowych lub podobnych im w skutkach środków w odniesieniu do stanu istniejącego w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Kontyngenty te winny być zniesione najpóźniej z upływem okresu przejściowego. Będą one znoszone stopniowo w ciągu tego okresu z zachowaniem niżej określonych warunków.

Artykuł 33

1. W rok po wejściu w życie niniejszego Traktatu każde Państwo Członkowskie Wspólnoty przekształci dwustronne kontyngenty ustalone dla poszczególnych Członków Wspólnoty w kontyngenty globalne dostępne bez dyskryminacji dla wszystkich pozostałych Członków.

W tym samym terminie Członkowie Wspólnoty podwyższą całość ustalonych w ten sposób kontyngentów globalnych tak, aby ich ogólna wartość wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem o co najmniej 20%. Każdy jednak z kontyngentów globalnych na poszczególne produkty będzie podwyższony o co najmniej 10% rocznie.

Co roku kontyngenty będą powiększane w stosunku do roku poprzedniego według tych samych zasad i w tych samych proporcjach.

Czwarta podwyżka kontyngentów nastąpi w końcu czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu; piąta, w rok po rozpoczęciu drugiego etapu.

2. W przypadku, gdyby kontyngent globalny na produkt nie objęty zwolnieniami nie osiągnął 3% produkcji krajowej danego Państwa, zostanie ustalony najpóźniej w rok po wejściu w życie niniejszego Traktatu kontyngent równy co najmniej 3% tej produkcji. Kontyngent ten zostanie podwyższony do 4% po upływie drugiego

roku a do 5% po upływie trzeciego roku. W następnych latach zainteresowane Państwo będzie podwyższać ten kontyngent o co najmniej 15% rocznie.

W przypadku całkowitego braku produkcji krajowej, Komisja ustali odpowiedni kontyngent w drodze decyzji.

3. Z upływem dziesiątego roku każdy kontyngent winien być równy co najmniej 20% produkcji krajowej.

4. Jeżeli Komisja w drodze decyzji stwierdzi, że przywóz jakiegoś produktu był w ciągu dwóch kolejnych lat niższy od ustalonego kontyngentu, ten globalny kontyngent nie będzie mógł być uwzględniony przy obliczaniu ogólnej wartości kontyngentów globalnych. W tym przypadku Państwo Członkowskie Wspólnoty znosi kontyngentowanie tego produktu.

5. W odniesieniu do kontyngentów, które wynoszą więcej niż 20% produkcji krajowej danego produktu, Rada, podejmując na wniosek Komisji decyzję kwalifikowaną większością głosów, może obniżyć minimalny odsetek 10% przewidziany w paragrafie 1. Zmiana ta jednak nie może zmieniać obowiązku corocznego powiększania o 20% ogólnej wartości kontyngentów globalnych.

6. Członkowie Wspólnoty, którzy przekroczą swe zobowiązania dotyczące zakresu zwolnień, wynikające z decyzji Rady Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej z 14 stycznia 1955 r., będą mieli prawo uwzględniać przy obliczaniu ogólnej 20%-wej zwyczajki rocznej przewidzianej w paragrafie 1 wysokość przywozu objętego samodzielnymi zwolnieniami. Obliczenie to przedkładane będzie Komisji do uprzedniego zatwierdzenia.

7. Dyrektywy Komisji ustalą procedurę i harmonogram znoszenia między Członkami Wspólnoty środków podobnych w skutkach do kontyngentów, które istniały w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

8. Jeżeli Komisja stwierdzi, że stosowanie postanowień niniejszego artykułu, a w szczególności postanowień dotyczących procentów, nie pozwala na stopniowe znoszenie kontyngentów, przewidziane w drugim akapicie artykułu 32, Rada podejmując, na wniosek Komisji, jednomyślnie decyzję w ciągu pierwszego etapu oraz kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym, będzie mogła zmienić procedurę przewidzianą w niniejszym artykule, a w szczególności przystąpić do podwyższenia ustalonych procentów.

Artykuł 34

1. We wzajemnym handlu między Członkami Wspólnoty zakazane są ograniczenia ilościowe w wywozie oraz wszelkie podobne im w skutkach środki.

2. Najpóźniej z upływem pierwszego etapu Członkowie Wspólnoty zniosą ograniczenia ilościowe w wywozie jak również wszelkie podobne im w skutkach środki, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Artykuł 35

Członkowie Wspólnoty oświadczają gotowość zniesienia wobec innych Członków Wspólnoty ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie w tempie szybszym od przewidzianego w poprzednich artykułach, jeżeli pozwoli na to ich ogólna sytuacja

gospodarcza oraz sytuacja odnośnego działu gospodarki.

Komisja udzieli w tej sprawie zainteresowanym Państwom odpowiednich zaleceń.

Artykuł 36

Postanowienia artykułów 30 do 34 włącznie, nie stanowią przeszkody dla ustanawiania zakazów lub ograniczeń przywozu, wywozu lub tranzytu, uzasadnionych względami moralności publicznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochroną zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochroną roślin, majątku narodowego posiadającego wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną lub też ochroną własności przemysłowej i handlowej. Powyższe zakazy i ograniczenia nie powinny jednak stanowić środka samowolnej dyskryminacji, ani utajonego ograniczania handlu między Członkami Wspólnoty.

Artykuł 37

1. Członkowie Wspólnoty zreorganizują stopniowo monopole krajowe o charakterze handlowym w ten sposób, aby z upływem okresu przejściowego wykluczona została wszelka dyskryminacja między obywatelami Państw Członkowskich Wspólnoty w zakresie warunków zaopatrzenia oraz zbytu.

Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się do wszelkich organizacji, przy pomocy których Członek Wspólnoty, de iure lub de facto, kontroluje, kieruje lub poważnie wpływa, bezpośrednio lub pośrednio, na przywóz lub wywóz w handlu między Członkami Wspólnoty. Postanowienia te odnoszą się również do udzielonych przez Państwo monopolii.

2. Członkowie Wspólnoty nie będą stosowali żadnych nowych środków, które byłyby sprzeczne z zasadami podanymi w paragrafie 1, lub które ograniczałyby postanowienia artykułów dotyczących znoszenia ceł i ograniczeń ilościowych we wzajemnym handlu między Członkami Wspólnoty.

3. Harmonogram wprowadzania środków przewidzianych w paragrafie 1 powinien być dostosowany do trybu usuwania ograniczeń ilościowych na te same produkty, przewidzianego w artykułach 30 do 34 włącznie.

Jeżeli dany produkt podlega monopolowi krajowemu o charakterze handlowym tylko w jednym lub kilku Państwach będących Członkami Wspólnoty, Komisja może zezwolić innym Państwom będącym Członkami Wspólnoty na stosowanie środków zabezpieczających, których warunki i tryb sama ustali, tak długo dopóki nie nastąpi przystosowanie przewidziane w paragrafie 1.

4. W odniesieniu do monopolu o charakterze handlowym, który stosuje reglamentację w celu ułatwienia zbytu lub podwyższenia cen artykułów rolnych, należy stworzyć przy stosowaniu postanowień niniejszego artykułu odpowiednie gwarancje zatrudnienia oraz poziomu życia zainteresowanych producentów, uwzględniając tryb możliwych przystosowań oraz niezbędnej specjalizacji.

5. Zobowiązania Członków Wspólnoty zachowują moc obowiązującą tylko w takim zakresie, w jakim zgodne są one z istniejącymi umowami międzynarodowymi.

6. Począwszy od pierwszego etapu, Komisja będzie udzielać zaleceń dotyczących

sposobu i tempa przystosowania przewidzianego w niniejszym artykule.

TYTUŁ II Rolnictwo

Artykuł 38

1. Wspólny rynek obejmuje gospodarkę rolną i produktami rolnymi. Przez produkty rolne rozumie się produkty ziemi, hodowli i rybołówstwa oraz bezpośrednio z nimi związane produkty pierwszego przetworu.
2. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień artykułów 39 do 46 włącznie, zasady przewidziane dla utworzenia wspólnego rynku odnoszą się do produktów rolnych.
3. Produkty objęte postanowieniami artykułów 39 do 46 włącznie wymienione są w liście stanowiącej przedmiot Załącznika II do niniejszego Traktatu. Po upływie jednak dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada podejmie na wniosek Komisji kwalifikowaną większością głosów decyzję, jakie produkty powinny być dodatkowo włączone do tej listy.
4. W celu zapewnienia sprawnego działania i rozwoju wspólnego rynku produktów rolnych Członkowie Wspólnoty ustalą wspólną politykę rolną.

Artykuł 39

1. Wspólna polityka rolna ma na celu:
  - a) zwiększenie wydajności produkcji rolnej w drodze rozwoju postępu technicznego, zapewnienia racjonalnego rozwoju produkcji rolnej oraz jak najpełniejszego wykorzystania czynników produkcji, zwłaszcza siły roboczej;
  - b) zapewnienie w ten sposób sprawiedliwego poziomu życia ludności rolniczej, w szczególności przez podniesienie indywidualnego dochodu osób zatrudnionych w rolnictwie;
  - c) stabilizację rynków;
  - d) zapewnienie ciągłości zaopatrzenia;
  - e) zabezpieczenie odpowiednich cen przy dostawach dla konsumenta.
2. Przy opracowywaniu wspólnej polityki rolnej oraz związanych z nią specjalnych metod będzie się brało pod uwagę:
  - a) szczególny charakter gospodarki rolnej wynikający ze struktury społecznej rolnictwa oraz różnic strukturalnych i naturalnych między poszczególnymi regionami rolniczymi;
  - b) konieczność stopniowego usuwania tych różnic;
  - c) fakt, że rolnictwo w Państwach, będących Członkami Wspólnoty, stanowi dział ściśle związany z całością gospodarki.

Artykuł 40

1. Członkowie Wspólnoty będą rozwijać wspólną politykę rolną stopniowo w

ciągu okresu przejściowego i ustala ją ostatecznie najpóźniej z upływem tego okresu.

2. Dla osiągnięcia celów wymienionych w artykule 39 utworzona będzie wspólna organizacja rynków rolnych.

W zależności od rodzaju produktu organizacja ta przyjmie jedną z następujących form:

- a) wspólnych zasad w dziedzinie konkurencji;
- b) obowiązkowej koordynacji różnych krajowych organizacji rynków rolnych;
- c) europejskiej organizacji rynku.

3. Wspólna organizacja posiadająca jedną z form wymienionych w paragrafie 2 może podejmować wszelkie niezbędne środki dla osiągnięcia celów określonych w artykule 39, w szczególności ustalać ceny, subwencje na produkcję i komercjalizację poszczególnych wyrobów, system składowania i przemieszczania produktów rolnych oraz wspólną technikę stabilizacji przywozu lub wywozu.

Organizacja ta winna ograniczyć swoją działalność do celów przewidzianych w artykule 39 i wykluczyć z niej wszelką dyskryminację między producentami lub konsumentami Wspólnoty.

Przewidywana wspólna polityka cen winna opierać się na wspólnych kryteriach i jednolitych metodach kalkulacji.

4. W celu umożliwienia wspólnej organizacji wymienionej w paragrafie 2 osiągnięcia jej celów utworzony może być jeden lub kilka funduszy na nadawanie właściwego kierunku rozwojowi rolnictwa oraz na gwarancje rolne.

Artykuł 41

W celu umożliwienia osiągnięcia celów wymienionych w artykule 39 wspólna polityka rolna może w szczególności przewidywać:

- a) skuteczną koordynację wysiłków podejmowanych w dziedzinie kształcenia zawodowego, prac badawczych oraz upowszechniania wiedzy rolniczej; koordynacja ta może się opierać na wspólnie finansowanych projektach lub instytucjach;
- b) wspólną działalność zmierzającą do zwiększenia spożycia niektórych produktów.

Artykuł 42

Postanowienia rozdziału dotyczącego zasad konkurencji stosują się do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi tylko w zakresie ustalonym przez Radę w ramach postanowień i zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 43 paragrafy 2 i 3 oraz z uwzględnieniem celów określonych w artykule 39.

Rada może w szczególności zezwolić na udzielenie pomocy:

- a) w celu ochrony gospodarstw upośledzonych przez warunki strukturalne lub naturalne;
- b) w ramach rozwoju gospodarczego.

Artykuł 43

1. W celu ustalenia kierunku wspólnej polityki rolnej Komisja zwoła, po wejściu w życie Traktatu, konferencję Członków Wspólnoty dla porównania ich polityki rolnej, w szczególności w drodze zestawienia bilansu ich zasobów oraz zapotrzebowania.

2. Komisja, uwzględniając pracę konferencji przewidzianej w paragrafie 1 i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego przedstawi w ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu propozycje dotyczące opracowania i wprowadzenia wspólnej polityki rolnej; propozycje te obejmą również sprawę zastąpienia organizacji krajowych przez jedną ze wspólnych form organizacyjnych przewidzianych w artykule 40 paragraf 2 oraz uruchomienia środków wyszczególnionych w niniejszym dziale.

Propozycje te powinny uwzględniać współzależność zagadnień rolnych omówionych w niniejszym dziale

Rada na wniosek Komisji i zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, podejmując decyzję jednomyślnie w ciągu dwóch pierwszych etapów oraz kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym wyda rozporządzenia lub dyrektywy albo podejmie decyzję, bez uszczerbku dla zaleceń, jakich mogłaby udzielić.

3. Rada, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, może zastąpić krajowe organizacje rynkowe przez wspólną organizację, przewidzianą w artykule 40 paragraf 2, z zachowaniem warunków ustalonych w poprzednim paragrafie:

a) jeżeli wspólna organizacja zapewni Członkom Wspólnoty, którzy są przeciwni temu środkowi i posiadają organizacje krajowe dla danej gałęzi produkcji, odpowiednie gwarancje w zakresie zatrudnienia oraz poziomu życia zainteresowanych producentów, uwzględniając tryb możliwego dostosowania i niezbędnej specjalizacji, oraz

b) jeżeli organizacja ta zapewni w dziedzinie wymiany na terenie Wspólnoty warunki analogiczne do istniejących na danym rynku krajowym.

4. W wypadku, gdy wspólna organizacja w zakresie pewnych surowców zostanie utworzona przed powstaniem wspólnej organizacji dla odpowiednich produktów przetworzonych, surowce używane do produkcji tych wyrobów przetworzonych przeznaczonych na wywóz do kraju trzeciego, będą mogły być sprowadzane spoza Wspólnoty.

Artykuł 44

1. Jeżeli stopniowe znoszenie ceł i ograniczeń ilościowych we wzajemnych obrotach między Członkami Wspólnoty, przeprowadzane w okresie przejściowym, może wpłynąć na taki rozwój cen, który zagrażałby celom ustalonym w artykule 39, każdy Członek Wspólnoty będzie mógł zastosować do pewnych produktów - w sposób nie dyskryminacyjny i zastępując kontyngenty w zakresie nie utrudniającym rozwoju wymiany, przewidzianego w artykule 45 paragraf 2 - system cen minimalnych, poniżej których przywóz może być:

- bądź czasowo zawieszony lub zmniejszony ;

- bądź uzależniony od stosowania przy tym przywozie cen wyższych od cen minimalnych ustalonych dla danego produktu.

W drugim wypadku ceny minimalne ustalane będą z pominięciem cła.

2. Wprowadzenie cen minimalnych nie może spowodować zmniejszenia wymiany handlowej, jaka istniała między Członkami Wspólnoty w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu, ani też stanowić przeszkody dla stopniowego wzrostu tej wymiany. Ceny minimalne nie powinny być stosowane w sposób, który by przeszkadzał rozwojowi naturalnych preferencji w obrotach między Członkami Wspólnoty.

3. Z chwilą wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada na wniosek Komisji określi obiektywne kryteria dla utworzenia systemu cen minimalnych oraz ustalania tych cen.

Kryteria te będą uwzględniać w szczególności średnie krajowe koszty produkcji w Państwie będącym Członkiem Wspólnoty, które stosuje ceny minimalne, stanowisko poszczególnych przedsiębiorstw wobec tych średnich cen kosztów własnych, jak również konieczność stopniowego polepszania produkcji rolnej oraz przystosowań i specjalizacji niezbędnych na terenie wspólnego rynku.

W celu należytego uwzględnienia i przyspieszenia postępu technicznego oraz stopniowego zbliżania cen na terenie wspólnego rynku, Komisja zaproponuje również tryb rewizji powyższych kryteriów.

Kryteria te, jak również procedura rewizyjna, powinny być ustalone przez Radę jednomyślnie w ciągu pierwszych trzech lat po wejściu w życie niniejszego Traktatu.

4. Do chwili wprowadzenia w życie decyzji podjętej przez Radę, Członkowie będą mogli sami ustalać ceny minimalne pod warunkiem uprzedniego zawiadomienia o tym Komisji oraz innych Członków Wspólnoty w celu umożliwienia im przedstawienia swych uwag.

Z chwilą podjęcia decyzji przez Radę Członkowie Wspólnoty będą ustalać ceny minimalne w oparciu o kryteria określone powyżej.

Rada na wniosek Komisji będzie mogła kwalifikowaną większością głosów korygować podjęte decyzje, jeżeli będą one niezgodne z określonymi w ten sposób kryteriami.

5. W przypadku, gdyby ustalenie wymienionych wyżej obiektywnych kryteriów w stosunku do pewnych produktów nie było możliwe do chwili rozpoczęcia trzeciego etapu, Rada podejmując na wniosek Komisji decyzję kwalifikowaną większością głosów, będzie mogła zmienić ceny minimalne stosowane wobec tych produktów.

6. Z upływem okresu przejściowego sporządzone zostaną tabele obowiązujących nadal cen minimalnych. Rada działając zgodnie z procedurą określoną w artykule 148, paragraf 2, ustęp 1, większością 9 głosów, ustali na wniosek Komisji system, jaki winien być zastosowany w ramach wspólnej polityki rolnej.

Artykuł 45

1. Do czasu zastąpienia organizacji krajowych przez jedną z form wspólnej organizacji, o której mowa w artykule 40, paragraf 2, wymiana produktów, co do

których niektóre Państwa Członkowskie Wspólnoty:

- wydały zarządzenia, mające na celu zapewnienie producentom krajowym zbytu ich produktów; oraz

- mają zapotrzebowanie na ich import dokonywać się będzie na podstawie porozumień lub kontraktów długoterminowych, zawieranych między Członkami Wspólnoty a krajami wywozującymi.

Porozumienia te lub kontrakty powinny stopniowo usuwać wszelką dyskryminację przy stosowaniu tych postanowień wobec poszczególnych wytwórców na terenie Wspólnoty.

Porozumienia te lub kontrakty zawarte zostaną w ciągu pierwszego etapu; uwzględniana będzie przy tym zasada wzajemności.

2. W zakresie wskaźników ilościowych, powyższe porozumienia lub kontrakty opierać się będą na średniej wielkości obrotów handlowych między Państwami Członkowskimi Wspólnoty w zakresie danego produktu w ciągu trzech lat poprzedzających wejście w życie niniejszego Traktatu oraz przewidywać będą wzrost tej wielkości w granicach istniejącego zapotrzebowania i z uwzględnieniem tradycyjnych kierunków handlu.

W odniesieniu do cen, porozumienia lub kontrakty umożliwią producentom zbyt uzgodnionych ilości produktów według cen ustalonych na poziomie stopniowo zbliżającym się do cen płaconych producentom krajowym na rynku wewnętrznym kraju nabywającego te produkty.

Powyższe zbliżanie cen powinno być możliwie jak najbardziej systematyczne i zostać zakończone najpóźniej z upływem okresu przejściowego.

Uzgadnianie cen przez zainteresowane strony będzie się odbywać w oparciu o dyrektywy Komisji dotyczące zastosowania postanowień dwóch poprzednich ustępów.

W wypadku przedłużenia pierwszego etapu, wykonanie porozumień lub kontraktów nadal odbywać się będzie z zachowaniem warunków, jakie obowiązywały przy końcu czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu; zobowiązania dotyczące zwiększenia obrotów oraz zbliżenia cen zostaną zawieszane aż do chwili wejścia w drugi etap.

W celu zapewnienia zawarcia i wykonania powyższych porozumień lub kontraktów, Członkowie Wspólnoty wykorzystają wszelkie możliwości wynikające z ich ustawodawstw szczególnie w dziedzinie polityki przywózowej.

3. Powyższe porozumienia i kontrakty nie mogą stanowić przeszkody dla przywozu surowców z krajów trzecich w zakresie, w jakim surowce te są niezbędne Członkom Wspólnoty do wyrobu produktów przeznaczonych na wywóz poza Wspólnotę w ramach konkurencji z wytwórcami krajów trzecich. Postanowienie to jednak nie będzie miało zastosowania, jeżeli Rada jednomyślnie przyzna dotacje niezbędne do wyrównania różnicy między wyższą ceną płaconą przy wspomnianym wyżej przywozie na podstawie porozumienia lub kontraktów a niższą ceną płaconą za te surowcowe na rynku światowym.

Artykuł 46

Jeżeli w którymś z Państw Członkowskich Wspólnoty dany produkt podlega krajowej organizacji rynku lub jakimkolwiek podobnym jej w skutkach przepisom wewnętrznym, godzącym w konkurencyjność podobnej produkcji w innym Państwie Członkowskim Wspólnoty, Państwa te zastosują opłatę wyrównawczą przy przywozie tego produktu z Państwa Członkowskiego Wspólnoty, w którym istnieje omawiana organizacja lub przepisy, chyba że państwo to zastosuje opłatę wyrównawczą przy wywozie.

Komisja ustali te opłaty w wysokości niezbędnej do przywrócenia równowagi; będzie mogła ona również zezwolić na zastosowanie innych środków, których warunki i tryb stosowania sama określi.

Artykuł 47

Zgodnie z postanowieniami niniejszego działu, sekcja rolna Komitetu Ekonomiczno - Społecznego będzie miała za zadanie pozostawać do dyspozycji Komisji w celu przygotowania obrad Komitetu, zgodnie z postanowieniami artykułów 197 i 198.

TYTUŁ III

Swobodny przepływ osób, usług i kapitałów

ROZDZIAŁ I

PRACOWNICY

Artykuł 48

1. Swoboda poruszania się pracowników na terenie Wspólnoty zostanie zapewniona najpóźniej z upływem okresu przejściowego.

2. Oznacza to zniesienie wszelkiej dyskryminacji wobec pracowników Państw Członkowskich Wspólnoty, stosowanej ze względu na obywatelstwo w dziedzinie zatrudnienia, płac oraz innych warunków pracy.

3. Z zastrzeżeniem ograniczeń uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego, swoboda poruszania się pracowników obejmuje prawo do:

a) przyjmowania pracy konkretnie zaoferowanej;

b) swobodnego przenoszenia się w tym celu w obrębie terytoriów Państw Członkowskich Wspólnoty;

c) przebywania w jednym z Państw Członkowskich Wspólnoty w celu podjęcia tam zatrudnienia zgodnie z postanowieniami ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, jakie obowiązują przy zatrudnianiu pracowników krajowych;

d) zamieszkania po podjęciu zatrudnienia na terytorium jednego z Państw Członkowskich Wspólnoty na warunkach, które określone zostaną przepisami wykonawczymi wydanymi przez Komisję.

4. Postanowienia niniejszego artykułu nie odnoszą się do zatrudnienia w administracji publicznej.

Artykuł 49

Od chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu Rada kwalifikowaną większością głosów, na wniosek Komisji, przy współudziale Parlamentu Europejskiego i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego, ustali za pomocą dyrektyw i rozporządzeń środki niezbędne do stopniowego realizowania swobody poruszania się pracowników w sposób określony w poprzednim artykule, a mianowicie:

- a) zapewniając ścisłą współpracę między krajowymi urzędami zatrudnienia;
- b) znosząc stopniowo te procedury i praktyki administracyjne oraz terminy poprzedzające podjęcie pracy, które wynikają z ustawodawstwa wewnętrznego lub z zawartych wcześniej między Państwami Członkowskimi Wspólnoty porozumień, których dalsze utrzymanie stanowiłoby przeszkodę w swobodnym przepływie pracowników;
- c) znosząc stopniowo wszelkie terminy i inne ograniczenia, przewidziane w ustawodawstwie krajowym lub w zawartych wcześniej między Członkami Wspólnoty porozumieniach, które narzucają w zakresie wolnego wyboru pracy pracownikom innych Członków Wspólnoty inne warunki niż te, jakie są stosowane wobec pracowników krajowych;
- d) ustanawiając odpowiedni system wzajemnego przekazywania ofert i zapotrzebowania na pracę i ułatwiając równowagę w warunkach, wykluczających powstanie jakiegokolwiek poważniejszego zagrożenia dla poziomu życia oraz poziomu zatrudnienia w poszczególnych regionach i gałęziach przemysłu.

Artykuł 50

Członkowie Wspólnoty popierać będą w ramach wspólnego programu wymianę młodych pracowników.

Artykuł 51

Rada, podejmując na wniosek Komisji decyzję jednomyślnie zastosuje środki w dziedzinie ubezpieczeń społecznych niezbędne do ustanowienia swobody poruszania się pracowników; w szczególności wprowadzi ona system zapewniający migrującym pracownikom i ich rodzinom prawo do:

- a) kumulowania wszelkich okresów ustanowionych w ustawodawstwach poszczególnych krajów w celu przyznania i utrzymania prawa do świadczeń oraz sposobu naliczania tych świadczeń;
- b) wypłaty świadczeń osobom zamieszkałym na terytoriach Państw Członkowskich Wspólnoty.

ROZDZIAŁ II

PRAWO OSIEDLANIA SIĘ

Artykuł 52

W ramach podanych niżej postanowień, ograniczenia w zakresie swobody osiedlania się obywateli jednego z Państw Członkowskich Wspólnoty na terytorium innego Państwa Członkowskiego Wspólnoty będą stopniowo znoszone w ciągu okresu przejściowego. Odnosi się to również do ograniczeń w zakładaniu agencji, oddziałów i filii przez obywateli jednego Państwa Członkowskiego Wspólnoty, którzy osiedlili się na terytorium innego Państwa Członkowskiego Wspólnoty.

Swoboda osiedlania się obejmuje swobodę dostępu do działalności nienajemnej i jej wykonywania, jak również zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw, zwłaszcza spółek w rozumieniu drugiego akapitu artykułu 58, z zachowaniem warunków ustalonych dla własnych obywateli w ustawodawstwie kraju osiedlenia się i z zastrzeżeniem postanowień rozdziału dotyczącego kapitałów.

Artykuł 53

Z zastrzeżeniem postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie Członkowie Wspólnoty nie będą wprowadzali nowych ograniczeń w zakresie osiedlania się na swych terytoriach obywateli innych Państw Członkowskich Wspólnoty.

Artykuł 54

1. Przed upływem pierwszego etapu Rada, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Parlamentu Europejskiego, uchwali jednogłośnie ogólny program dotyczący znoszenia istniejących na terenie Wspólnoty ograniczeń w swobodzie osiedlania się. Komisja przedstawi Radzie odnośny wniosek w ciągu dwóch pierwszych lat pierwszego etapu.

Program określi warunki ogólne dla każdego rodzaju działalności, a zwłaszcza etapy realizacji swobody osiedlania się.

2. W celu wprowadzenia w życie programu ogólnego lub w przypadku braku takiego programu w celu wykonania zadań danego etapu w zakresie swobody osiedlania się w związku z określoną działalnością, Rada uchwali na wniosek Komisji i przy współdziałaniu Parlamentu Europejskiego oraz po zasięgnięciu opinii Komitetu Gospodarczego i Społecznego odpowiednie dyrektywy, jednogłośnie, przed upływem pierwszego etapu a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym.

3. Rada i Komisja wykonują funkcje powierzone im zgodnie z postanowieniami podanymi powyżej, a zwłaszcza:

a) przyznając w ogólności priorytet dla takich dziedzin działalności przy których swoboda osiedlania się stanowi czynnik szczególnie sprzyjający rozwojowi produkcji i wymiany handlowej;

b) zapewniając ścisłą współpracę pomiędzy właściwymi organami administracji krajowej w celu poznania szczególnej sytuacji różnych, będących przedmiotem zainteresowania, dziedzin działalności na terenie Wspólnoty;

c) usuwając takie procedury i praktyki administracyjne wynikające z ustawodawstwa krajowego lub z zawartych wcześniej pomiędzy Członkami Wspólnoty porozumień, których dalsze utrzymanie stanowiłoby przeszkodę w swobodnym osiedlaniu się;

d) czuwając, aby pracownicy najemni jednego z Członków Wspólnoty, zatrudnieni na terytorium innego Państwa Członkowskiego Wspólnoty, mogli zamieszkać na tym terytorium w celu podjęcia samodzielnej działalności, jeżeli spełniają wymogi, jakim musieliby odpowiadać, gdyby przybyli do tego Państwa w chwili kiedy zamierzali podjąć tę działalność;

e) umożliwiając nabywanie własności ziemskiej znajdującej się na terytorium jednego z Członków Wspólnoty i gospodarowanie nią przez obywatela innego Państwa Członkowskiego Wspólnoty w zakresie, w którym nie naruszałoby to zasad ustalonych w artykule 39 paragraf 2;

f) usuwając stopniowo ograniczenia odnoszące się do swobody osiedlania się w celu podejmowania każdej z wymienionych dziedzin działalności; z jednej strony dotyczyć to będzie warunków zakładania na terytorium jednego z Członków Wspólnoty agencji, oddziałów i filii, z drugiej zaś warunków dopuszczania personelu centrali do stanowisk kierowniczych lub nadzorczych tych agencji, oddziałów lub filii;

g) koordynując, w niezbędnym zakresie oraz w celu uczynienia ich równorzędnymi, gwarancje, jakie wymagane są w Państwach Członkowskich Wspólnoty od spółek w rozumieniu drugiego akapitu artykułu 58, dla ochrony interesów zarówno udziałowców, jak i osób trzecich;

h) dbając o to, by warunki osiedlania się nie były wypaczane przez subwencje przyznawane przez Członków Wspólnoty.

Artykuł 55

Wobec zainteresowanych Członków Wspólnoty nie mają zastosowania postanowienia niniejszego rozdziału dotyczące pracy wiążącej się w tym Państwie nawet dorywczo z wykonywaniem władzy publicznej.

Rada, na wniosek Komisji, kwalifikowaną większością głosów, może wyłączyć pewne rodzaje działalności z postanowień niniejszego rozdziału.

Artykuł 56

1. Postanowienia niniejszego rozdziału i zastosowane na ich podstawie środki nie ograniczają możliwości stosowania ustaw, rozporządzeń i zarządzeń ustanawiających specjalny status dla cudzoziemców a uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego.

2. Przed upływem okresu przejściowego Rada, podejmując na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego decyzję jednomyślnie, wyda dyrektywę w celu skoordynowania wymienionych wyżej ustaw, rozporządzeń i zarządzeń. Po upływie jednak drugiego etapu Rada, na wniosek Komisji kwalifikowaną większością głosów i przy współdziałaniu Parlamentu Europejskiego

wyda dyrektywy w celu skoordynowania postanowień, które w każdym Państwie Członkowskim Wspólnoty należą do kompetencji organów normotwórczych lub administracyjnych.

Artykuł 57

1. W celu ułatwienia dostępu do działalności nienajemnej oraz jej wykonywania Rada, podejmując decyzję jednomyślnie w czasie pierwszego etapu, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym, uchwali na wniosek Komisji i przy współdziale Parlamentu Europejskiego dyrektywy dotyczące wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów stwierdzających kwalifikacje.

2. W tym samym celu Rada, podejmując decyzję na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, uchwali przed upływem okresu przejściowego dyrektywy mające na celu koordynację ustaw, rozporządzeń i zarządzeń Członków Wspólnoty w dziedzinie dostępu do działalności nienajemnej i do jej prowadzenia. Jednomyślność będzie wymagana przy dyrektywach, których wykonanie pociąga za sobą w co najmniej jednym z Państw Członkowskich konieczność wniesienia poprawek do istniejących zasad prawnych regulujących sferę zawodową odnośnie szkolenia i warunków dostępności zawodów dla osób fizycznych. W innych wypadkach Rada podejmie decyzję kwalifikowaną większością głosów przy współdziale Parlamentu Europejskiego.

3. W przypadku zawodu lekarza i zawodów pokrewnych oraz zawodu farmaceuty, stopniowe znoszenie ograniczeń uzależnione będzie od skoordynowania warunków wykonywania tych zawodów w poszczególnych Państwach Członkowskich Wspólnoty.

Artykuł 58

Spółki utworzone zgodnie z ustawodawstwem jednego z Członków Wspólnoty i mające swą siedzibę, administrację centralną lub główny zakład na terenie Wspólnoty będą traktowane w dziedzinie stosowania postanowień niniejszego rozdziału podobnie jak osoby fizyczne będące obywatelami Państw Członkowskich Wspólnoty.

Przez spółki rozumie się spółki prawa cywilnego lub handlowego, włączając w to spółdzielnie i inne osoby prawne podlegające prawu publicznemu lub prywatnemu z wyjątkiem spółek, które nie prowadzą działalności nastawionej na zysk.

ROZDZIAŁ III USŁUGI

Artykuł 59

W ramach podanych niżej postanowień, ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług na terenie Wspólnoty będą stopniowo znoszone w okresie przejściowym w stosunku do obywateli Państw Członkowskich Wspólnoty, osiedlonych w innym kraju Wspólnoty niż kraj osoby dla której świadczona ma być usługa.

Rada, podejmując na wniosek Komisji decyzje kwalifikowaną większością głosów, może rozszerzyć uprawnienia wynikające z postanowień niniejszego rozdziału na świadczących usługi obywateli Państwa trzeciego, osiadłych na terenie Wspólnoty.

Artykuł 60

W rozumieniu niniejszego Traktatu przez usługi rozumie się świadczenia wykonywane z reguły odpłatnie, o ile nie są one uregulowane przez postanowienia dotyczące swobodnego przepływu towarów, kapitałów i osób.

Usługi obejmują w szczególności:

- a) działalność o charakterze przemysłowym;
- b) działalność o charakterze handlowym;
- c) działalność rzemieślnicza;
- d) działalność w zakresie wolnych zawodów.

Bez uszczerbku dla postanowień rozdziału dotyczącego prawa osiedlania się, osoba świadcząca usługi może, w celu ich wykonania, czasowo prowadzić działalność na terytorium kraju, dla którego usługi te są przeznaczone, na tych samych warunkach, jakie kraj ten stosuje wobec swych obywateli.

Artykuł 61

1. Swobodę świadczenia usług w dziedzinie transportu regulują postanowienia działu dotyczącego transportu.
2. Liberalizacja usług bankowych i ubezpieczeniowych, związanych z przepływem kapitałów, winna być zharmonizowana ze stopniowym udzielaniem zwolnień w przepływie kapitałów.

Artykuł 62

Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Traktatu Członkowie Wspólnoty nie będą wprowadzali nowych ograniczeń do swobody wykonywania usług, istniejącej już w chwili jego wejścia w życie.

Artykuł 63

1. Przed upływem pierwszego etapu Rada, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Parlamentu Europejskiego, uchwali ogólny program dotyczący znoszenia ograniczeń w swobodnym świadczeniu usług, jakie istnieją na terenie Wspólnoty. Komisja przedstawi Radzie odnośny wniosek w ciągu dwóch pierwszych lat pierwszego etapu. Program ten ustali dla każdego rodzaju usług ogólne warunki oraz etapy ich liberalizacji.
2. W celu wprowadzenia w życie programu ogólnego lub w przypadku braku takiego programu, w celu wykonania zadań pewnego etapu w zakresie liberalizacji poszczególnych usług Rada uchwali na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Parlamentu Europejskiego odpowiednie dyrektywy, jednomyślnie przed upływem pierwszego etapu a

kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym.

3. Wnioski i decyzje przewidziane w paragrafach 1 i 2 z reguły przyznają priorytet tym usługom, które wpływają bezpośrednio na koszty produkcji lub których liberalizacja przyczyni się do ułatwienia wymiany towarowej.

Artykuł 64

Członkowie Wspólnoty oświadczają gotowość do liberalizacji usług ponad normę obowiązującą na mocy dyrektyw uchwalonych w wykonaniu artykułu 63 paragraf 2, jeżeli pozwoli na to ich ogólna sytuacja gospodarcza i sytuacja odnośnego działu gospodarki.

W tym celu Komisja udzieli odpowiednich zaleceń zainteresowanym Członkom Wspólnoty.

Artykuł 65

Do czasu, gdy ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług nie zostaną zniesione, każdy z Członków Wspólnoty będzie je stosować bez względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania wobec wszystkich świadczących usługi osób, wymienionych w pierwszym akapicie artykułu 59.

Artykuł 66

Do spraw uregulowanych w niniejszym rozdziale stosowane będą postanowienia artykułów 55 do 58 włącznie.

ROZDZIAŁ IV

KAPITAŁY

Artykuł 67

1. W ciągu okresu przejściowego Członkowie Wspólnoty zniosą stopniowo, w zakresie niezbędnym do sprawnego funkcjonowania wspólnego rynku, ograniczenia w przepływie kapitałów, należących do osób zamieszkałych w Państwach Członkowskich Wspólnoty, jak również dyskryminacyjne traktowanie ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania stron, lub na miejsce lokaty kapitału.

2. Płatności bieżące związane z przepływem kapitałów między Członkami Wspólnoty zostaną zwolnione od wszelkich ograniczeń najpóźniej z upływem pierwszego etapu.

Artykuł 68

1. W zakresie spraw wymienionych w niniejszym rozdziale, Członkowie Wspólnoty udzielać będą zezwoleń dewizowych w sposób jak najbardziej liberalny, jeżeli po wejściu w życie niniejszego Traktatu zezwolenia takie okażą się nadal niezbędne.

2. Jeżeli Państwo Członkowskie Wspólnoty stosuje w obrocie kapitałów objętym

zwolnieniami, zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału, swoje wewnętrzne przepisy wobec rynku kapitałowego i kredytów, będzie to czynić bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

3. Pożyczki przeznaczone na bezpośrednie lub pośrednie finansowanie jakiegokolwiek Państwa Członkowskiego Wspólnoty lub jego władz terenowych będą mogły być emitowane lub lokowane w innych Państwach Członkowskich Wspólnoty wyłącznie za zgodą zainteresowanych Państw. Postanowienie to nie stanowi przeszkody dla stosowania artykułu 22 Protokołu dotyczącego Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Artykuł 69

Rada na wniosek Komisji, która zasięgnie w tym celu opinii Komitetu Walutowego przewidzianego w artykule 105, uchwali jednomyślnie w ciągu dwóch pierwszych etapów, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym dyrektywy niezbędne do stopniowego wprowadzenia w życie postanowień artykułu 67.

Artykuł 70

1. Komisja przedstawia Radzie propozycje dotyczące środków, mających na celu stopniową koordynację polityki walutowej Członków Wspólnoty w zakresie przepływu kapitałów między tymi Państwami a krajami trzecimi. Odrośne dyrektywy Rady uchwalane będą kwalifikowaną większością głosów. Rada będzie usiłowała osiągnąć możliwie najwyższy stopień liberalizacji. Przy podejmowaniu środków stanowiących krok wstecz w liberalizacji przepływu kapitałów wymagana będzie jednomyślność.

2. W przypadku, gdyby działania podjęte w celu wykonania postanowień poprzedniego paragrafu nie pozwalały na usunięcie różnic w uregulowaniach walutowych stosowanych przez Członków Wspólnoty lub gdyby występowanie tych różnic skłaniało osoby zamieszkałe w jednym z Państw Członkowskich Wspólnoty do wykorzystywania ułatwień transferowych na terenie Wspólnoty, przewidzianych w artykule 67, w celu obejścia uregulowań jednego z Członków Wspólnoty stosowanych wobec krajów trzecich, Państwo to może, po zasięgnięciu opinii innych Członków Wspólnoty oraz Komisji, podjąć odpowiednie środki w celu usunięcia tych trudności.

Jeżeli Rada stwierdzi, że środki powyższe ograniczają swobodę przepływu kapitałów na terenie Wspólnoty bardziej niż jest to konieczne dla realizacji celów wymienionych w poprzednim ustępie, może ona na wniosek Komisji, postanowić kwalifikowaną większością głosów, że dane Państwo powinno zmienić lub cofnąć te środki.

Artykuł 71

Członkowie Wspólnoty będą starali się nie wprowadzać na terenie Wspólnoty żadnych nowych ograniczeń walutowych, które by utrudniały przepływ kapitałów i związane z nim płatności bieżące, jak również nie wprowadzać bardziej rygorystycznych uregulowań prawnych.

Państwa te oświadczają gotowość przekroczenia stopnia objęcia zwolnieniami obrotu kapitałów, przewidzianego w poprzednich artykułach, w zakresie, na jaki będzie pozwalała ich sytuacja gospodarcza, a szczególnie stan ich bilansu płatniczego.

Komisja, po zasięgnięciu opinii Komitetu Walutowego, może wystosować w tej sprawie zalecenia do Członków.

Artykuł 72

Członkowie Wspólnoty będą na bieżąco podawać do wiadomości Komisji dane o przepływie kapitałów w stosunkach z krajami trzecimi. Komisja może przesłać Członkom Wspólnoty opinie, jakie uzna na ten temat za stosowne.

Artykuł 73

1. W przypadku, gdyby, przepływ kapitałów powodował zakłócenia w sprawnym działaniu rynku kapitałowego jednego z Członków Wspólnoty, Komisja po zasięgnięciu opinii Komitetu Walutowego zezwoli temu Państwu na podjęcie środków ochronnych w dziedzinie przepływu kapitałów, których warunki i tryb sama określi.

Rada, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, może cofnąć powyższe zezwolenie oraz zmienić odnośne warunki i tryb.

2. Członek Wspólnoty, który znajdzie się w trudnej sytuacji, będzie mógł jednak we własnym zakresie podjąć wymienione wyżej środki, jeżeli okaże się to niezbędne ze względu na ich tajny lub nagły charakter. Komisja i Członkowie Wspólnoty powinni być zawiadomieni o podjęciu tych środków najpóźniej w chwili wejścia ich w życie. W tym wypadku Komisja, po zasięgnięciu opinii Komitetu Walutowego, może zdecydować, że zainteresowany Członek Wspólnoty powinien zmienić lub cofnąć te środki.

TYTUŁ IV

Transport

Artykuł 74

Zadania Traktatu w zakresie zagadnień uregulowanych w niniejszym dziale realizowane są przez Członków Wspólnoty w ramach wspólnej polityki transportowej.

Artykuł 75

1. W celu wykonania postanowień artykułu 74 oraz uwzględniając specyfikę transportu Rada, podejmując decyzję jednomyślnie przed upływem drugiego etapu, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym, ustali na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Parlamentu Europejskiego:

a) wspólne zasady dotyczące przewozów międzynarodowych, do lub z terytorium jednego z Członków Wspólnoty oraz do przewozów przez terytorium jednego lub kilku Członków Wspólnoty;

b) warunki dopuszczenia do przewozów na terenie Państwa Członkowskiego Wspólnoty przewoźników nie zamieszkałych na terytorium tego Państwa;

c) wszelkie inne niezbędne postanowienia.

2. Postanowienia przewidziane w punktach (a) i (b) poprzedniego paragrafu wprowadzone zostaną w ciągu okresu przejściowego.

3. W drodze wyjątku od procedury przewidzianej w paragrafie 1, postanowienia określające zasady przewozów, których stosowanie mogłoby poważnie wpłynąć na poziom życia i zatrudnienie w niektórych regionach, jak również wykorzystywanie urządzeń transportowych, będą wydawane jednomyślnie przez Radę, z uwzględnieniem konieczności przystosowania się do rozwoju gospodarczego, wynikającego z utworzenia wspólnego rynku.

Artykuł 76

Do czasu uchwalenia postanowień, przewidzianych w artykule 75 paragraf 1, i bez jednomyślnej zgody Rady, Członkowie Wspólnoty nie będą mogli w sposób bezpośredni lub pośredni zmieniać obowiązujących w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu postanowień na mniej korzystne dla przewoźników innych Członków Wspólnoty w porównaniu z przewoźnikami krajowymi.

Artykuł 77

Wszelka pomoc udzielana w celu koordynacji przewozów lub opłacenia pewnych świadczeń związanych z pojęciem użyteczności publicznej będzie zgodna z niniejszym Traktatem.

Artykuł 78

Wszelkie działania dotyczące taryf i warunków transportu, podejmowane w ramach niniejszego Traktatu, powinny uwzględniać sytuację gospodarczą przewoźników.

Artykuł 79

1. Najpóźniej z upływem drugiego etapu transport na terenie Wspólnoty powinien zostać uwolniony od wszelkiej dyskryminacji polegającej na stosowaniu przez przewoźnika różnych taryf i warunków transportu dla tych samych towarów na tych samych połączeniach przewozowych, ze względu na kraj pochodzenia lub przeznaczenia przewożonych towarów.

2. Paragraf 1 nie wyklucza możliwości podjęcia przez Radę innych środków w wykonaniu artykułu 75 paragraf 1.

3. W ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu Rada, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego, uchwali kwalifikowaną większością głosów zasady wprowadzenia w życie postanowień paragrafu 1.

Może ona w szczególności wydać postanowienia niezbędne do umożliwienia instytucjom Wspólnoty czuwania nad przestrzeganiem zasady zawartej w paragrafie 1 i do zapewnienia użytkownikom wszelkich płynących stąd korzyści.

4. Komisja, z własnej inicjatywy lub na prośbę jednego z Członków Wspólnoty, bada wypadki dyskryminacji wskazane w paragrafie 1, i po zasięgnięciu opinii wszystkich zainteresowanych Państw, podejmuje niezbędne decyzje w ramach zasad uchwalonych zgodnie z postanowieniami paragrafu 3.

Artykuł 80

1. Nakładanie przez któregokolwiek z Członków Wspólnoty w zakresie przewozów wykonywanych na terenie Wspólnoty taryf i warunków, zawierających jakiegokolwiek elementy popierania lub ochrony interesów jednego lub kilku przedsiębiorstw lub też poszczególnych przemysłów, jest zakazane od chwili wejścia w drugi etap z wyjątkiem przypadków, w których Komisja udzieli swego zezwolenia.

2. Komisja, z własnej inicjatywy lub na prośbę jednego z Członków Wspólnoty, bada taryfy i warunki przewozu, wskazane w paragrafie 1, uwzględniając w szczególności z jednej strony - wymogi polityki gospodarczej odpowiedniej dla danego regionu, potrzeby regionów słabo rozwiniętych, jak również problemy regionów poważnie dotkniętych przez okoliczności polityczne, z drugiej zaś strony - wpływ tych taryf i warunków na konkurencję między różnymi rodzajami transportu.

Po zasięgnięciu opinii wszystkich zainteresowanych Członków Wspólnoty Komisja podejmie niezbędne decyzje.

3. Zakaz wymieniony w paragrafie 1 nie odnosi się do taryf konkurencyjnych.

Artykuł 81

Opłaty lub należności, pobierane niezależnie od taryfy transportu przez przewoźnika przy przejściach granicznych nie będą przekraczać uzasadnionych i rzeczywiście poniesionych kosztów.

Członkowie Wspólnoty będą starali się zmniejszać stopniowo te koszty.

Komisja może udzielić Członkom Wspólnoty zaleceń w celu wykonania niniejszego artykułu.

Artykuł 82

Postanowienia niniejszego działu nie stanowią przeszkody dla stosowania przez Niemiecką Republikę Federalną środków niezbędnych w celu skompensowania ujemnych skutków gospodarczych, spowodowanych podziałem Niemiec, jakie ponoszą niektóre regiony Republiki dotknięte tym podziałem.

Artykuł 83

Przy Komisji utworzony zostanie komitet o charakterze doradczym, w skład którego wejdą rzeczoznawcy wyznaczeni przez rządy Członków Wspólnoty. Komisja zasięga jego opinii w sprawach transportu we wszystkich przypadkach,

które uważa za celowe, bez uszczerbku dla kompetencji sekcji transportowej Komitetu Ekonomiczno- Społecznego.

Artykuł 84

1. Postanowienia niniejszego działu dotyczą przewozów kolejowych, drogowych i śródlądowymi drogami wodnymi.
2. Rada, podejmując jednomyślną decyzję, może postanowić, czy, w jakim zakresie i w jakim trybie, będą mogły być przyjęte odpowiednie postanowienia dla transportu morskiego i powietrznego.

Zastosowanie mają postanowienia proceduralne artykułu 75 paragrafy 1 i 3.

CZEŚĆ TRZECIA POLITYKA WSPÓLNOTY

TYTUŁ I

Zasady ogólne

ROZDZIAŁ 1

ZASADY KONKURENCJI

Sekcja 1

Zasady dotyczące przedsiębiorstw

Artykuł 85

1. Nie do pogodzenia ze wspólnym rynkiem i zakazane są wszelkie porozumienia między przedsiębiorstwami, wszelkie decyzje o zrzeszaniu się przedsiębiorstw oraz wszelka uzgodniona działalność, która może okazać się szkodliwa, dla handlu między Członkami Wspólnoty, a której celem lub rezultatem byłoby hamowanie, ograniczanie lub wypaczanie wolnej konkurencji na terenie wspólnego rynku, a w szczególności:

- a) ustalanie, w sposób bezpośredni lub pośredni, cen zakupu lub sprzedaży lub innych warunków handlowych;
- b) ograniczanie lub kontrolowanie produkcji, rynków zbytu, rozwoju technicznego lub inwestycji;
- c) podział rynków zbytu lub źródeł zaopatrzenia;
- d) stosowanie wobec partnerów handlowych niejednakowych warunków do tych samych świadczeń, stwarzając dla nich w ten sposób mniej korzystną sytuację konkurencyjną;
- e) uzależnianie zawarcia kontraktów od przyjęcia przez partnerów dodatkowych świadczeń, które ze względu na swój charakter oraz zwyczaje handlowe nie wiążą się z przedmiotem kontraktu.

2. Porozumienia lub decyzje zakazane na mocy niniejszego artykułu są nieważne z mocy prawa.

3. Postanowienia paragrafu 1 mogą być jednak uznane jako nie mające zastosowania:

- do wszelkich porozumień lub pewnych rodzajów porozumień między przedsiębiorstwami;
- do wszelkich decyzji lub pewnych rodzajów decyzji o zrzeszaniu się przedsiębiorstw oraz
- do wszelkiej uzgodnionej działalności lub pewnych rodzajów uzgodnionej działalności,

które przyczyniają się do polepszenia produkcji lub dystrybucji produktów oraz do rozwoju postępu technicznego lub gospodarczego, zabezpieczając jednak użytkownikowi słuszną część wynikającego stąd zysku i bez:

- a) nakładania na zainteresowane przedsiębiorstwa ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- b) stwarzania tym przedsiębiorstwom możliwości wyeliminowania konkurencji w zakresie znacznej części odnośnych produktów.

Artykuł 86

W zakresie, w jakim może to przynieść szkodę wymianie towarowej między Członkami Wspólnoty, niezgodne jest z zasadą wspólnego rynku i zakazane nadużywanie przez jedno lub kilka przedsiębiorstw swej dominującej pozycji na wspólnym rynku lub na znacznej jego części.

Nadużywanie tej pozycji może w szczególności polegać na:

- a) narzucaniu, w sposób bezpośredni lub pośredni, nieuczciwych cen kupna lub sprzedaży lub też innych warunków transakcji;
- b) ograniczaniu produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla konsumentów;
- c) stosowaniu wobec innych partnerów handlowych niejednakowych warunków do tych samych świadczeń, stwarzając dla nich w ten sposób mniej korzystną sytuację konkurencyjną;
- d) uzależnianiu zawarcia kontraktów od przyjęcia przez partnerów dodatkowych świadczeń, które ze względu na swój charakter oraz zwyczaje handlowe nie wiążą się z przedmiotem kontraktu.

Artykuł 87

1. W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada, podejmując na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego decyzję jednomyślnie, uchwali wszelkie rozporządzenia i dyrektywy niezbędne do realizacji zasad wymienionych w artykułach 85 i 86.

Jeżeli postanowienia tego rodzaju nie zostaną podjęte w wyżej wymienionym terminie, zostaną one uchwalone przez Radę, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego kwalifikowaną większością głosów.

2. Postanowienia wymienione w paragrafie 1 mają na celu w szczególności:

a) zapewnienie przestrzegania zakazów wymienionych w artykule 85 paragraf 1 i w artykule 86, przez ustanowienie systemu grzywn i kar pieniężnych za zwłokę;

b) ustalenie trybu zastosowania postanowień artykułu 85 paragraf 3, z uwzględnieniem z jednej strony - konieczności zapewnienia skutecznego nadzoru, z drugiej zaś - konieczności uproszczenia w jak największym stopniu, kontroli administracyjnej;

c) dokładne określenie, w razie potrzeby, zakresu zastosowania postanowień artykułów 85 i 86 w różnych gałęziach gospodarki;

d) określenie roli Komisji i Trybunału w stosowaniu postanowień przewidzianych w niniejszym paragrafie;

e) określenie stosunku między ustawodawstwem poszczególnych krajów z jednej strony, a postanowieniami niniejszego działu oraz postanowieniami przyjętymi w wykonaniu niniejszego artykułu z drugiej strony.

Artykuł 88

Do chwili wejścia w życie postanowień powziętych w wykonaniu artykułu 87, decyzje w sprawach dotyczących dopuszczalności porozumień oraz nadużywania dominującej pozycji na terenie wspólnego rynku będą podejmowane przez władze każdego z Członków Wspólnoty, zgodnie ze swym ustawodawstwem oraz postanowieniami artykułu 85, w szczególności paragrafu 3 oraz artykułu 86.

Artykuł 89

1. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 88, Komisja od chwili objęcia swych funkcji będzie czuwać nad stosowaniem zasad określonych w artykułach 85 i 86. Bada ona, na prośbę któregośkolwiek z Członków Wspólnoty lub z własnej inicjatywy i w porozumieniu z odpowiednimi władzami Członków Wspólnoty, które udzielą jej pomocy, wypadki przypuszczalnego naruszenia wyżej wymienionych zasad. Jeżeli stwierdzi istnienie takiego naruszenia, zaproponuje środki niezbędne do położenia mu kresu.

2. Jeżeli nie zostanie położony kres tym naruszeniom, Komisja stwierdza ich zaistnienie, podejmując umotywowaną decyzję. Może ona opublikować swoją decyzję i zezwolić Członkom Wspólnoty na podjęcie koniecznych środków w celu naprawienia tej sytuacji. Warunki i tryb zastosowania tych środków określa Komisja.

Artykuł 90

1. W odniesieniu do przedsiębiorstw o charakterze publicznym oraz do przedsiębiorstw, które otrzymują od państwa prawa specjalne lub wyłączne, Członkowie Wspólnoty nie będą ustanawiać ani stosować środków sprzecznych z zasadami niniejszego Traktatu, a w szczególności z postanowieniami przewidzianymi w artykułach 7 oraz 85 do 94 włącznie.

2. Przedsiębiorstwa, którym powierzony został zarząd nad urządzeniami o ogólnym znaczeniu gospodarczym lub posiadające charakter monopolu

skarbowego, podlegają postanowieniom niniejszego Traktatu, w szczególności zasadom dotyczącym konkurencji, w granicach w jakich zastosowanie tych postanowień nie uniemożliwia formalnego lub faktycznego wykonania szczególnych zadań, jakie zostały im zlecone. Rozwój wymiany nie powinien być naruszony w rozmiarach, które byłyby sprzeczne z interesami Wspólnoty.

3. Komisja czuwa nad wykonaniem postanowień niniejszego artykułu i w razie potrzeby kieruje do Członków Wspólnoty odpowiednie dyrektywy i decyzje.

S e k c j a 2

Stosowanie dumpingu

Artykuł 91

1. Jeżeli w ciągu okresu przejściowego Komisja, na żądanie jednego z Członków Wspólnoty lub kogokolwiek innego z zainteresowanych, stwierdzi stosowanie dumpingu na terenie wspólnego rynku, udzieli ona zaleceń uprawiającemu lub uprawiającym te praktyki w celu położenia im kresu.

W przypadku, gdyby dumping był stosowany nadal, Komisja zezwoli poszkodowanemu Członkowi Wspólnoty na zastosowanie środków ochronnych, których warunki i tryb sama określi.

2. Od chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu produkty, pochodzące z któregoś Państwa Członkowskiego Wspólnoty lub znajdujące się w swobodnym obrocie na jego terytorium, które zostały wywiezione do innego Członka Wspólnoty, będą dopuszczone do ponownego przywozu do tego pierwszego Państwa, nie podlegając przy tym jakimkolwiek cłom, ograniczeniom ilościowym lub środkom o podobnych im skutkach. Komisja wyda odpowiednie przepisy w celu wykonania niniejszego paragrafu.

S e k c j a 3

Pomoc udzielana przez Państwa

Artykuł 92

1. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w niniejszym Traktacie jest nie do pogodzenia ze wspólnym rynkiem - w zakresie, w jakim narusza wymianę między Członkami Wspólnoty - wszelka pomoc udzielana przez Państwo lub ze źródeł państwowych, która przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub niektórych gałęzi produkcji wypacza konkurencję lub grozi jej wypaczeniem.

2. Do pogodzenia ze wspólnym rynkiem jest:

a) pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów pod warunkiem, że jest ona przyznawana bez dyskryminacji ze względu na pochodzenie towaru;

b) pomoc na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne wydarzenia;

c) pomoc przyznawana gospodarkom pewnych regionów Niemieckiej Republiki Federalnej szczególnie dotkniętych podziałem Niemiec, w zakresie niezbędnym do skompensowania ujemnych skutków gospodarczych spowodowanych przez ten podział.

3. Nie pozostają w sprzeczności ze wspólnym rynkiem:

a) pomoc udzielona na rozwój gospodarczy tych regionów, w których poziom życia jest wyjątkowo niski lub w których występuje niedostateczne zatrudnienie;

b) pomoc udzielana na realizację ważnych projektów posiadających ogólnoeuropejskie znaczenie lub na zapobieżenie poważnym zakłóceniom w gospodarce któregośkolwiek z Członków Wspólnoty;

c) pomoc udzielana na ułatwienie rozwoju niektórych form działalności lub niektórych regionów gospodarczych, jeżeli nie zmienia ona warunków wymiany w zakresie naruszającym wspólny interes. Jednakże pomoc dla przemysłu stocznioowego, według stanu z dnia 1 stycznia 1957 r., powinna być - w tym zakresie, w jakim zastępowała ona jedynie brak ochrony celnej - stopniowo zmniejszana z zachowaniem tych samych warunków, które odnoszą się do znoszenia ceł, uwzględniając jednak postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące wspólnej polityki handlowej wobec krajów trzecich;

d) inne rodzaje pomocy, które ustalone zostaną decyzją Rady, podjętą na wniosek Komisji kwalifikowaną większością głosów.

Artykuł 93

1. Komisja wraz z Członkami Wspólnoty przeprowadza stałe badania systemów pomocy istniejących w tych Państwach. Proponuje im zastosowanie właściwych środków niezbędnych do stopniowego rozwoju lub działania wspólnego rynku.

2. Jeżeli po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia swoich uwag Komisja stwierdzi, że pomoc przyznana przez Państwo lub ze źródeł państwowych jest nie do pogodzenia ze wspólnym rynkiem w rozumieniu artykułu 92 lub jeżeli stosowanie tej pomocy jest nadużywane, zadecyduje ona, że zainteresowane Państwo powinno jej zaprzestać lub zmienić ją w terminie ustalonym przez Komisję.

Jeżeli dane Państwo nie zastosuje się w wyznaczonym terminie do tej decyzji, Komisja lub każde inne Państwo zainteresowane może zwrócić się bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości, odstępując od postanowień artykułów 169 i 170.

Na żądanie Członka Wspólnoty Rada, podejmując decyzję jednomyślnie, może ustalić, że pomoc, którą to Państwo przyznaje lub zamierza przyznać, powinna być, odmiennie niż to stanowi artykuł 92 lub rozporządzenia przewidziane w artykule 94, traktowana jest jako dająca się pogodzić ze wspólnym rynkiem, jeżeli wyjątkowe okoliczności uzasadniają tego rodzaju decyzję. Jeżeli w sprawie tej pomocy Komisja rozpoczęła już postępowanie przewidziane w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, postępowanie to - na prośbę zainteresowanego Państwa skierowaną do Rady - zostanie zawieszona aż do zajęcia stanowiska przez Radę.

Jeżeli jednak Rada nie zajmie stanowiska w ciągu trzech miesięcy od daty

wniosku, decyzja zostanie podjęta przez Komisję.

3. W terminie odpowiednim dla przedstawienia swych uwag Komisja będzie zawiadamiana o projektach przyznania pomocy lub jej zmiany. Jeżeli uzna ona, że dany projekt jest nie do pogodzenia ze wspólnym rynkiem w rozumieniu artykułu 92, bezzwłocznie wszczyna postępowanie przewidziane w poprzednim paragrafie. Zainteresowany Członek Wspólnoty nie może przystąpić do realizacji projektowanych środków, dopóki w postępowaniu tym nie zostanie podjęta ostateczna decyzja.

Artykuł 94

Rada może uchwalić na wniosek Komisji kwalifikowaną większością głosów wszelkie rozporządzenia niezbędne do wykonania postanowień artykułów 92 i 93, a w szczególności ustalić warunki stosowania artykułu 93 paragraf 3, oraz rodzaje pomocy zwolnione od tej procedury.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY PODATKOWE

Artykuł 95

Żaden z Członków Wspólnoty nie będzie nakładać na produkty innych Członków Wspólnoty, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek opłat wewnętrznych, wyższych od tych, którym podlegają bezpośrednio lub pośrednio takie same produkty krajowe.

Ponadto żaden Członek Wspólnoty nie będzie nakładać na produkty innych Członków Wspólnoty takich opłat wewnętrznych, które mogłyby pośrednio stanowić ochronę dla innych działów produkcji.

Najpóźniej z chwilą wejścia w drugi etap Członkowie Wspólnoty zniosą lub zmienią postanowienia, które istniały w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu, a które są sprzeczne z wymienionymi wyżej przepisami.

Artykuł 96

Produkty wywożone do jednego z Członków Wspólnoty nie mogą korzystać ze zwrotu opłat wewnętrznych wyższego od opłat, jakie bezpośrednio lub pośrednio zostały na nie nałożone.

Artykuł 97

Członkowie Wspólnoty, którzy pobierają podatek od obrotu według systemu progresywnego podatku kumulacyjnego, mogą przy pobieraniu opłat wewnętrznych od towarów przywożonych oraz przy zwrocie opłat jakie przyznają dla towarów wywożonych, ustalić stawki przeciętne dla poszczególnych towarów lub grup towarów, nie naruszając jednak przy tym zasad określonych w artykułach 95 i 96.

W przypadku gdyby stawki przeciętne ustalone przez jednego z Członków

Wspólnoty nie były zgodne z wymienionymi wyżej zasadami, Komisja skieruje do tego Państwa odpowiednie dyrektywy lub decyzje.

Artykuł 98

W zakresie opłat innych niż podatki od obrotu, akcyzy i inne podatki pośrednie, zwalnianie od nich lub ich zwrot przy wywozie do innych Członków Wspólnoty może nastąpić tylko wtedy, jeżeli stosowanie tych środków zatwierdzone będzie uprzednio na czas ograniczony przez Radę, podejmującą na wniosek Komisji decyzję kwalifikowaną większością głosów. Dotyczy to również ustalania opłat wyrównawczych przy przywozie towarów pochodzących z Państw Członkowskich Wspólnoty.

Artykuł 99

Rada, na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, podejmując decyzję jednogłośnie wyda postanowienie o zharmonizowaniu ustawodawstw dotyczących podatków obrotowych, akcyz i innych pośrednich form podatków w stopniu wymaganym dla zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w terminie przewidzianym w artykule 8a.

ROZDZIAŁ III

ZBLIŻENIE USTAWODAWSTW

Artykuł 100

Rada, na wniosek Komisji, uchwała jednomyślnie dyrektywy zmierzające do zbliżenia postanowień ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, które obowiązują w Państwach Członkowskich Wspólnoty i mają bezpośredni związek z utworzeniem lub sprawnym działaniem wspólnego rynku.

W sprawie dyrektyw, których wykonanie pociągałoby za sobą zmianę przepisów prawnych w jednym lub kilku Państwach Członkowskich Wspólnoty, zasięga się opinii Parlamentu Europejskiego oraz Komitetu Ekonomiczno - Społecznego.

Artykuł 100a

1. W drodze odstępstwa od artykułu 100 i o ile niniejszy Traktat nie stanowi inaczej, dla osiągnięcia celów określonych w artykule 8a stosować się będzie następujące postanowienia. Rada, na wniosek Komisji we współpracy z Parlamentem Europejskim i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów zastosuje środki w celu zbliżenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń w Państwach Członkowskich, których celem jest ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

2. Paragraf 1 nie ma zastosowania do postanowień podatkowych, postanowień

dotyczących swobodnego poruszania się osób, ani do postanowień dotyczących praw i interesów pracowników.

3. Komisja, w swoich propozycjach uwidocznionych w paragrafie 1, dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i ochrony konsumenta, jako podstawowy przyjmie wysoki stopień ochrony.

4. Jeżeli, po przyjęciu danego środka harmonizującego przez Radę podejmującą decyzję kwalifikowaną większością głosów, Państwo Członkowskie uzna za konieczne zastosowanie postanowień krajowych, uzasadnione potrzebami wyższego rzędu, o których mowa w artykule 36, lub postanowień odnoszących się do ochrony środowiska oraz środowiska pracy, zawiadomi Komisję o tych postanowieniach.

Komisja potwierdzi odnośne postanowienia po upewnieniu się, że nie stanowią one środka arbitralnej dyskryminacji lub nie są ukrytym ograniczeniem handlu między Państwami Członkowskimi.

W drodze odstępstwa od procedury ustalonej w artykułach 169 i 170 Komisja lub którekolwiek z Państw Członkowskich może wnieść sprawę bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości jeżeli uzna, że inne Państwo Członkowskie w sposób niewłaściwy korzysta z uprawnień zawartych w niniejszym artykule.

5. Środki harmonizujące, o których mowa powyżej zawierają w odpowiednich przypadkach, klauzulę ochronną, uprawniającą Państwa Członkowskie do przyjęcia, z przyczyn jednej lub wielu o charakterze innym niż ekonomiczny, o których mowa w artykule 36, środków tymczasowych, podlegających kontrolnej procedurze Wspólnoty.

Artykuł 100b

1. W ciągu 1992 roku Komisja, wraz z każdym z Państw Członkowskich, sporządzi spis krajowych ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, o których mowa w artykule 100a oraz tych krajowych ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, które nie zostały w myśl tego artykułu zharmonizowane.

Rada, działając zgodnie z postanowieniami artykułu 100a, może zadecydować, że postanowienia obowiązujące w danym Państwie Członkowskim, muszą zostać uznane za równoważne z tymi, które stosuje inne Państwo Członkowskie.

2. Postanowienia artykułu 100a paragraf 4 stosuje się per analogiam.

3. Komisja sporządzi spis, o którym mowa w pierwszym ustępie paragrafu 1 i przedłoży odpowiednie propozycje w czasie pozwalającym Komisji na przeprowadzenie odpowiednich działań do końca 1992 roku.

Artykuł 101

W przypadku, gdy Komisja stwierdzi, że różnice istniejące między postanowieniami ustaw, rozporządzeń i zarządzeń Członków Wspólnoty zakłócają warunki konkurencji na wspólnym rynku i powodują w ten sposób wypaczenia, które winny być usunięte, zasięgnie opinii zainteresowanych Członków

Wspólnoty.

Jeżeli konsultacje te nie doprowadzą do porozumienia w sprawie usunięcia wymienionych wyżej wypaczeń, Rada wyda na wniosek Komisji, niezbędne dyrektywy, podejmując decyzję jednomyślnie w ciągu pierwszego etapu a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym. Komisja i Rada mogą zastosować wszelkie inne niezbędne środki przewidziane w niniejszym Traktacie.

Artykuł 102

1. Jeżeli istnieje obawa, że wprowadzenie lub zmiana jakichkolwiek postanowień ustaw, rozporządzeń lub zarządzeń spowodować może zakłócenia w rozumieniu poprzedniego artykułu, Członek Wspólnoty, który zamierza przedsięwziąć takie działania zasięga opinii Komisji. Komisja po zasięgnięciu opinii Członków Wspólnoty udziela zainteresowanym Państwom zaleceń w sprawie podjęcia właściwych środków dla uniknięcia tych zakłóceń.

2. Jeżeli Państwo, które zamierza ustanowić lub zmienić przepisy wewnętrzne, nie zastosuje się do zalecenia udzielonego mu przez Komisję, nie będzie można żądać od innych Członków Wspólnoty aby, w wykonaniu postanowień artykułu 101, zmienili swe przepisy wewnętrzne w celu usunięcia tych zakłóceń. Jeżeli Członek Wspólnoty, który nie zastosował się do zaleceń Komisji, spowoduje zakłócenie wyłącznie ze swoją własną szkodą, postanowienia artykułu 101 nie będą miały zastosowania.

TYTUŁ II

Polityka gospodarcza

ROZDZIAŁ 1

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE POLITYKI GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ

(UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA)

Artykuł 102a

1. Dla zapewnienia koniecznej dla dalszego rozwoju Wspólnoty, zbieżności polityki gospodarczej i walutowej, Państwa Członkowskie podejmą współpracę zgodną z celami wymienionymi w artykule 104. We współpracy tej skorzystają z doświadczenia zdobytego we współdziałaniu w ramach Europejskiego Systemu Walutowego (ESW) oraz w ustanawianiu ECU. Będą one przy tym respektować istniejące w tej dziedzinie uprawnienia.

2. Postanowienia artykułu 236 stosować się będą w stopniu, w jakim rozwój polityki gospodarczej i walutowej wymagać będzie zmian instytucjonalnych. W sprawach zmian instytucjonalnych w sferze walutowej zasięgać się będzie opinii Komitetu Walutowego i Komitetu Gubernatorów Banków Centralnych.

ROZDZIAŁ II POLITYKA KONIUNKTURY

Artykuł 103

1. Członkowie wspólnoty traktują swą politykę koniunktury jako zagadnienie interesujące ich wspólnie. Konsultują się oni między sobą oraz zasięgają opinii Komisji, jakie środki należy przedsięwziąć w danych okolicznościach.
2. Bez uszczerbku dla procedury przewidzianej w niniejszym Traktacie, Rada na wniosek Komisji może jednomyślnie podejmować decyzje w sprawie środków właściwych w danej sytuacji.
3. Rada, podejmując na wniosek Komisji decyzję kwalifikowaną większością głosów, może w razie potrzeby uchwalić niezbędne dyrektywy, dotyczące trybu zastosowania środków ustalonych w myśl paragrafu 2.
4. Procedury przewidziane w niniejszym artykule stosuje się również w przypadku powstania trudności w zaopatrzeniu w niektóre towary.

ROZDZIAŁ III

BILANS PŁATNICZY

Artykuł 104

Każdy Członek Wspólnoty prowadzi politykę gospodarczą, niezbędną do zapewnienia równowagi całości swego bilansu płatniczego oraz umocnienia zaufania do swej waluty, czuwając przy tym nad zapewnieniem wysokiego poziomu zatrudnienia oraz stałości cen.

Artykuł 105

1. Aby ułatwić realizację celów wymienionych w artykule 104, Członkowie Wspólnoty koordynują swą politykę gospodarczą. Organizują oni w tym celu współpracę między właściwymi działami swych administracji oraz między swymi bankami centralnymi.

Komisja udziela Radzie zaleceń w celu uruchomienia tej współpracy.

2. W celu poparcia koordynacji polityki Członków Wspólnoty w dziedzinie walutowej, w zakresie jaki jest niezbędny do sprawnego działania wspólnego rynku, tworzy się Komitet Walutowy o charakterze doradczym, którego zadaniem jest:

- badać sytuację walutową i finansową Członków Wspólnoty, jak również ogólny system płatniczy Członków Wspólnoty, oraz systematycznie sporządzać raporty w tej sprawie dla Rady i Komisji;
- wydawać opinie, na prośbę Rady lub Komisji bądź z własnej inicjatywy, dla użytku tych organów.

Członkowie Wspólnoty i Komisja mianują po dwóch członków Komitetu Walutowego.

Artykuł 106

1. Każdy Członek Wspólnoty zobowiązuje się zezwolić na dokonywanie, w walucie Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje wierzyciel lub beneficjent płatności związanych z wymianą towarów, usług i kapitałów, jak również transferem kapitałów i płac, w zakresie w jakim w wykonaniu niniejszego Traktatu zostanie objęty zwolnieniami przepływ towarów, usług, kapitałów i osób między Członkami Wspólnoty.

Członkowie Wspólnoty są gotowi przystąpić do objęcia zwolnieniami swych płatności w zakresie szerszym od przewidzianego w poprzednim ustępie, jeżeli pozwoli na to ich ogólna sytuacja gospodarcza, a w szczególności stan ich bilansu płatniczego.

2. W zakresie, w jakim wymiana towarów i usług oraz przepływ kapitałów podlegają jedynie ograniczeniom dotyczącym płatności z tym związanych, stosowane będą przez analogię, w celu stopniowego zniesienia tych ograniczeń, postanowienia rozdziałów odnoszących się do znoszenia ograniczeń ilościowych, ułatwienia wymiany usług i swobodnego przepływu kapitałów.

3. Członkowie Wspólnoty zobowiązują się nie wprowadzać we wzajemnych obrotach żadnych nowych ograniczeń w transferach związanych z transakcjami ukrytymi, wymienionymi w liście zawartej w załączniku III do niniejszego Traktatu.

Stopniowe znoszenie ograniczeń dokonywane będzie zgodnie z postanowieniami artykułów 63 do 65 włącznie, jeżeli nie jest ono uregulowane postanowieniami paragrafów 1 i 2 lub rozdziału dotyczącego swobodnego przepływu kapitałów.

4. W razie potrzeby Członkowie Wspólnoty uzgodnią, jakie środki należy zastosować w celu umożliwienia realizacji płatności i transferów wymienionych w niniejszym artykule; środki te nie mogą jednak przeszkadzać w realizacji celów wymienionych w niniejszym rozdziale.

Artykuł 107

1. Każdy Członek Wspólnoty traktuje swą politykę w dziedzinie kursu waluty jako zagadnienie interesujące wszystkich Członków Wspólnoty.

2. Jeżeli jakikolwiek Członek Wspólnoty wprowadza zmianę kursu swej waluty, która nie jest zgodna z celami wymienionymi w artykule 104 i wypacza w znacznym stopniu warunki konkurencji, Komisja, po zasięgnięciu opinii Komitetu Walutowego, może zezwolić innym Członkom Wspólnoty na zastosowanie, na ściśle ograniczony okres, niezbędnych środków w celu zapobieżenia skutkom tego posunięcia. Warunki i tryb stosowania tych środków określi Komisja.

Artykuł 108

1. W przypadku trudności lub poważnej groźby ich powstania w bilansie płatniczym jednego z Członków Wspólnoty, których przyczyną jest bądź ogólny brak równowagi tego bilansu, bądź też rodzaj dewiz jakimi Państwo to rozporządza, i które w szczególności mogą uniemożliwić sprawne działanie wspólnego rynku lub stopniowe wprowadzanie wspólnej polityki handlowej, Komisja przystępuje natychmiast do zbadania sytuacji tego Państwa oraz działań jakie ono podjęło, względnie może podjąć, zgodnie z postanowieniami artykułu 104, wykorzystując wszystkie środki jakimi rozporządza. Komisja udziela zainteresowanemu Państwu zaleceń dotyczących środków jakie powinno ono zastosować.

Jeżeli działania podjęte przez jakiegokolwiek Członka Wspólnoty oraz środki zalecone przez Komisję okażą się niedostateczne dla usunięcia trudności lub groźby ich powstania, Komisja, po zasięgnięciu opinii Komitetu Walutowego, zaleci Radzie uruchomienie wzajemnej pomocy oraz odpowiednie metody postępowania.

Komisja zawiadamia systematycznie Radę o sytuacji i jej rozwoju.

2. Rada kwalifikowaną większością głosów decyduje o wzajemnej pomocy; wydaje dyrektywy lub podejmuje decyzje ustalające warunki i tryb postępowania. Pomoc wzajemna może mieć w szczególności następujące formy:

a) uzgodnionego działania wobec innych organizacji międzynarodowych, do których Członkowie Wspólnoty mogą się odwołać;

b) środków niezbędnych do uniknięcia zakłóceń w handlu, jeżeli kraj znajdujący się w trudnej sytuacji utrzymuje lub przywraca ograniczenia ilościowe wobec krajów trzecich;

c) przyznania ograniczonych kredytów przez innych Członków Wspólnoty z zastrzeżeniem ich zgody.

W okresie przejściowym wzajemna pomoc może ponadto przybrać formę specjalnych zniżek celnych lub powiększenia kontyngentów mających na celu wzmoczenie przywozu z kraju znajdującego się w trudnej sytuacji, z zastrzeżeniem zgody Państw, które zastosowałyby te środki.

3. Jeżeli wzajemna pomoc zalecona przez Komisję nie zostanie przyznana przez Radę lub jeżeli pomoc ta i zastosowane środki okażą się niedostateczne, Komisja zezwoli Członkowi Wspólnoty znajdującemu się w trudnej sytuacji na zastosowanie środków ochronnych, których warunki i tryb stosowania sama określi.

Rada kwalifikowaną większością głosów może cofnąć powyższe zezwolenie oraz zmienić warunki i tryb stosowania wymienionych wyżej środków.

Artykuł 109

1. W przypadku nagłego kryzysu bilansu płatniczego i jeżeli decyzja w rozumieniu artykułu 108 paragraf 2 nie zostanie natychmiast podjęta, zainteresowane Państwo może powziąć zapobiegawczo niezbędne środki ochronne. Środki te powinny spowodować jak najmniej zakłóceń w sprawnym działaniu wspólnego rynku i nie przekraczać ram ściśle określonych dla zapobieżenia nagle występującym

trudnościom.

2. Komisja oraz inni Członkowie Wspólnoty winni być powiadomieni o tych środkach ochronnych najpóźniej w chwili wejścia ich w życie. Komisja może zalecić Radzie udzielanie wzajemnej pomocy na warunkach przewidzianych w artykule 108.

3. Rada na podstawie opinii Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Walutowego może zdecydować, kwalifikowaną większością głosów, że zainteresowane Państwo powinno zmienić, zawiesić lub znieść wyżej wymienione środki ochronne.

ROZDZIAŁ IV

POLITYKA HANDLOWA

Artykuł 110

Członkowie Wspólnoty, ustanawiając unię celną pragną przyczynić się we wspólnym interesie do harmonijnego rozwoju handlu światowego, do stopniowego znoszenia ograniczeń w obrocie międzynarodowym i do obniżania barier celnych. Wspólna polityka handlowa uwzględniać będzie korzystny wpływ, jaki może wyrzucić zniesienie ceł we wzajemnych obrotach Członków Wspólnoty na wzrost możliwości konkurencyjnych przedsiębiorstw tych Państw.

Artykuł 111

Bez uszczerbku dla postanowień artykułów 115 i 116, w ciągu okresu przejściowego stosowane będą następujące postanowienia:

1. Członkowie wspólnoty przeprowadzą koordynację swych stosunków handlowych z krajami trzecimi tak, aby z upływem okresu przejściowego stworzone zostały warunki niezbędne do wprowadzenia w życie wspólnej polityki w dziedzinie handlu pozawspólnotowego.

Komisja przedstawi Radzie propozycje dotyczące procedury, jaka winna być zastosowana w okresie przejściowym dla uruchomienia wspólnego działania oraz ujednoczenia polityki handlowej.

2. Komisja przedstawi Radzie zalecenia dotyczące prowadzenia rokowań taryfowych z krajami trzecimi na temat wspólnej taryfy celnej.

Rada upoważni Komisję do rozpoczęcia rokowań.

Komisja prowadzi rokowania zasięgając opinii specjalnego komitetu wyznaczonego przez Radę dla udzielenia pomocy w tych rokowaniach, oraz w oparciu o dyrektywy, jakich może udzielić jej Rada.

3. W wykonywaniu funkcji powierzonych jej w niniejszym artykule, Rada

podejmuje decyzję jednomyślnie w ciągu dwóch pierwszych etapów, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym.

4. Członkowie Wspólnoty podejmą po zasięgnięciu opinii Komisji wszelkie niezbędne środki, zmierzające w szczególności do przeprowadzenia odpowiednich zmian w umowach taryfowych obowiązujących między nimi a państwami trzecimi tak, aby wejście w życie wspólnej taryfy celnej nie zostało opóźnione.

5. Członkowie Wspólnoty stawiają sobie za cel możliwie jak najdalej idące ujednoczenie swych list zwolnień wobec krajów trzecich lub grup krajów trzecich. W tym celu Komisja udzieli Członkom Wspólnoty wszelkich odpowiednich zaleceń.

Członkowie Wspólnoty, którzy znoszą lub zmniejszają ograniczenia ilościowe wobec krajów trzecich, są obowiązani do uprzedniego zawiadomienia o tym Komisji i do stosowania takich samych zasad wobec innych Członków Wspólnoty.

Artykuł 112

1. Bez uszczerbku dla zobowiązań zaciągniętych przez Członków Wspólnoty w ramach innych organizacji międzynarodowych, systemy pomocy udzielanej przez Członków Wspólnoty przy wywozie do krajów trzecich będą, przed upływem okresu przejściowego, stopniowo harmonizowane w zakresie niezbędnym do uniknięcia wypaczenia konkurencji między przedsiębiorstwami Wspólnoty.

W tym celu Rada na wniosek Komisji wydaje niezbędne dyrektywy, podejmując decyzję jednomyślnie przed upływem drugiego etapu, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym.

2. Powyższe postanowienia nie odnoszą się do zwrotu ceł lub podobnych im w skutkach opłat, ani do podatków pośrednich, włączając w to podatek od obrotu, akcyzy oraz inne podatki pośrednie, nakładane przy sposobności wywozu towarów z terytorium jednego z Członków Wspólnoty do krajów trzecich, w zakresie w jakim te zwroty nie przewyższają obciążeń, jakie były bezpośrednio lub pośrednio nałożone na wywożone produkty.

Artykuł 113

1. Po upływie okresu przejściowego wspólna polityka handlowa opierać się będzie na jednolitych zasadach w szczególności w zakresie zmian taryf celnych i zawierania umów celnych i handlowych, ujednoczenia środków prowadzących do zwolnień, polityki wywozowej, jak również środków mających na celu ochronę handlu, w tym również środki podejmowane w wypadku dumpingu lub subwencji.

2. Komisja przedkłada Radzie wnioski dotyczące wprowadzenia w życie tej wspólnej polityki handlowej.

3. W razie konieczności negocjowania porozumień z krajami trzecimi, Komisja przedkłada zalecenia Radzie, która upoważnia ją do rozpoczęcia koniecznych w tym celu rokowań.

Komisja prowadzi rokowania zasięgając opinii specjalnego komitetu mianowanego przez Radę dla udzielania jej pomocy w tych rokowaniach, oraz w oparciu o dyrektywy, jakich może udzielić jej Rada.

4. W wykonywaniu funkcji powierzonych jej w niniejszym artykule, Rada podejmuje decyzje kwalifikowaną większością głosów.

Artykuł 114

Umowy wymienione w artykułach 111 paragraf 2 oraz 113, zawierane są w imieniu Wspólnoty przez Radę, która podejmuje decyzję jednomyślnie w ciągu dwóch pierwszych etapów, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym.

Artykuł 115

Dla zapewnienia, aby realizacji środków w dziedzinie polityki handlowej, podjętych zgodnie z niniejszym Traktatem przez każdego z Członków Wspólnoty, nie stały na przeszkodzie zmiany ukierunkowania handlu lub też, jeżeli różnice między tymi środkami powodują trudności gospodarcze w jednym lub kilku z Państw Członkowskich Wspólnoty, Komisja udziela zaleceń co do sposobu, w jaki inne Państwa przystąpią do koniecznego współdziałania. W wypadku braku takiego współdziałania zezwoli ona Członkom Wspólnoty na podjęcie środków ochronnych, których warunki i tryb stosowania sama określi.

W nagłych wypadkach, w ciągu okresu przejściowego Członkowie Wspólnoty mogą sami zastosować niezbędne środki i zawiadomić o nich inne Państwa oraz Komisję. Komisja może zadecydować, czy środki te powinny być zmienione lub zniesione.

W pierwszym rzędzie należy wybierać takie środki, które powodują jak najmniej zakłóceń w sprawnym działaniu wspólnego rynku i które uwzględniają konieczność możliwie szybkiego ustalenia wspólnej taryfy celnej.

Artykuł 116

We wszystkich sprawach posiadających szczególne znaczenie dla wspólnego rynku Członkowie Wspólnoty będą prowadzili, po upływie okresu przejściowego, wyłącznie wspólne działanie w ramach międzynarodowych organizacji gospodarczych. W tym celu Komisja przedłoży Radzie propozycje dotyczące zakresu i uruchomienia tego wspólnego działania; Rada podejmie w tej sprawie decyzję kwalifikowaną większością głosów.

W ciągu okresu przejściowego Członkowie Wspólnoty konsultują się wzajemnie w celu uzgodnienia swego działania i zajęcia w miarę możliwości jednolitego stanowiska.

TYTUŁ III

Polityka Społeczna

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ZAGADNIEŃ SPOŁECZNYCH

Artykuł 117

Członkowie Wspólnoty są zgodni co do konieczności propagowania poprawy warunków życia i pracy pracowników, pozwalającej na ich zrównanie w procesie postępu.

Uważają oni, że tego rodzaju postęp będzie rezultatem zarówno działania wspólnego rynku, sprzyjającego zharmonizowaniu systemów społecznych, jak procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie oraz zbliżenia postanowień ustaw, rozporządzeń.

Artykuł 118

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu i zgodnie z jego ogólnymi celami zadaniem Komisji jest propagowanie ścisłej współpracy między Członkami Wspólnoty w dziedzinie zagadnień społecznych, w szczególności w sprawach dotyczących:

- zatrudnienia;
- prawa pracy i warunków pracy;
- szkolenia i doskonalenia zawodowego;
- ubezpieczeń społecznych;
- ochrony przed wypadkami oraz chorobami zawodowymi;
- higieny pracy;
- prawa zrzeszania się oraz zawierania umów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami.

W tym celu Komisja będzie działała w ścisłym porozumieniu z Członkami Wspólnoty, prowadząc badania, udzielając opinii i organizując konsultacje, zarówno w związku z problemami wewnętrznymi poszczególnych krajów, jak i problemami interesującymi organizacje międzynarodowe.

Przed udzieleniem opinii, przewidzianych w niniejszym artykule, Komisja zasięgnie zdania Komitetu Ekonomiczno - Społecznego.

Artykuł 118a

1. Państwa Członkowskie poświęcą szczególną uwagę wspieraniu udoskonaleń, zwłaszcza w dziedzinie środowiska pracy, w odniesieniu do zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, i dążyć będą do zharmonizowania warunków istniejących w tej dziedzinie, z zachowaniem postępu.

2. Dla osiągnięcia celu określonego w paragrafie 1, Rada, na wniosek Komisji i we współpracy z Parlamentem Europejskim oraz po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, za pomocą dyrektyw zatwierdzi minimalne wymagania do stopniowego wprowadzania w Państwach Członkowskich, z uwzględnieniem istniejących, w tych państwach warunków i uregulowań technicznych.

W rzeczonych dyrektywach unikać się będzie nakładania ograniczeń administracyjnych, finansowych i prawnych, które wstrzymywałyby tworzenie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.

3. Postanowienia przyjęte zgodnie z niniejszym artykułem nie powinny powstrzymywać żadnego z Państw Członkowskich przed utrzymywaniem lub wprowadzaniem ostrzejszych środków w celu ochrony warunków pracy zgodnych z niniejszym Traktatem.

Artykuł 118b

Komisja podejmie wysiłki w celu rozwijania dialogu pomiędzy pracodawcami i pracownikami na poziomie europejskim, co mogłoby, jeżeli obie strony uznają to za pożądane, otworzyć drogę stosunkom opartym na porozumieniu.

Artykuł 119

Członkowie Wspólnoty zapewnią w ciągu pierwszego etapu i utrzymają nadal stosowanie zasady jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę.

Za wynagrodzenie w rozumieniu niniejszego artykułu należy uważać zwykłe uposażenie podstawowe lub minimalne i wszelkie inne korzyści świadczone bezpośrednio lub pośrednio, w gotówce lub w naturze, przez pracodawcę pracownikowi z tytułu zatrudnienia tego pracownika.

Równość wynagrodzenia, bez dyskryminacji ze względu na płeć, oznacza:

a) że wynagrodzenie za tę samą pracę, obliczane na podstawie akordu, będzie ustalone w oparciu o jednakową stawkę;

b) że wynagrodzenie za pracę, obliczane na podstawie czasu pracy, będzie jednakowe dla tego samego stanowiska pracy.

Artykuł 120

Członkowie Wspólnoty będą dążyć do utrzymania istniejącej równowagi w dziedzinie płatnych urlopów.

Artykuł 121

Rada, podejmując po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego decyzję jednomyślnie, może powierzyć Komisji funkcje związane z wprowadzeniem w życie wspólnych środków, w szczególności dotyczących ubezpieczeń społecznych pracowników migrujących wskazanych w artykułach 48 do 51 włącznie.

Artykuł 122

W swym rocznym sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego Komisja przeznaczy specjalny rozdział rozwojowi sytuacji społecznej na terenie Wspólnoty. Parlament Europejski może zwrócić się do Komisji o opracowanie sprawozdań na temat szczególnych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej.

ROZDZIAŁ II

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Artykuł 123

W celu polepszenia możliwości zatrudnienia pracowników na terenie wspólnego rynku i przyczynienia się w ten sposób do podniesienia poziomu życia, utworzony zostanie, w ramach podanych niżej postanowień, Europejski Fundusz Społeczny, którego zadaniem będzie ułatwiać na terenie Wspólnoty uzyskiwanie pracy oraz zapewniać pracownikom swobodę w zakresie przesiedlania się oraz zmiany zawodu.

Artykuł 124

Funduszem zarządza Komisja.

W wykonywaniu tego zadania Komisja korzysta z pomocy Komitetu, któremu przewodniczy jeden z członków Komisji i który składa się z przedstawicieli rządów oraz organizacji związkowych pracowników i pracodawców.

Artykuł 125

1. Na prośbę Członka Wspólnoty Fundusz, w ramach przepisów przewidzianych w artykule 127, pokrywa 50% wydatków przeznaczonych, w okresie po wejściu w życie niniejszego Traktatu, przez dane Państwo lub instytucję prawa publicznego:

a) na zapewnienie pracownikom ponownego efektywnego zatrudnienia, w drodze:

- przekwalifikowania zawodowego;
- zwrotu kosztów zmiany miejsca zamieszkania;

b) na udzielenie pomocy pracownikom, których zatrudnienie jest czasowo zmniejszone lub zawieszona, w całości lub częściowo, wskutek przestawienia przedsiębiorstwa na inny rodzaj produkcji, tak, aby pracownicy ci mogli zachować wynagrodzenia w tej samej wysokości, zanim zostaną ponownie w pełni zatrudnieni.

2. Pomoc Funduszu na pokrycie kosztów przekwalifikowania zawodowego udzielana jest jedynie wówczas, gdy bezrobotni pracownicy mogą być zatrudnieni tylko w nowym zawodzie i gdy pracują co najmniej od sześciu miesięcy w zawodzie, do którego zostali przekwalifikowani.

Pomoc na pokrycie kosztów zmiany miejsca zamieszkania udzielana jest jedynie wówczas, gdy bezrobotni pracownicy zostali zmuszeni do zmiany swego miejsca zamieszkania w obrębie Wspólnoty, a w nowym miejscu zamieszkania znaleźli zatrudnienie w produkcji od co najmniej sześciu miesięcy.

Pomoc dla pracowników w wypadku przekształcenia przedsiębiorstwa uzależniona jest od spełnienia następujących warunków:

a) zainteresowani pracownicy są od co najmniej sześciu miesięcy w pełni zatrudnieni w danym przedsiębiorstwie;

b) zainteresowany Rząd przedstawił opracowany uprzednio przez dane

przedsiębiorstwo projekt dotyczący zamierzonego przekształcenia i sposobu jego sfinansowania oraz

c) Komisja udzieliła uprzednio swej zgody na ten projekt przekształcenia.

Artykuł 126

Po upływie okresu przejściowego Rada, na podstawie zdania Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Parlamentu Europejskiego, może:

a) kwalifikowaną większością głosów zdecydować, że całość lub część pomocy przewidzianej w artykule 125 przestanie być udzielana;

b) jednomyślnie ustalić nowe zadania, jakie powinny być powierzone Funduszowi w ramach jego mandatu określonego w artykule 123.

Artykuł 127

Na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego oraz Parlamentu Europejskiego, Rada wydaje kwalifikowaną większością głosów zarządzenia niezbędne do wykonania postanowień artykułów 124 do 126 włącznie. Ustala ona w szczególności warunki, na jakich udzielana jest pomoc Funduszu zgodnie z postanowieniami artykułu 125, jak również określające rodzaj przedsiębiorstw, których pracownicy korzystają z pomocy przewidzianej w artykule 125 paragraf 1 b.

Artykuł 128

Na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno - Społecznego, Rada ustala ogólne zasady, dotyczące wprowadzenia w życie wspólnej polityki w dziedzinie kształcenia zawodowego, która przyczynić się może do harmonijnego rozwoju zarówno gospodarki wewnętrznej poszczególnych Państw Członkowskich Wspólnoty, jak i wspólnego rynku.

TYTUŁ IV

EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY

Artykuł 129

Utworzony zostaje Europejski Bank Inwestycyjny posiadający osobowość prawną. Członkami Europejskiego Banku Inwestycyjnego są Członkowie Wspólnoty. Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego zawarty jest w Protokóle, załączonym do niniejszego Traktatu.

Artykuł 130

Europejski Bank Inwestycyjny ma za zadanie przyczyniać się, w oparciu o rynki

kapitałowe i o swe własne zasoby, do równomiernego, pozbawionego zakłóceń, rozwoju wspólnego rynku w interesie Wspólnoty. W tym celu ułatwia on poprzez udzielanie pożyczek lub gwarancji, nie mając na względzie zysku, finansowanie wymienionych niżej projektów we wszystkich gałęziach gospodarki:

- a) projekty dotyczące wykorzystania regionów słabiej rozwiniętych;
- b) projekty dotyczące modernizacji lub przekształcenia przedsiębiorstw lub tworzenia w związku ze stopniowym organizowaniem wspólnego rynku nowych placówek, które ze względu na swe rozmiary lub swój charakter nie mogą być w pełni sfinansowane z różnych środków pozostających do dyspozycji poszczególnych Członków Wspólnoty;
- c) projekty, będące przedmiotem wspólnego zainteresowania kilku Członków Wspólnoty i które ze względu na swe rozmiary lub swój charakter nie mogą być w pełni sfinansowane z różnych środków pozostających do dyspozycji poszczególnych Członków Wspólnoty.

TYTUŁ V

Spójność gospodarcza i społeczna

Artykuł 130a

Celem popierania harmonijnego rozwoju całości Wspólnoty, Wspólnota rozwija i prowadzi działalność zmierzającą w kierunku wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej.

W szczególności, Wspólnota ma na celu zmniejszanie różnic między poszczególnymi regionami oraz redukcję opóźnień w rozwoju regionów najmniej uprzywilejowanych.

Artykuł 130b

Państwa Członkowskie prowadzą swą politykę gospodarczą i koordynują ją również dla osiągnięcia celów określonych w artykule 130a. Wprowadzenie w życie wspólnych polityk i rynku wewnętrznego uwzględnia zadania wymienione w artykułach 130a i 130c oraz przyczynia się do ich realizacji. Wspólnota wspiera te działania poprzez akcję prowadzoną za pośrednictwem Funduszy strukturalnych (Europejski Fundusz Ukierunkowania i Gwarancji dla Rolnictwa, Sekcja Ukierunkowania, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych istniejących instrumentów finansowych.

Artykuł 130c

Celem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest przyczynianie się do wyrównywania zasadniczych różnic regionalnych w ramach Wspólnoty poprzez udział w rozwoju i strukturalnym przystosowaniu regionów opóźnionych w rozwoju oraz w restrukturyzowaniu upadających regionów przemysłowych.

Artykuł 130d

Od chwili wejścia w życie Jednolitego Aktu Europejskiego Komisja przedstawia Radzie wszechstronną propozycję mającą na celu wprowadzenie zmian w

strukturze i zasadach funkcjonowania istniejących Funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Ukierunkowania i Gwarancji dla Rolnictwa, Sekcja Ukierunkowania, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), koniecznych dla jasnego określenia i zracjonalizowania zadań tych Funduszy w celu przyczynienia się do realizacji zamierzeń, o których mowa w artykule 130a i 130c oraz do zwiększenia skuteczności działań podejmowanych w ramach tych Funduszy, jak również skoordynowania tych działań zarówno pomiędzy sobą jak i z funkcjonowaniem istniejących instrumentów finansowych. Rada podejmie decyzję odnośnie tej propozycji jednomyślnie w terminie jednego roku, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz Komitetu Ekonomiczno - Społecznego.

Artykuł 130e

Po uchwaleniu decyzji wymienionej w artykule 130d Rada podejmuje decyzję wykonawczą dotyczącą Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji i we współpracy z Parlamentem Europejskim.

Odnośnie Europejskiego Funduszu Ukierunkowania i Gwarancji dla Rolnictwa, Sekcja Ukierunkowania oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, artykuły 43, 126 i 127 w dalszym ciągu stosuje się odpowiednio.

TYTUŁ VI

Badania naukowe i rozwój technologiczny

Artykuł 130f

1. Wspólnota stawia sobie za cel wzmocnienie bazy naukowej i technologicznej przemysłu europejskiego i popieranie jego coraz większej konkurencyjności w skali międzynarodowej.
2. W tym celu wspiera ona przedsiębiorstwa, w tym małe i średnie, ośrodki naukowe oraz uniwersytety w ich działaniach na rzecz badań naukowych i rozwoju technologicznego; popiera ich wysiłki w zakresie współpracy, zmierzając zwłaszcza do umożliwienia przedsiębiorstw pełnego wykorzystania możliwości stwarzanych przez rynek wewnętrzny Wspólnoty, w szczególności poprzez otwieranie krajowych transakcji publicznych, ustalanie wspólnych norm oraz usuwanie prawnych i podatkowych przeszkód na drodze tej współpracy.
3. W trakcie realizowania tych zadań zwraca się szczególną uwagę na stosunki pomiędzy wspólnym wysiłkiem podejmowanym w dziedzinie badań naukowych i rozwoju technologicznego, stworzenia rynku wewnętrznego oraz wypracowania wspólnych polityk, przede wszystkim w dziedzinie konkurencji i wymiany.

Artykuł 130g

Dla realizacji tych zadań Wspólnota podejmuje następujące działania uzupełniające działania przedsiębrane przez przedsiębiorstwa w Państwach Członkowskich:

- a. wprowadzenie w życie programów badań naukowych, rozwoju technologicznego i programów pokazowych, popierając współpracę między przedsiębiorstwami, ośrodkami badań naukowych i uniwersytetami;
- b) lansowanie współpracy z krajami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie wspólnotowych badań naukowych, rozwoju technologicznego i pokazów.
- c) upowszechnianie i udoskonalanie wyników działań w dziedzinie wspólnotowych badań naukowych, rozwoju technologicznego i pokazów;
- d) stymulowanie szkolenia i mobilności naukowców na terenie Wspólnoty.

Artykuł 130h

Państwa Członkowskie przy udziale Komisji koordynują wzajemnie swoje polityki i programy prowadzone w skali krajowej. Komisja może przejawiać, w ścisłym kontakcie z Państwami Członkowskimi, wszelką inicjatywę sprzyjającą tej koordynacji.

Artykuł 130i

1. Wspólnota opracowuje wieloletni program ramowy zawierający ogół jej działań. Program ramowy ustala zadania naukowe i techniczne, określa priorytety w tym zakresie, wskazuje ogólne zarysy zamierzonych działań, ustala szacunkową wysokość środków finansowych oraz warunki finansowe udziału Wspólnoty w całości programu, jak również rozłożenie tych środków finansowych na poszczególne planowane działania.
2. Program ramowy może zostać dostosowany lub uzupełniony w zależności od zmian w sytuacji.

Artykuł 130k

Wypracowanie programu ramowego następuje za pomocą specjalnych programów przygotowanych w ramach każdego z działań. Każdy specjalny program określa warunki jego realizacji, czas trwania oraz niezbędne środki.

Rada określi warunki upowszechniania wiedzy zawartej w specjalnych programach.

Artykuł 130l

Przy wprowadzaniu wieloletniego programu ramowego mogą powstać programy uzupełniające z udziałem tylko niektórych Państw Członkowskich, które zapewnią ich finansowanie, z zastrzeżeniem ewentualnego uczestnictwa Wspólnoty.

Rada określa zasady mające zastosowanie do programów uzupełniających, w szczególności w zakresie upowszechniania wiedzy oraz udziału innych Państw Członkowskich.

Artykuł 130m

Przy wprowadzaniu wieloletniego programu ramowego Wspólnota może przewidzieć, w porozumieniu z zainteresowanymi Państwami Członkowskimi, udział w programach badawczo-rozwojowych prowadzonych przez wiele Państw Członkowskich, w tym uczestnictwo w strukturach utworzonych dla wykonania tych programów.

Artykuł 130n

Przy wprowadzaniu wieloletniego programu ramowego Wspólnota może przewidzieć współpracę w dziedzinie wspólnotowych badań naukowych, rozwoju technologicznego i pokazów z krajami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

Warunki tej współpracy mogą stanowić przedmiot porozumień międzynarodowych pomiędzy Wspólnotą a zainteresowanymi krajami trzecimi, które będą negocjowane i zawierane zgodnie z treścią artykułu 228.

Artykuł 130o

Wspólnota może powołać do życia wspólne przedsiębiorstwa lub jakiegokolwiek inne struktury niezbędne dla prawidłowego wykonania programów wspólnotowych badań naukowych, rozwoju technologicznego i pokazów.

Artykuł 130p

1. Warunki finansowania każdego programu, w tym ewentualnego udziału Wspólnoty, zostaną ustalone przy przyjmowaniu programu.
2. Wysokość rocznego udziału finansowego Wspólnoty zostanie określona w ramach procedury budżetowej, nie uchybiając innym formom ewentualnego uczestnictwa Komisji. Suma szacunkowych kosztów programów specjalnych nie może przekraczać wysokości finansowania przewidzianego dla programu ramowego.

Artykuł 130q

1. Rada uchwała postanowienia wymienione w artykułach 130i oraz 130o jednomyślnie na wniosek Komisji, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komitetu Ekonomiczno - Społecznego.
2. Rada uchwała postanowienia wymienione w artykułach 130k, 130l, 130m, 130n i 130p ustęp 1, kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji, po zasięgnięciu opinii Komitetu Gospodarczego i Społecznego i przy współpracy Parlamentu Europejskiego. Przyjęcie programów uzupełniających wymaga nadto zgody zainteresowanych Państw Członkowskich.

TYTUŁ VII

Środowisko naturalne

Artykuł 130r

1. Działania wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego mają za zadanie:

- utrzymać, chronić i polepszać jakość środowiska naturalnego;
- przyczynić się do ochrony zdrowia osób;
- zapewnić ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych.

2. Działania Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego opierają się na zasadach zapobiegania i naprawiania szkód wyrządzonych w środowisku naturalnym przede wszystkim u źródła oraz na zasadzie, że ten, kto zanieczyszcza środowisko musi płacić. Wymogi w zakresie ochrony środowiska naturalnego wchodzą w skład innych polityk Wspólnoty.

3. Przy opracowywaniu swych działań w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego Wspólnota weźmie pod uwagę:

- dostępne dane naukowo-techniczne;
- warunki środowiska naturalnego w poszczególnych regionach Wspólnoty;
- korzyści i ciężary jakie może pociągać za sobą podjęcie lub niepodjęcie działań;

- rozwój społeczno-gospodarczy Wspólnoty jako całości oraz zrównoważony rozwój jej regionów.

4. Wspólnota działa w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie, w jakim zadania określone w paragrafie 1 mogą zostać lepiej zrealizowane w skali Wspólnoty niż na szczeblu poszczególnych Państw Członkowskich. Bez uszczerbku dla środków o charakterze wspólnotowym, Państwa Członkowskie zapewniają finansowanie i realizację innych środków.

5. W zakresie swoich kompetencji Wspólnota i Państwa Członkowskie współpracują z krajami trzecimi oraz właściwymi organizacjami międzynarodowymi. Warunki współpracy Wspólnoty mogą stanowić przedmiot porozumień pomiędzy Wspólnotą a innymi zainteresowanymi stronami, które będą negocjowane i zawierane zgodnie z artykułem 228.

Treść poprzedniego ustępu nie przesądza kwestii kompetencji Państw Członkowskich w zakresie prowadzenia negocjacji w ramach organów międzynarodowych oraz zawierania międzynarodowych porozumień.

Artykuł 130s

Rada decyduje o rodzaju działań podejmowanych przez Wspólnotę jednomyślnie na wniosek Komisji, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Komitetu Ekonomiczno - Społecznego.

W warunkach przewidzianych w poprzednim akapicie Rada określa decyzje, które powinny być podejmowane kwalifikowaną większością głosów.

Artykuł 130t

Środki ochronne przyjęte wspólnie na mocy artykułu 130s nie stanowią przeszkody dla utrzymania i określenia wzmocnionych środków ochrony zgodnych z treścią niniejszego Traktatu dla każdego z Państw Członkowskich.

CZEŚĆ CZWARTA

STOWARZYSZENIE TERYTORIÓW I KRAJÓW ZAMORSKICH

Artykuł 131

Członkowie Wspólnoty zgadzają się stowarzyszyć ze Wspólnotą pozaeuropejskie kraje i terytoria utrzymujące szczególne stosunki z Belgią, Danią, Francją, Holandią, Włochami i Zjednoczonym Królestwem.

Te kraje i terytoria, określane niżej jako "kraje i terytoria", wymienione są w załączniku IV do niniejszego Traktatu.

Celem tego stowarzyszenia jest rozwój gospodarczo - społeczny krajów i terytoriów oraz ustanowienie ścisłych stosunków gospodarczych między nimi a całą Wspólnotą.

Zgodnie z zasadami wymienionymi we wstępie do niniejszego Traktatu, stowarzyszenie powinno przede wszystkim umożliwić wspieranie interesów i dobrobytu mieszkańców tych krajów i terytoriów w celu umożliwienie im rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego, jaki chciałyby osiągnąć

Artykuł 132

Cele stowarzyszenia są następujące:

1. Członkowie Wspólnoty przyjmą w wymianie handlowej z krajami i terytoriami taki sam sposób postępowania jaki, na mocy niniejszego Traktatu, przyjęły w stosunkach między sobą.
2. Każdy kraj lub każde terytorium przyjmie w wymianie handlowej z Członkami Wspólnoty oraz z innymi krajami i terytoriami taki sam sposób postępowania, jaki stosuje wobec Państwa europejskiego, z którym utrzymuje szczególne stosunki.
3. Członkowie Wspólnoty przyczynią się do inwestycji, jakich wymagać będzie stopniowy rozwój tych krajów i terytoriów.
4. W zakresie inwestycji finansowanych przez Wspólnotę, udział w przetargach i dostawach będzie udostępniony, na jednakowych warunkach, wszelkim osobom fizycznym i prawnym należącym do Państw Członkowskich oraz do krajów i terytoriów.
5. Prawo osiedlania się obywateli i spółek uregulowane będzie w stosunkach między Członkami Wspólnoty a krajami i terytoriami zgodnie z postanowieniami i z zachowaniem procedury, przewidzianej w rozdziale dotyczącym prawa osiedlania się na zasadzie nie dyskryminacji, z zastrzeżeniem postanowień specjalnych podjętych na mocy artykułu 136.

Artykuł 133

1. Cła na produkty pochodzące z krajów i terytoriów, przywożone do Państw Członkowskich Wspólnoty ulegną w miarę stopniowego zmniejszania ceł całkowitemu zniesieniu pomiędzy Członkami Wspólnoty, w myśl postanowień niniejszego Traktatu.

2. Przy przywozie do każdego z krajów lub terytoriów cła na produkty, pochodzące z Państw Członkowskich Wspólnoty oraz z innych krajów lub terytoriów, będą stopniowo znoszone, zgodnie z postanowieniami artykułów 12, 13, 14, 15 i 17.

3. Kraje i terytoria mogą jednak pobierać cła, jakich wymaga ich rozwój oraz potrzeby uprzemysłowienia, lub też cła fiskalne mające na celu zasilanie ich budżetu.

Cła wymienione w poprzednim ustępie będą jednak stopniowo zmniejszane, aż do poziomu ceł, jakie stosowane są przy przywozie produktów pochodzących z Państw Członkowskich Wspólnoty, z którymi dany kraj lub terytorium utrzymuje szczególne stosunki.

Procenty i tempo obniżek, przewidziane w niniejszym Traktacie, stosują się do różnicy, jaka istnieje przy przywozie do krajów lub terytoriów między celem na produkty przywożone z Państwa Członkowskiego Wspólnoty, które utrzymuje szczególne stosunki z danym krajem lub terytorium, a celem na ten sam produkt, przywożony z terytorium Wspólnoty.

4. Paragraf 2 nie dotyczy tych krajów lub terytoriów, które ze względu na szczególne zobowiązania międzynarodowe, jakim podlegają już w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu stosują niedyskryminacyjną taryfę celną.

5. Wprowadzenie lub zmiana ceł na towary przywożone do krajów i terytoriów nie powinny umożliwiać, formalnie czy faktycznie, bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji między produktami przywożonymi z różnych Państw Członkowskich Wspólnoty.

Artykuł 134

Jeżeli wysokość ceł stosowanych przy przywozie towarów z krajów trzecich do danego kraju lub terytorium, uwzględniając zastosowanie postanowień artykułu 133 paragraf 1, może spowodować zmianę ukierunkowania handlu ze szkodą dla jednego z Członków Wspólnoty, może on prosić Komisję, aby zaproponowała innym Członkom Wspólnoty zastosowanie środków niezbędnych do położenia kresu tej sytuacji.

Artykuł 135

Z zastrzeżeniem postanowień dotyczących zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, swoboda przemieszczania się pracowników krajów i terytoriów w Państwach Członkowskich Wspólnoty, a także pracowników Państw Wspólnoty w krajach i terytoriach, uregulowana będzie w późniejszych

umowach, które wymagać będą jednomyślnej zgody Członków Wspólnoty.

Artykuł 136

Warunki i procedura stowarzyszenia się krajów i terytoriów ze Wspólnotą dla pierwszego okresu pięcioletniego, licząc od wejścia w życie niniejszego Traktatu, uregulowane są w Konwencji Wykonawczej, załączonej do niniejszego Traktatu. Przed wygaśnięciem Konwencji przewidzianej w poprzednim akapicie, Rada działając jednomyślnie wyda postanowienia, dotyczące nowego okresu, uwzględniając osiągnięte wyniki oraz zasady zawarte w niniejszym Traktacie.

Artykuł 136a

Postanowienia artykułów 131 do 136 mają zastosowanie do Grenlandii, z zastrzeżeniem szczególnych postanowień odnoszących się do Grenlandii, wymienionych w Protokole zawierającym ustalenia specjalne dla Grenlandii, załączonym do niniejszego Traktatu.

CZEŚĆ PIĄTA

INSTYTUCJE WSPÓLNOTY

TYTUŁ I

Postanowienia określające funkcjonowanie instytucji

ROZDZIAŁ 1 INSTYTUCJE

S e k c j a 1

Parlament Europejski

Artykuł 137

Parlament Europejski, w skład którego wchodzi przedstawiciele narodów Państw Członkowskich Wspólnoty, posiada kompetencje doradcze i kontrolne przyznane mu w niniejszym Traktacie.

Artykuł 138

Parlament Europejski opracuje odpowiednie projekty w celu umożliwienia

wyborów w drodze powszechnego głosowania bezpośredniego według jednakowej procedury we wszystkich Państwach Członkowskich Wspólnoty.
Rada, podejmując decyzje jednomyślnie, ustali przepisy, których przyjęcie zaleci Członkom Wspólnoty zgodnie z postanowieniami ich konstytucji.

Artykuł 139

Parlament Europejski odbywa coroczną sesję. Zbiera się on z mocy prawa w drugi wtorek marca.

Parlament Europejski może zebrać się na sesję nadzwyczajną na żądanie większości swych członków, Rady lub Komisji.

Artykuł 140

Parlament Europejski wybiera spośród swych członków Przewodniczącego i Prezydium.

Członkowie Komisji mogą brać udział we wszystkich posiedzeniach Parlamentu Europejskiego i na swe żądanie są wysłuchiwni w jej imieniu.

Na pytania postawione jej przez Parlament Europejski lub jego członków Komisja udziela odpowiedzi ustnych lub pisemnych.

Rada może być wysłuchana przez Parlament Europejski z zachowaniem warunków ustalonych w jej regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 141

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego Traktatu, Parlament Europejski podejmuje decyzje bezwzględną większością oddanych głosów.

Regulamin wewnętrzny ustala quorum.

Artykuł 142

Parlament Europejski ustala swój regulamin wewnętrzny większością głosów swych członków.

Akty Parlamentu Europejskiego są ogłaszane z zachowaniem przewidzianych w tym regulaminie warunków.

Artykuł 143

Parlament Europejski przeprowadza na posiedzeniu jawnym dyskusję nad ogólnym corocznym sprawozdaniem, przedłożonym mu przez Komisję.

Artykuł 144

W przypadku zgłoszenia wniosku o votum nieufności dla Komisji, Parlament Europejski może wypowiedzieć się o tym wniosku w głosowaniu jawnym najwcześniej po upływie trzech dni od jego złożenia.

Jeżeli wniosek o votum nieufności zostanie przyjęty dwoma trzecimi głosów oddanych przez większość członków Parlamentu Europejskiego, wszyscy członkowie Komisji powinni ustąpić ze swych stanowisk. Załatwiają oni nadal

sprawy bieżące, aż do czasu ich zastąpienia zgodnie z artykułem 158.

S e k c j a 2

Rada

Artykuł 145

Dla zapewnienia realizacji celów określonych w niniejszym Traktacie oraz z zastrzeżeniem przewidzianych w nim warunków Rada:

- zapewnia koordynację ogólnej polityki gospodarczej Członków Wspólnoty;

- posiada prawo podejmowania decyzji.

- nadaje Komisji, w przyjmowanych przez Radę uchwałach, uprawnienia do wprowadzania w życie ustanawianych przez Radę przepisów. Rada może narzucić pewne wymagania w związku z wykonywaniem tych uprawnień. Rada może również, w szczególnych przypadkach, zastrzec sobie prawo do bezpośredniego korzystania z uprawnień wykonawczych. Wspomniane wyżej procedury muszą być zgodne z zasadami i przepisami, które mają zostać uprzednio uchwalone przez Radę, podejmującą decyzję jednomyślnie na wniosek Komisji i po uzyskaniu opinii Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 148

1. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego Traktatu, decyzje Rady podejmowane są większością głosów jej członków.

2. Przy podejmowaniu decyzji wymagających kwalifikowanej większości głosów, poszczególnym członkom Rady przysługuje następująca ilość głosów:

Belgia	5
Dania	3
Niemcy	10
Grecja	5
Hiszpania	8
Francja	10
Irlandia	3
Włochy	10
Luksemburg	2
Holandia	5
Portugalia	5
Zjednoczone Królestwo ...	10

Decyzje zostają podjęte, jeżeli uzyskały co najmniej:

- pięćdziesiąt cztery głosy, jeżeli na mocy niniejszego Traktatu powinny być podjęte na wniosek Komisji,

- pięćdziesiąt cztery głosy, wyrażające zgodę co najmniej ośmiu Członków Wspólnoty, w innych wypadkach.

3. Wstrzymanie się od głosu przez obecnych lub reprezentowanych członków

Rady nie stanowi przeszkody do podejmowania przez nią decyzji wymagających jednomyślności.

Artykuł 149

1. Jeżeli na podstawie niniejszego Traktatu jakkolwiek akt Rady jest podejmowany na wniosek Komisji, Rada może powziąć decyzję stanowiącą poprawkę do tego wniosku jedynie jednomyślnie.

2. Jeżeli na podstawie niniejszego Traktatu, Rada podejmuje decyzję we współpracy z Parlamentem Europejskim, stosuje się następującą procedurę:

a) Rada, na wniosek Komisji i po otrzymaniu opinii Parlamentu Europejskiego podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów w myśl warunków określonych w paragrafie 1, zajmie wspólne stanowisko.

b) Wspólne stanowisko Rady zostaje podane do wiadomości Parlamentu Europejskiego. Rada i Komisja powiadamiają Parlament Europejski szczegółowo o przyczynach, które doprowadziły do zajęcia przez Radę jej stanowiska, jak również do stanowiska zajętego przez Komisję.

Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od takiego powiadomienia Parlament Europejski zatwierdzi rzeczne wspólne stanowisko, lub jeżeli nie podejmie w tym okresie decyzji, Rada ostatecznie przyjmie przedmiotowy akt zgodnie z tym wspólnym stanowiskiem.

c) Parlament Europejski może w ciągu trzech miesięcy, o których mowa w ustępie (b), bezwzględną większością głosów stanowiących go członków, zaproponować poprawki do wspólnego stanowiska Rady. Parlament Europejski może również, taką samą większością głosów, odrzucić wspólne stanowisko Rady. O wyniku postępowania powiadamia się Radę i Komisję.

W przypadku odrzucenia przez Parlament Europejski wspólnego stanowiska Rady, Rada działać będzie, jeżeli przy drugim czytaniu Parlament Europejski osiągnie wymaganą jednomyślność.

d) Komisja, w ciągu jednego miesiąca ponownie zbada wniosek, na podstawie którego Rada przyjęła wspólne stanowisko, biorąc pod uwagę poprawki zgłoszone przez Parlament Europejski.

Komisja przekaze Radzie, równocześnie z ponownie rozpatrzonym wnioskiem, nie przyjęte przez siebie poprawki Parlamentu Europejskiego wraz ze swą opinią na ich temat. Rada może przyjąć te poprawki jednogłośnie.

e) Rada, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, przyjmie wniosek w wersji ponownie rozpatrzonej przez Komisję.

W celu wprowadzenia poprawek do ponownie rozpatrzonego przez Komisję wniosku, Rada głosuje jednomyślnie.

f) W przypadkach, o których mowa w ustępach (c), (d) i (e), Rada zadziała w ciągu trzech miesięcy. Jeżeli w tym okresie nie podejmie ona żadnej decyzji, wniosek Komisji zostanie uznany za nie przyjęty.

g) Okresy, o których mowa w ustępach (b) i (f) mogą zostać przedłużone o najwyżej jeden miesiąc za wspólną zgodą Rady i Parlamentu Europejskiego.

3. Do czasu zadziałania Rady, Komisja może zmienić swój wniosek w każdej

chwili w okresie przewidzianym dla procedur wymienionych w paragrafach 1 i 2.

Artykuł 150

W głosowaniu każdy członek Rady może reprezentować tylko jednego spośród innych członków.

Artykuł 152

Rada może zażądać od Komisji przeprowadzenia wszelkich studiów, jakie uzna za niezbędne dla realizacji wspólnych celów i przedstawienia jej wszelkich odpowiednich wniosków.

Artykuł 153

Rada po zasięgnięciu opinii Komisji określi statut komitetów przewidzianych w niniejszym Traktacie.

S e k c j a 3

Komisja

Artykuł 155

W celu zapewnienia sprawnego działania i rozwoju wspólnego rynku, Komisja:

- czuwa nad stosowaniem postanowień niniejszego Traktatu, jak również postanowień powziętych przez instytucje na jego podstawie;
- udziela zaleceń lub opinii w sprawach, stanowiących przedmiot niniejszego Traktatu, jeżeli Traktat wyraźnie to przewiduje lub jeżeli Komisja uzna to za niezbędne;
- posiada prawo podejmowania decyzji i bierze udział w przygotowywaniu aktów Rady i Parlamentu Europejskiego, z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym Traktacie,
- pełni funkcje, powierzone jej przez Radę w celu wykonania ustalonych przez tę ostatnią zasad.

S e k c j a 4

Trybunał Sprawiedliwości

Artykuł 164

Trybunał Sprawiedliwości zapewnia poszanowanie prawa w interpretacji i stosowaniu niniejszego Traktatu.

Artykuł 165

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości odbywa posiedzenia w pełnym składzie. Może on jednak tworzyć izby, składające się z trzech lub pięciu sędziów w celu przeprowadzania pewnych czynności wstępnych lub sądenia pewnych kategorii spraw, z zachowaniem warunków przewidzianych w regulaminie ustalonym w tym celu.

Trybunał Sprawiedliwości odbywa posiedzenia w pełnym składzie we wszystkich przypadkach, kiedy rozpatruje sprawy wniesione przez jednego z Członków Wspólnoty lub jedną z instytucji Wspólnoty jak również w sprawach prejudycjalnych, przedkładanych mu na podstawie artykułu 177, tam gdzie regulamin nie przyznaje uprawnień Izdom Trybunału Sprawiedliwości.

Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości Rada, podejmując decyzję jednomyślnie może zwiększyć liczbę sędziów i wprowadzić niezbędne zmiany do poprzednich akapitów 2 i 3 oraz do drugiego akapitu artykułu 167.

Artykuł 166

Trybunał Sprawiedliwości ma do pomocy sześciu Rzeczników Generalnych.

Rzecznik Generalny ma za zadanie przedkładać publicznie, w sposób całkowicie bezstronny i niezależny, umotywowane wnioski w zakresie spraw wniesionych do Trybunału Sprawiedliwości w celu ułatwienia mu wykonania zadań określonych w artykule 164.

Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości Rada, podejmując decyzję jednomyślnie, może zwiększyć liczbę Rzeczników Generalnych i wprowadzić niezbędne zmiany do trzeciego akapitu artykułu 167.

Artykuł 167

Sędziowie i Rzecznicy Generalni wybierani są spośród osób dających pełne gwarancje niezależności i odpowiadających warunkom wymaganym w ich odnośnych krajach do zajmowania najwyższych stanowisk w sądownictwie lub będących uznanymi i kompetentnymi doradcami prawnymi; są oni mianowani na sześć lat przez rządy Państw Członkowskich Wspólnoty, za wspólną zgodą tych rządów.

Częściowa zmiana składu sądu następuje co trzy lata. Dotyczy ona na przemian siedmiu i sześciu sędziów.

Częściowa zmiana Rzeczników Generalnych następuje co trzy lata. Za każdym razem wymienia się trzech Rzeczników Generalnych.

Ustupający Sędziowie i Rzecznicy Generalni mogą być mianowani ponownie.

Sędziowie powołują spośród siebie, na trzy lata, Przewodniczącego Trybunału Sprawiedliwości. Mandat Przewodniczącego może być odnowiony.

Artykuł 168

Trybunał Sprawiedliwości mianuje swego Sekretarza i ustala regulamin jego urzędu.

Artykuł 168a

1. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Komisji oraz Parlamentu Europejskiego, Rada może, działając jednomyślnie, przyłączyć do Trybunału Sprawiedliwości sąd właściwy dla rozpoznawania i orzekania w pierwszej instancji, w pewnych kategoriach spraw wniesionych przez osoby fizyczne lub prawne, z zastrzeżeniem prawa apelacji do Trybunału Sprawiedliwości wyłącznie w kwestiach prawnych na warunkach określonych w Regulaminie. Sąd ten nie będzie właściwy dla rozpatrywania i orzekania w sprawach wnoszonych przez Państwa Członkowskie lub przez instytucje Komisji oraz w kwestiach prejudycjalnych zgłoszonych w myśl artykułu 177.

2. Rada, postępując zgodnie z procedurą określoną w paragrafie 1, określa skład sądu i uchwała niezbędne poprawki oraz postanowienia dodatkowe do Regulaminu Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli Rada nie zdecyduje inaczej, postanowienie niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a w szczególności postanowienia Protokołu o Regulaminie Trybunału Sprawiedliwości, odnoszą się będą do rzeczoności sądu.

3. W skład sądu wchodzić będą osoby o niekwestionowanej niezawisłości, posiadające kwalifikacje wymagane dla sprawowania funkcji sędziowskich. Osoby te będą wyznaczone za wspólną zgodą rządów Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Skład sądu będzie co trzy lata częściowo odnawiany. Ustupujący członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd ustali swój regulamin w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Regulamin ten wymagać będzie jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.

Artykuł 169

Jeżeli Komisja uzna, że Państwo Członkowskie Wspólnoty nie wypełniło zobowiązań przyjętych na podstawie niniejszego Traktatu, wydaje w tej sprawie umotywowaną opinię, umożliwiając uprzednio temu Państwu przedstawienie swych uwag.

Jeżeli Państwo to nie zastosuje się do powyższej opinii w terminie ustalonym przez Komisję, Komisja może zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 170

Każdy Członek Wspólnoty może zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli uzna, że inny Członek Wspólnoty nie wypełnił zobowiązań przyjętych na podstawie niniejszego Traktatu.

Zanim jakikolwiek Członek Wspólnoty wniesie przeciwko innemu Członkowi Wspólnoty skargę zarzucającą naruszenie zobowiązań przyjętych przez niego na

podstawie niniejszego Traktatu, powinien zwrócić się w tej sprawie do Komisji. Komisja wydaje umotywowaną opinię po uprzednim umożliwieniu zainteresowanym Państwom przedstawienia swych uwag, ustnie oraz pisemnie. Jeżeli Komisja nie wyda opinii w terminie trzech miesięcy licząc od jej zażądania, brak takiej opinii nie będzie stał na przeszkodzie wniesieniu sprawy przed Trybunał Sprawiedliwości.

Artykuł 171

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości uzna, że Państwo Członkowskie Wspólnoty nie wywiązało się z zobowiązań przyjętych na podstawie niniejszego Traktatu, Państwo to jest obowiązane podjąć czynności, których wymaga wykonanie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 172

Rozporządzenia wydane przez Radę na mocy postanowień niniejszego Traktatu mogą przyznać Trybunałowi Sprawiedliwości prawo nieograniczonego orzekania w zakresie sankcji przewidzianych w tych przepisach.

Artykuł 173

Trybunał Sprawiedliwości kontroluje legalność aktów Rady i Komisji, innych niż zalecenia lub opinie. W tym celu Trybunał Sprawiedliwości ma prawo orzekać o skargach dotyczących zarzutu niewłaściwości, naruszenia procedury, naruszenia niniejszego Traktatu lub każdego przepisu prawnego dotyczącego zastosowania niniejszego Traktatu oraz nadużycia władzy, wniesionych przez Państwo Członkowskie Wspólnoty, Radę lub Komisję.

Każda osoba fizyczna lub prawna może, na tych samych warunkach, wnieść skargę przeciwko decyzjom, których jest adresatem oraz przeciw decyzjom, które chociaż powzięte w formie rozporządzenia lub skierowane do innej osoby, dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie.

Skargi przewidziane w niniejszym artykule powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy licząc, w zależności od przypadku, od opublikowania aktu, zawiadomienia o nim powoda lub, w razie braku powyższego, od dnia w którym ten akt dotarł do jego wiadomości.

Artykuł 174

Jeżeli odwołanie jest uzasadnione, Trybunał Sprawiedliwości ogłasza zaskarżony akt jako nieważny i niebyły.

W zakresie jednak rozporządzeń Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, jeżeli uzna to za niezbędne, jakie skutki anulowanego rozporządzenia należy uznać za posiadającą moc prawną.

Artykuł 175

W przypadku, gdyby wbrew postanowieniom niniejszego Traktatu, Rada lub Komisja nie podjęła decyzji, Członkowie Wspólnoty lub inne instytucje Wspólnoty mogą zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości o stwierdzenie tego naruszenia Traktatu.

Odwołanie takie jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli dana instytucja została uprzednio wezwana do działania. Jeżeli po upływie terminu dwóch miesięcy od tego wezwania, instytucja ta nie zajmie stanowiska, skarga może być wniesiona w następnym terminie dwóch miesięcy.

Każda osoba fizyczna lub prawna może, z zachowaniem warunków przewidzianych w poprzednich akapitach wnieść do Trybunału Sprawiedliwości skargę przeciwko którejkolwiek z instytucji Wspólnoty, że zaniedbała skierowanie do niej aktu innego niż zalecenie lub opinia.

Artykuł 176

Instytucja, która wydała akt następnie unieważniony lub której wstrzymanie się od jego wydania zostało uznane za sprzeczne z niniejszym Traktatem jest obowiązana zastosować środki jakich będzie wymagać wykonanie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości.

Obowiązek ten nie będzie miał wpływu na zobowiązania, które mogą wynikać z zastosowania postanowień drugiego akapitu artykułu 215.

Artykuł 177

Trybunał Sprawiedliwości ma prawo orzekać w sprawach prejudycjalnych dotyczących:

- a) interpretacji niniejszego Traktatu;
- b) prawomocności i interpretacji aktów wydawanych przez instytucje Wspólnoty;
- c) interpretacji statutów organów utworzonych na podstawie aktów Rady, jeżeli statuty te to przewidują.

W przypadku wniesienia tego rodzaju sprawy do sądu jednego z Członków Wspólnoty, sąd ten, jeżeli uzna, że decyzja w tej sprawie jest niezbędna do wydania przez niego wyroku, może zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości o orzeczenie w tej sprawie.

Jeżeli tego rodzaju problem zostaje wysunięty w związku ze sprawą będącą w toku przed sądem jednego z Członków Wspólnoty, od którego orzeczenia zgodnie z jego ustawodawstwem wewnętrznym nie ma odwołania do sądów krajowych, sąd ten obowiązany jest zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 178

Trybunał Sprawiedliwości ma prawo rozpoznawania sporów dotyczących wynagrodzenia szkód wymienionych w drugim akapicie artykułu 215.

Artykuł 179

Trybunał Sprawiedliwości ma prawo orzekania we wszystkich sporach między Wspólnotą a jej przedstawicielami, w granicach i z zachowaniem warunków ustalonych w regulaminie i przepisach dotyczących zatrudnienia.

Artykuł 180

W ustalonych niżej granicach Trybunał Sprawiedliwości ma prawo rozpoznawania sporów dotyczących:

a) wykonania zobowiązań Członków Wspólnoty, wynikających ze Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Rada Administracyjna Banku posiada w tym względzie uprawnienia, jakie przyznane zostały Komisji na mocy artykułu 169;

b) decyzji Rady Gubernatorów Banku. Każdy Członek Wspólnoty, Komisja i Rada Administracyjna Banku mogą złożyć odwołanie w tej sprawie z zachowaniem warunków przewidzianych w artykule 173;

c) decyzji Rady Administracyjnej Banku. Odwołania od tych decyzji mogą być wnoszone, z zachowaniem warunków ustalonych w artykule 173, jedynie przez Członków Wspólnoty lub przez Komisję i tylko w przypadkach naruszenia procedury przewidzianych w artykule 21 paragraf 2 oraz 5 do 7 włącznie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Artykuł 181

Trybunał Sprawiedliwości ma prawo orzekania na podstawie klauzuli arbitrażowej stanowiącej część jakiegokolwiek umowy prawa publicznego lub prywatnego, zawartej przez Wspólnotę lub w jej imieniu.

Artykuł 182

Trybunał Sprawiedliwości ma prawo orzekania w każdym sporze między Członkami Wspólnoty, związanym z przedmiotem niniejszego Traktatu, jeżeli spór ten jest mu przedłożony za porozumieniem stron.

Artykuł 183

Z zastrzeżeniem kompetencji przyznanych Trybunałowi Sprawiedliwości w niniejszym Traktacie, spory w których jedną ze stron jest Wspólnota nie będą z tego tytułu wyjęte spod kompetencji sądów krajowych.

Artykuł 184

Pomimo terminu, przewidzianego w trzecim akapicie artykułu 173, każda ze stron w sporze, dotyczącym rozporządzenia Rady lub Komisji może wykorzystać środki,

przewidziane w pierwszym akapicie artykułu 173, aby powołać się przed Trybunałem Sprawiedliwości na niewykonalność danego zarządzenia.

Artykuł 185

Odwołanie się do Trybunału Sprawiedliwości nie ma skutku zawieszającego. Jednakże Trybunał Sprawiedliwości, jeżeli uzna iż okoliczności tego wymagają, może nakazać zawieszenie wykonania zaskarżonego aktu.

Artykuł 186

W przedłożonych sobie sprawach Trybunał Sprawiedliwości może podjąć niezbędne środki tymczasowe.

Artykuł 187

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości stanowią tytuł wykonawczy w warunkach ustalonych w artykule 192.

Artykuł 188

Regulamin Trybunału Sprawiedliwości ustalony jest w oddzielnym Protokole. Rada, działając jednomyślnie na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po zasięgnięciu opinii Komisji i Parlamentu Europejskiego, może wprowadzić poprawki do postanowień Działu III Regulaminu.

Trybunał Sprawiedliwości ustala swoje przepisy proceduralne. Przepisy te wymagają jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.

ROZDZIAŁ II

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA RÓŻNYCH INSTYTUCJI

Artykuł 189

W celu wykonania swych zadań i z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym Traktacie Rada i Komisja wydają rozporządzenia i dyrektywy, podejmują decyzje oraz udzielają zaleceń i opinii.

Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Obowiązuje ono w całości i jest bezpośrednio wykonywane we wszystkich Państwach Członkowskich Wspólnoty.

Dyrektywa wiąże Państwo, do którego jest skierowana, w zakresie wyników jakie powinny być osiągnięte, z pozostawieniem władzom państwowym swobody wyboru form oraz środków.

Decyzja obowiązuje w całości strony, do których jest skierowana.

Zalecenia i opinie nie mają charakteru wiążącego.

Artykuł 190

Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje Rady i Komisji są umotywowane i dotyczą propozycji i opinii zbieranych obowiązkowo w wykonaniu postanowień niniejszego Traktatu.

Artykuł 191

Rozporządzenia są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Wspólnoty. Wchodzą w życie w ustalonym w nich dniu, a w braku takiego ustalenia dwudziestego dnia po ogłoszeniu.

Dyrektywy i decyzje są notyfikowane stronom, do których są skierowane i nabierają mocy obowiązującej w wyniku tej notyfikacji.

Artykuł 192

Decyzje Rady lub Komisji, które nakładają na osoby inne, niż Państwo, zobowiązania pieniężne, stanowią tytuł wykonawczy.

Wykonanie przymusowe uregulowane jest przepisami postępowania cywilnego obowiązującymi w Państwie, na którego terytorium ma ono miejsce. Klauzula wykonalności jest nadawana, bez jakiegokolwiek innej kontroli poza sprawdzeniem autentyczności tytułu, przez władzę państwową wyznaczoną w tym celu przez rząd każdego z Państw Członkowskich Wspólnoty i podaną do wiadomości Komisji i Trybunałowi.

Po dokonaniu tych formalności strona zainteresowana może na swój wniosek nadal prowadzić wykonanie przymusowe zwracając się bezpośrednio do właściwego organu, zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

Wykonanie przymusowe może być zawieszona tylko na podstawie decyzji Trybunału Sprawiedliwości. Jednakże kontrola zgodności czynności egzekucyjnych z obowiązującymi przepisami należy do sądów krajowych.

ROZDZIAŁ III

KOMITET EKONOMICZNO - SPOŁECZNY

Artykuł 193

Utworzony zostaje Komitet Ekonomiczno - Społeczny o charakterze doradczym. Komitet składa się z przedstawicieli różnych dziedzin życia Ekonomiczno - Społecznego, w szczególności z przemysłowców, rolników, przewoźników, robotników, kupców i rzemieślników, wolnych zawodów oraz osób reprezentujących interesy ogólne.

Artykuł 194

Liczba członków Komitetu ustalona jest następująco:

Belgia .

12

Dania ..	9
Niemcy .	24
Grecja .	12
Hiszpania .	21
Francja	24
Irlandia ..	9
Włochy .	24
Luksemburg	6
Holandia ..	12
Portugalia	12
Zjednoczone Królestwo .	24

Członkowie Komitetu są mianowani na cztery lata przez Radę, na podstawie jednomyślnej decyzji. Mandat ich może być odnowiony.

Członkowie Komitetu są mianowani ad personam i nie powinni być związani jakimikolwiek zobowiązaniami wobec swych mocodawców.

Artykuł 195

1. W celu dokonania nominacji członków Komitetu, każdy Członek Wspólnoty przekaże Radzie listę zawierającą podwójną liczbę kandydatów w stosunku do ilości miejsc przyznanych dla jego obywateli.

Przy ustalaniu składu Komitetu powinna być uwzględniona konieczność zapewnienia odpowiedniej reprezentacji poszczególnym dziedzinom życia Ekonomiczno - Społecznego.

2. Rada zasięga opinii Komisji. Może ona zasięgać opinii organizacji europejskich, reprezentujących poszczególne działy życia Ekonomiczno - Społecznego zainteresowane w działalności Wspólnoty.

Artykuł 196

Komitet powołuje spośród swych członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Ustala on swój regulamin wewnętrzny i przedkłada go do zatwierdzenia Radzie, podejmującej decyzję jednomyślnie.

Komitet zwoływany jest przez przewodniczącego na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 197

Komitet posiada sekcje wyspecjalizowane w zakresie najważniejszych dziedzin uregulowanych w niniejszym Traktacie.

Posiada on w szczególności sekcję rolną i sekcję transportową, które stanowią przedmiot postanowień szczegółowych, zawartych w działach Traktatu dotyczących rolnictwa i transportu.

Sekcje wyspecjalizowane działają w ramach ogólnych uprawnień Komitetu. Sekcje wyspecjalizowane nie mogą być konsultowane niezależnie od Komitetu.

W ramach Komitetu mogą być ponadto utworzone podkomitety powołane do

opracowania w zakresie określonych zagadnień lub dziedzin projektów opinii w celu wniesienia ich pod obrady Komitetu.

Sposób tworzenia sekcji wyspecjalizowanych i podkomitetów oraz zakres ich działania ustalone będą w regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 198

Rada lub Komisja mają obowiązek zasięgania opinii Komitetu w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie. Instytucje te mogą zasięgać opinii Komitetu we wszystkich przypadkach, które uznają za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeżeli uznają to za konieczne, termin dla przedstawienia jego opinii. Termin ten nie może być krótszy niż dni dziesięć, licząc od zawiadomienia skierowanego w tej sprawie do przewodniczącego. Po upływie wyznaczonego terminu można nie uwzględnić braku opinii Komitetu.

Opinie Komitetu i sekcji wyspecjalizowanych oraz sprawozdania z ich obrad są przekazywane Radzie i Komisji.

TYTUŁ II

Postanowienia finansowe

Artykuł 199

Wszelkie dochody i wydatki Wspólnoty, włączając w to dochody i wydatki odnoszące się do Europejskiego Funduszu Społecznego, powinny być przewidziane w preliminarzach na każdy okres budżetowy i uwzględnione w budżecie.

Budżet powinien opierać się na równowadze między dochodami a wydatkami.

Artykuł 200

1. Na dochody budżetowe składają się, niezależnie od innych dochodów, wkłady finansowe Członków Wspólnoty dokonywane według następującego klucza podziału:

Belgia ..	7,9
Niemcy ..	28
Francja .	28
Włochy ..	28
Luksemburg .	0,2
Holandia	7,9

2. Wkłady finansowe Członków Wspólnoty przeznaczone na cele Europejskiego Funduszu Społecznego są jednak ustalone według następującego klucza podziału:

Belgia .	8,8
Niemcy .	32

Francja	32
Włochy .	20
Luksemburg	0,2
Holandia ..	7

3. Klucz podziału może być zmieniony przez Radę, na podstawie jednomyślnej decyzji.

Artykuł 201

Komisja zbada warunki, w jakich wkłady finansowe Członków Wspólnoty przewidziane w artykule 200 mogłyby być zastąpione własnymi środkami, w szczególności dochodami pochodzącymi ze wspólnej taryfy celnej z chwilą jej ostatecznego wprowadzenia w życie.

Komisja przedstawi Radzie wnioski w tej sprawie.

Rada, podejmując decyzję jednomyślnie, może po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego o tych wnioskach, wydać postanowienia, których przyjęcie zaleci Członkom Wspólnoty zgodnie z odnośnymi wymogami ich konstytucji.

Artykuł 202

Wydatki przewidziane w budżecie ustalone są na jeden okres budżetowy z zastrzeżeniem odmiennych rozporządzeń powziętych w wykonaniu artykułu 209.

Z zachowaniem warunków, które zostaną ustalone w wykonaniu artykułu 209, wszelkie kredyty, poza kredytami dotyczącymi wydatków osobowych, które nie zostaną wykorzystane w ciągu okresu budżetowego, będą mogły być przeniesione, ale jedynie na następny okres budżetowy.

Kredyty wymieniane są w działach grupujących wydatki według ich rodzaju i przeznaczenia, a w razie potrzeby dzielone jeszcze w ramach tych działów zgodnie z rozporządzeniami, podjętymi w wykonaniu artykułu 209.

Wydatki Parlamentu Europejskiego Rady, Komisji i Trybunału Sprawiedliwości stanowią przedmiot odrębnych działów budżetu bez uszczerbku dla systemu specjalnego ustanowionego dla pewnych rodzajów wydatków wspólnych.

Artykuł 203

1. Okres budżetowy rozpoczyna się dnia 1 stycznia i kończy się dnia 31 grudnia.

2. Każda z instytucji Wspólnoty układa do dnia 1 lipca preliminarz swych wydatków. Komisja łączy te preliminarze we wstępny projekt budżetu. Uzupełnia go ona opinią, która może zawierać rozbieżne przewidywania.

Wstępny projekt budżetu zawierać będzie przewidywania dochodów i wydatków.

3. Komisja przedstawia Radzie powyższy wstępny projekt najpóźniej do dnia 1 września roku poprzedzającego okres budżetowy.

Rada zasięga opinii Komisji i innych zainteresowanych instytucji w każdym przypadku, kiedy zamierza odejść od tego wstępnego projektu.

Rada, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, ustala projekt budżetu i przedkłada go następnie Parlamentowi Europejskiemu.

4. Projekt budżetu zostaje przedłożony Parlamentowi Europejskiemu najpóźniej do dnia 5 października roku poprzedzającego okres budżetowy.

Parlament Europejski ma prawo wprowadzenia poprawek do projektu budżetu, podejmując decyzję większością głosów swych członków oraz proponowania Radzie, podejmując decyzję bezwzględną większością głosów, zmian projektu budżetu odnoszących się do wydatków automatycznie wynikających z niniejszego Traktatu, lub z aktów zgodnie z nim przyjętych.

Jeżeli, w ciągu 45 dni od przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu projektu budżetu, projekt ten zostanie przezeń zatwierdzony, budżet zostaje uznany za ostatecznie przyjęty. Jeżeli w tym okresie Parlament Europejski nie wniesie do projektu budżetu poprawek lub zmian, budżet ten zostaje uznany za ostatecznie przyjęty.

Jeżeli w tym okresie Parlament Europejski przyjmie poprawki lub zaproponuje zmiany, projekt budżetu wraz z poprawkami lub proponowanymi zmianami zostanie przekazany Radzie.

5. Po przedyskutowaniu projektu budżetu z Komisją i, w niezbędnych przypadkach, z innymi odnośnymi instytucjami, Komisja działa w następujący sposób:

a) Rada może, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, zmieniać poprawki przyjęte przez Parlament Europejski;

b) odnośnie proponowanych zmian:

- w przypadkach, gdy zmiana proponowana przez Parlament Europejski nie powoduje wzrostu całkowitej sumy wydatków danej instytucji, szczególnie dzięki temu, że wzrost wydatków jakie by ona powodowała, zostałby wyraźnie zrekompensowany przez jedną lub więcej proponowanych zmian zmniejszających odpowiednio wydatki, Rada może, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, proponowaną zmianę odrzucić. W przypadku braku decyzji o jej odrzuceniu, proponowana zmiana zostaje uznana za przyjętą;

- w przypadku, gdy zmiana proponowana przez Parlament Europejski powoduje wzrost całkowitej sumy wydatków danej instytucji, Rada może, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, przyjąć tę proponowaną zmianę. W przypadku braku decyzji o jej przyjęciu, proponowana zmiana zostaje uznana za odrzuconą;

- w przypadkach gdy, zgodnie z jednym z dwu poprzednich ustępów, Rada odrzuci proponowaną zmianę, może ona, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, albo utrzymać sumę wskazaną w projekcie budżetu lub ustalić inną.

Projekt budżetu zostaje zmodyfikowany na podstawie proponowanych zmian, przyjętych przez Radę.

Jeżeli w ciągu 15 dni od przedłożenia Radzie projektu budżetu nie wprowadza ona żadnych zmian do poprawek przyjętych przez Parlament Europejski, i jeżeli proponowane przez Parlament Europejski zmiany uzyskują akceptację, budżet

zostaje uznany za ostatecznie przyjęty. Rada informuje Parlament Europejski o niewprowadzaniu przez siebie żadnych zmian do poprawek i o zaakceptowaniu proponowanych zmian.

Jeżeli w okresie tym Rada wprowadza jedną lub więcej zmian do poprawek przyjętych przez Parlament Europejski, lub jeżeli proponowane przez Parlament Europejski zmiany zostają odrzucone lub zmodyfikowane, zmieniony w ten sposób projekt budżetu zostaje ponownie przekazany Parlamentowi Europejskiemu. Rada informuje Parlament Europejski o wynikach swych obrad.

6. W ciągu 15 dni od przedłożenia projektu budżetu Parlamentowi Europejskiemu, który zostaje powiadomiony o działaniach podjętych w związku z proponowanymi przez niego zmianami, może on, podejmując decyzję 3/5 głosów oddanych przez większość stanowiących go członków, wprowadzić lub odrzucić poprawki do zmian wniesione przez Radę, jak również stosownie, przyjmuje on budżet. Jeżeli w tym okresie Parlament Europejski nie podejmuje działań, budżet zostaje ostatecznie przyjęty.

7. W chwili zakończenia procedury przewidzianej w niniejszym artykule, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego ogłasza, że budżet został ostatecznie przyjęty.

8. Jednakże, Parlament Europejski, podejmując decyzję 2/3 głosów oddanych przez większość stanowiących go członków może, z ważnych przyczyn, odrzucić projekt budżetu i zażądać przedłożenia nowego projektu.

9. Dla całości wydatków innych niż automatycznie wynikające z niniejszego Traktatu lub z aktów zgodnie z nim przyjętych corocznie ustala się maksymalną wysokość wzrostu w stosunku do wydatków tego samego rodzaju przewidzianych na rok bieżący.

Komisja, po zasięgnięciu opinii Komitetu Polityki Gospodarczej, ustala maksymalną wysokość wzrostu wydatków wynikającą z:

- tendencji produktu narodowego brutto Wspólnoty wyrażonej w kategoriach wielkości;

- przeciętnych wahań budżetów Państw Członkowskich;

oraz

- tendencji kosztów utrzymania w ostatnim roku budżetowym.

Maksymalną wysokość wzrostu zostaje podane do wiadomości wszystkich instytucji Wspólnoty do dnia 1 maja. Instytucje te zobowiązane są zastosować się do niego w trakcie procedury budżetowej, zgodnie z postanowieniami czwartego i piątego ustępu niniejszego paragrafu.

Jeżeli, w odniesieniu do wydatków innych niż automatycznie wynikające z niniejszego Traktatu lub z aktów zgodnie z nim przyjętych, wysokość wzrostu przewidywana w projekcie budżetu ustalonym przez Radę przekracza połowę wysokości maksymalnej, Parlament Europejski może, korzystając z prawa wnoszenia poprawek podwyższyć jeszcze całkowitą sumę wydatków do wysokości nie przekraczającej połowy wysokości maksymalnej.

W przypadku gdy Parlament Europejski, Rada lub Komisja uznają, że działania Wspólnot wymagają przekroczenia wysokości ustalonej zgodnie z procedurą

określoną w niniejszym paragrafie, można ustalić inną wysokość wzrostu w drodze porozumienia między Radą, działającą kwalifikowaną większością głosów, i Parlamentem Europejskim, podejmującym decyzję 3/5 głosów oddanych przez większość stanowiących go członków.

10. Każda instytucja korzysta z udzielonych jej w niniejszym artykule uprawnień mając na względzie postanowienia niniejszego Traktatu oraz akty zgodnie z nim przyjęte, zwłaszcza odnoszące się do środków własnych Wspólnot oraz do bilansu wpływów i wydatków.

Artykuł 204

Jeżeli na początku roku budżetowego budżet nie zostanie jeszcze przegłosowany, wydatki mogą być ponoszone w stosunku miesięcznym w odniesieniu do rozdziału lub innego podziału budżetu zgodnie z postanowieniami Regulaminu sporządzonego w myśl artykułu 209 do wysokości 1/12 kredytów budżetowych dla poprzedniego roku budżetowego. Ustalenie to, jednakże, nie będzie powodowało przekazania do dyspozycji Komisji kredytów przekraczających 1/12 kredytów przewidzianych w projekcie budżetu w trakcie jego przygotowywania.

Rada może, podejmując decyzję kwalifikowaną większością głosów, zezwolić na przekroczenie wydatków ponad 1/12, o ile spełnione zostaną inne warunki określone w ustępie pierwszym.

Jeżeli decyzja dotyczy wydatków, które nie wynikają w sposób automatyczny z niniejszego Traktatu, lub aktów zgodnie z nim przyjętych, Rada niezwłocznie przekazuje tę decyzję Parlamentowi Europejskiemu. W ciągu 30 dni Parlament Europejski, podejmujący decyzję 3/5 głosów oddanych przez większość stanowiących go członków, może podjąć inną decyzją dotyczącą wydatków przekraczających 1/12, o których mowa w pierwszym akapicie. W zakresie w jakim dotyczy ona omawianej sprawy, decyzja Rady zostaje zawieszona do czasu podjęcia decyzji przez Parlament Europejski. Jeżeli we wspomnianym okresie Parlament Europejski nie podejmie decyzji odmiennej od decyzji Rady, decyzja Rady zostaje uznana za ostatecznie przyjętą.

W celu wykonania niniejszego artykułu, decyzje, o których mowa w drugim i trzecim akapicie, określają niezbędne działania odnośnie środków.

Artykuł 205

Komisja wykonuje budżety zgodnie z zarządzeniami wydanymi w wykonaniu artykułu 209, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznaných kredytów.

Zarządzenia określają szczegółowo warunki udziału poszczególnych instytucji w dokonywaniu swych własnych wydatków.

W ramach każdego budżetu Komisja może przenosić kredyty między jego poszczególnymi rozdziałami lub podziałami, w granicach i z zachowaniem warunków ustalonych w zarządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 209.

Artykuł 205a

Komisja corocznie przedkłada Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie za poprzedni rok budżetowy na temat realizacji budżetu. Komisja przekazuje im również sprawozdanie finansowe dotyczące aktywów i pasywów Wspólnoty.

Artykuł 206

1. Ustanawia się Trybunał Rewidentów Księgowych.
2. Trybunał Rewidentów Księgowych składa się z dwunastu członków.
3. Członkowie Trybunału Rewidentów Księgowych wybierani są spośród osób należących obecnie lub niegdyś, w swoich krajach, do niezależnych instytucji kontroli księgowej i posiadających szczególne kwalifikacje do sprawowania tego urzędu. Ich niezależność musi być niekwestionowana.
4. Członkowie Trybunału Rewidentów Księgowych mianowani są na okres sześciu lat przez Radę, działającą jednomyślnie, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego. Jednakże, w trakcie pierwszych nominacji, czterech Członków Trybunału Rewidentów Księgowych, wybranych przez losowanie, otrzyma nominacje na skróconą, czteroletnią kadencję. Członkowie Trybunału Rewidentów Księgowych będą mogli być mianowani ponownie. Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, Prezesa Trybunału Rewidentów Księgowych. Prezes może być wybierany ponownie.
5. Członkowie Trybunału Rewidentów Księgowych pełnią swe funkcje w warunkach pełnej niezależności, mając na względzie interes ogólny Wspólnoty. W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się oni po instrukcje, ani nie przyjmują ich od żadnego rządu czy organizacji. Powstrzymują się od wszelkich czynności nie dających się pogodzić z charakterem ich funkcji.
6. W czasie swej kadencji, członkowie Trybunału Rewidentów Księgowych nie mogą zajmować się jakąkolwiek inną odpłatną lub nieodpłatną działalnością zawodową. Przy obejmowaniu swych funkcji zobowiązują się oni uroczyście do przestrzegania, tak w czasie swej kadencji jak i po jej zakończeniu, obowiązków wynikających z ich stanowiska, a w szczególności obowiązku uczciwości i rozważności w przyjmowaniu, po zaprzestaniu pełnienia swych funkcji, niektórych stanowisk lub uzyskiwaniu niektórych korzyści.
7. Poza normalnym odnowieniem składu lub zgonem, funkcje członka Trybunału Rewidentów Księgowych kończą się w przypadku dymisji dobrowolnej lub udzielonej z urzędu wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z postanowieniami paragrafu 8. W takim przypadku dany członek Trybunału Rewidentów Księgowych zostaje zastąpiony na okres do wygaśnięcia mandatu. Za wyjątkiem dymisji z urzędu, członkowie Trybunału Rewidentów Księgowych pełnią swe funkcje aż do czasu ich zastąpienia.

8. Członek Trybunału Rewidentów Księgowych może zostać pozbawiony urzędu lub prawa do emerytury, czy też innych zamiast niej korzyści jedynie wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Trybunału Rewidentów Księgowych, uzna że członek ten przestał spełniać wymagane warunki lub nie wypełnia już wynikających z jego urzędu obowiązków.

9. Rada, działając kwalifikowaną większością głosów określa warunki zatrudnienia Prezesa i członków Trybunału Rewidentów Księgowych, a w szczególności ustala ich pensje, diety i emerytury. Ustala ona również, tą samą większością głosów, wszelkie wypłaty w miejsce wynagrodzenia.

10. Postanowienia Protokołu Przywilejów i Immunitetów Wspólnot Europejskich, mające zastosowanie do Sędziów Trybunału Sprawiedliwości, odnoszą się również do członków Trybunału Rewidentów Księgowych.

Artykuł 206a

1. Trybunał Rewidentów Księgowych bada rachunki z całości wpływów i wydatków Wspólnoty. Bada on także rachunki z całości wpływów i wydatków wszelkich organów utworzonych przez Wspólnotę, jeżeli akt założycielski nie wyklucza takiego badania.

2. Trybunał Rewidentów Księgowych bada legalność i prawidłowość wpływów i wydatków oraz czy gospodarowanie środkami finansowymi jest prawidłowe.

Kontrola wpływów dokonywana jest na podstawie, zarówno kwot klasyfikowanych jako należne, jak i kwot faktycznie wpłaconych na rzecz Wspólnoty.

Kontrola wydatków dokonywana jest na podstawie zaciągniętych zobowiązań i dokonanych płatności.

Kontrola ta może być dokonywana przed zamknięciem rachunków z badanego okresu budżetowego.

3. Kontrola odbywa się na podstawie dokumentacji, a w razie potrzeby na miejscu w instytucjach Wspólnoty i w Państwach Członkowskich. Kontrola w Państwach Członkowskich dokonywana jest we współpracy z krajowymi instytucjami kontroli księgowej, lub, w razie gdyby nie dysponowały one koniecznymi uprawnieniami, z kompetentnymi służbami krajowymi. Powyższe instytucje i służby powiadamiają Trybunał Rewidentów Księgowych o zamiarze uczestniczenia w kontroli.

Wszelkie dokumenty i informacje konieczne dla wykonywania zadań Trybunału Rewidentów Księgowych są im przekazywane na jego żądanie, przez instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontroli księgowej, lub też, jeżeli nie dysponują one niezbędnymi uprawnieniami, przez kompetentne służby krajowe.

4. Trybunał Rewidentów Księgowych sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku finansowego. Sprawozdanie to jest przekazywane instytucjom Wspólnoty i publikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Rewidentów Księgowych.

Ponadto Trybunał Rewidentów Księgowych może w każdej chwili przedstawić swoje uwagi dotyczące poszczególnych kwestii oraz wydawać opinie na żądanie

instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on roczne sprawozdania i opinie większością głosów wchodzących w jego skład członków.

Wspomaga on Parlament Europejski i Radę w sprawowaniu funkcji kontrolnych i realizowaniu budżetu.

Artykuł 206b

Parlament Europejski na zalecenie Rady uchwalone kwalifikowaną większością, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada, a następnie Parlament, badają rachunki i sprawozdanie finansowe wspomniane w artykule 205a, jak również roczne sprawozdanie Trybunału Rewidentów Księgowych wraz z odpowiedziami udzielonymi przez kontrolowane instytucje w związku z przedstawionymi przez niego uwagami.

Artykuł 207

Budżet ustalony jest w jednostce obrachunkowej określonej zgodnie z przepisami powziętymi w wykonaniu artykułu 209.

Wkłady finansowe, przewidziane w artykule 200 paragraf 1, przekazywane są przez Członków Wspólnoty do rozporządzenia Wspólnoty w ich walucie krajowej. Rozporządzalne salda tych wkładów są deponowane w Skarbach Członków Wspólnoty lub w wyznaczonych przez nie instytucjach. W czasie trwania tego depozytu, fundusze zachowują wartość odpowiadającą kursowi, jaki obowiązywał wobec wymienionej w ustępie 2 jednostki obrachunkowej w dniu ich zdeponowania.

Powyższe rozporządzalne fundusze mogą być lokowane na warunkach, uzgodnionych między Komisją, a zainteresowanym Członkiem Wspólnoty.

Zarządzenia wydane w wykonaniu artykułu 209 ustalają warunki techniczne, na jakich dokonywane są operacje finansowe, dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego.

Artykuł 208

Z zastrzeżeniem zawiadomienia właściwych władz zainteresowanych Państw, Komisja może dokonywać w walucie jednego z Członków Wspólnoty przelewów funduszy przechowywanych w walucie innego Członka Wspólnoty w zakresie niezbędnym do wykorzystania tych funduszy na cele, na które są one przeznaczone na mocy postanowień niniejszego Traktatu. Komisja unika w miarę możliwości dokonywania tego rodzaju przelewów, jeżeli posiada lub może uruchomić odpowiednie fundusze w walucie, jaka jest jej potrzebna.

Komisja porozumiewa się z każdym z Członków Wspólnoty za pośrednictwem wyznaczonego przezeń organu. W dokonywaniu operacji finansowych ma ona prawo odwoływania się do Banku Emisyjnego zainteresowanego Członka Wspólnoty lub do innej instytucji finansowej, jaką Państwo to wskaże.

Artykuł 209

Rada podejmując decyzję jednomyślnie na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz opinii Trybunału Rewidentów Księgowych:

a) przyjmuje Regulamin Finansowy określający w szczególności warunki tworzenia i wykonania budżetu oraz składania i sprawdzania rachunków;

b) ustala warunki i procedurę, stosownie do których wpływy budżetowe przewidziane w ustaleniach dotyczących środków własnych będą pozostawiane do dyspozycji Komisji, oraz określa środki które będą mogły być stosowane w razie konieczności zaspokojenia wymogów finansowych;

c) określa zasady odpowiedzialności intendentów i księgowych oraz organizuje kontrolę ich działalności.

CZĘŚĆ SZÓSTA

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 210

Wspólnota posiada osobowość prawną.

Artykuł 211

Wspólnota posiada w każdym z Państw Członkowskich Wspólnoty najszerszą zdolność prawną, jaką ustawodawstwo krajowe przyznaje osobom prawnym; może ona w szczególności nabywać lub zbywać nieruchomości i ruchomości oraz występować w sądach. W tym celu Wspólnota jest reprezentowana przez Komisję.

Artykuł 213

W celu wypełnienia powierzonych jej zadań Komisja może zbierać wszelkie potrzebne informacje i sprawdzać je, w granicach i na warunkach ustalonych przez Radę zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu.

Artykuł 214

Członkowie instytucji Wspólnoty, członkowie komitetów oraz funkcjonariusze i urzędnicy Wspólnoty są obowiązani, nawet po zaprzestaniu swych czynności, nie rozgłaszać informacji, które ze względu na swój charakter objęte są tajemnicą zawodową, w szczególności wiadomości dotyczących przedsiębiorstw i ich stosunków handlowych lub składników kosztów produkcji.

Artykuł 215

Odpowiedzialność Wspólnoty z tytułu umów regulują ustawy, którym podlega dana umowa.

W zakresie odpowiedzialności nieuregulowanej umownie, Wspólnota powinna

wynagrodzić, zgodnie z ogólnymi zasadami wspólnymi dla ustawodawstw Członków Wspólnoty, szkody spowodowane przez jej instytucje lub urzędników w toku wykonywania ich czynności.

Osobistą odpowiedzialność urzędników wobec Wspólnoty regulują postanowienia ich regulaminu lub przepisy dotyczące zatrudnienia.

Artykuł 216

Siedziba instytucji Wspólnoty jest ustalana za wspólną zgodą rządów Członków Wspólnoty.

Artykuł 217

System językowy instytucji Wspólnoty ustala Rada, podejmując decyzję jednomyślnie, bez uszczerbku dla postanowień przepisów proceduralnych Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 219

Członkowie Wspólnoty zobowiązują się rozstrzygać spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego Traktatu wyłącznie w sposób przewidziany w tym Traktacie.

Artykuł 220

Członkowie Wspólnoty podejmą między sobą w miarę potrzeby rokowania mające na celu zapewnienie ich obywatelom:

- ochrony osobistej oraz korzystania z praw i ich ochrony w warunkach, jakie każde z Państw zapewnia swym własnym obywatelom;
- zniesienia podwójnego opodatkowania na terenie Wspólnoty;
- wzajemnego uznania spółek w rozumieniu drugiego akapitu artykułu 58, zachowania osobowości prawnej w razie przeniesienia siedziby z kraju do kraju, oraz możliwości łączenia spółek podlegających ustawodawstwom różnych krajów;
- uproszczenia formalności, dotyczących wzajemnego uznawania i wykonywania wyroków sądowych i orzeczeń arbitrażowych.

Artykuł 221

W ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Członkowie Wspólnoty będą traktowali na równi z własnymi obywatelami obywateli innych Państw Członkowskich Wspólnoty w zakresie ich finansowego udziału w kapitale spółek w rozumieniu artykułu 58, bez uszczerbku dla stosowania innych postanowień niniejszego Traktatu.

Artykuł 222

Niniejszy Traktat nie przesądza w niczym systemu własności w Państwach Członkowskich Wspólnoty.

Artykuł 223

1. Postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią przeszkody dla stosowania następujących zasad:

a) żaden Członek Wspólnoty nie jest obowiązany dostarczać informacji, których rozpowszechnianie byłoby jego zdaniem sprzeczne z zasadniczymi interesami swojego bezpieczeństwa;

b) każdy Członek Wspólnoty może podejmować niezbędne, jego zdaniem, środki dla ochrony zasadniczych interesów swego bezpieczeństwa oraz dotyczące produkcji broni, amunicji i sprzętu wojennego albo handlu tymi artykułami; środki te nie powinny pogarszać warunków konkurencji na wspólnym rynku w zakresie produktów nie przeznaczonych dla celów wyraźnie wojskowych.

2. W ciągu roku po wejściu w życie niniejszego Traktatu, Rada, podejmując decyzję jednomyślnie ustali listę produktów do których stosują się postanowienia paragrafu 1 b.

3. Rada, podejmując na wniosek Komisji decyzję jednomyślnie, może dokonać zmian w tej liście.

Artykuł 224

Członkowie Wspólnoty zasięgają wzajemnie swej opinii w celu wspólnego poczynienia kroków niezbędnych do zapewnienia, aby sprawne działanie wspólnego rynku nie zostało naruszone przez środki zastosowane przez jakiegokolwiek Członka Wspólnoty w przypadku poważnych wewnętrznych zaburzeń zakłócających porządek publiczny, w przypadku wojny lub poważnego napięcia w stosunkach międzynarodowych, stanowiącego groźbę wojny, albo też w celu wywiązania się z zobowiązań podjętych przez siebie dla zachowania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

Artykuł 225

Jeżeli środki podjęte w przypadkach, przewidzianych w artykułach 223 i 224, będą wypaczać warunki konkurencji na wspólnym rynku, Komisja wspólnie z Państwem zainteresowanym zbada warunki, w jakich środki te mogłyby być przystosowane do zasad ustalonych w niniejszym Traktacie.

W przeciwieństwie do procedury przewidzianej w artykułach 169 i 170, Komisja albo każdy Członek Wspólnoty może zwrócić się bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli uważa, że inny Członek Wspólnoty nadużywa uprawnień, przewidzianych w artykułach 223 i 224. Trybunał Sprawiedliwości orzeka przy drzwiach zamkniętych.

Artykuł 226

1. W ciągu okresu przejściowego, w przypadku poważnych trudności w jednym z sektorów działalności gospodarczej, mających charakter trwały, jak również w przypadku trudności mogących poważnie pogorszyć sytuację gospodarczą w pewnym regionie, Członek Wspólnoty może prosić o udzielenie mu zezwolenia na

zastosowanie środków ochronnych, pozwalających na przywrócenie równowagi sytuacji i przystosowanie danego sektora do gospodarki wspólnego rynku.

2. Na prośbę zainteresowanego Państwa, Komisja, w trybie nagłym, ustali natychmiast środki ochronne, jakie uzna za konieczne, określając ich warunki i sposoby ich zastosowania.

3. Środki, objęte zezwoleniem na podstawie paragrafu 2, mogą przewidywać odstępstwa od zasad niniejszego Traktatu w takim zakresie i na taki okres, jakie są niezbędne do osiągnięcia celów wymienionych do osiągnięcia celów wymienionych w paragrafie 1. W pierwszym rzędzie powinny być wybrane środki powodujące jak najmniej zakłóceń w sprawnym działaniu wspólnego rynku.

Artykuł 227

1. Niniejszy Traktat stosuje się do Królestwa Belgii, Królestwa Danii, Republiki Francuskiej, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii, Królestwa Holandii, Irlandii, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Republiki Federalnej Niemiec, Portugalii, Republiki Włoskiej, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

2. W odniesieniu do Algierii i francuskich departamentów zamorskich, szczególne i ogólne postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące:

- swobodnego obrotu towarami;
- rolnictwa z wyjątkiem artykułu 40 paragraf 4;
- zwolnień w zakresie usług;
- zasad konkurencji;
- środków ochronnych przewidzianych w artykułach 108, 109 i 226;
- instytucji,

będą stosowane z chwilą wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Warunki zastosowania innych postanowień niniejszego Traktatu będą ustalone najpóźniej w dwa lata po jego wejściu w życie, przez Radę, podejmującą na wniosek Komisji decyzję jednomyślnie.

Instytucje Wspólnoty, w ramach procedury przewidzianej w niniejszym Traktacie, w szczególności w artykule 226, będą czuwały nad umożliwieniem rozwoju Ekonomiczno - Społecznego tych regionów.

3. Kraje i terytoria zamorskie, których lista zawarta jest w Załączniku 4 do niniejszego Traktatu, będą przedmiotem specjalnego systemu stowarzyszenia, określonego w Części Czwartej niniejszego Traktatu.

Niniejszy Traktat nie odnosi się do tych krajów i terytoriów będących w specjalnych stosunkach ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, których nie zawiera wyżej wymieniona lista.

4. Postanowienia niniejszego Traktatu stosują się do obszarów europejskich, które w stosunkach zewnętrznych są reprezentowane przez jednego z Członków Wspólnoty.

5. Tytułem wyjątku od przepisów poprzednich ustępów:

a) Niniejszy Traktat nie ma zastosowania do wysp Faeroe. Jednakże rząd Królestwa Danii dokonuje powiadomienia, w formie deklaracji złożonej najpóźniej dnia 31 grudnia 1975 roku Rządowi Republiki Włoskiej, który przekaże jej poświadczone kopie każdemu z rządów innych Państw Członkowskich, że niniejszy Traktat będzie miał zastosowanie do tych wysp. W takim przypadku niniejszy Traktat będzie miał zastosowanie do tych wysp począwszy od pierwszego dnia drugiego miesiąca po złożeniu tej deklaracji.

b) Niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Suwerennych Stref Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze.

c) Przepisy niniejszego Traktatu mają zastosowanie do Wysp Normandzkich i do Wyspy Man tylko o ile jest to konieczne dla zapewnienia stosowania przepisów przewidzianych dla tych Wysp w traktacie o przystąpieniu nowych państw członkowskich do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i do Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, podpisanym dnia 22 stycznia 1972 roku

Artykuł 228

1. W przypadku, gdy postanowienia niniejszego Traktatu przewidują zawarcie umów między Wspólnotą, a jednym lub kilkoma państwami lub organizacją międzynarodową, rokowania w sprawie ich zawarcia są prowadzone przez Komisję. Z zastrzeżeniem uprawnień przyznanych w tym zakresie Komisji, będą one zawierane przez Radę, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie.

Rada, Komisja lub Członek Wspólnoty może zasięgnąć uprzednio opinii Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności zamierzonej umowy z postanowieniami niniejszego Traktatu. Umowa będąca przedmiotem negatywnej opinii Trybunału Sprawiedliwości może wejść w życie tylko w warunkach określonych w artykule 236.

2. Umowy zawarte z zachowaniem ustalonych wyżej warunków wiążą instytucje Wspólnoty i Członków Wspólnoty.

Artykuł 229

Komisja obowiązana jest utrzymywać wszelkie niezbędne stosunki z organami Narodów Zjednoczonych, ich instytucji wyspecjalizowanych oraz Układu Ogólnego w Sprawie Ceł i Handlu.

Komisja utrzymuje również odpowiednie stosunki z innymi organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 230

Wspólnota nawiąże wszelkie potrzebne formy współpracy z Radą Europy.

Artykuł 231

Wspólnota nawiąże ścisłą współpracę z Europejską Organizacją Współpracy

Gospodarczej. Tryb tej współpracy zostanie ustalony w drodze wspólnego porozumienia.

Artykuł 232

1. Postanowienia niniejszego Traktatu nie zmieniają postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, w szczególności w zakresie praw i obowiązków Członków Wspólnoty, uprawnień instytucji tej Wspólnoty oraz zasad ustalonych przez ten Traktat dla sprawnego działania wspólnego rynku węgla i stali.

2. Postanowienia niniejszego Traktatu nie uchylają postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Artykuł 233

Postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią przeszkody dla istnienia i realizacji unii regionalnych między Belgią i Luksemburgiem oraz między Belgią, Luksemburgiem i Holandią, w zakresie w jakim cele tych unii regionalnych nie zostaną osiągnięte poprzez zastosowanie niniejszego Traktatu.

Artykuł 234

Postanowienia niniejszego Traktatu nie naruszają praw i obowiązków wynikających z umów zawartych przed wejściem w życie niniejszego Traktatu między jednym lub wieloma Członkami Wspólnoty z jednej strony, a jednym lub wieloma Państwami trzecimi z drugiej.

W zakresie, w jakim umowy te są sprzeczne z niniejszym Traktatem, dany Członek lub Członkowie Wspólnoty zastosują wszelkie odpowiednie środki w celu usunięcia stwierdzonych sprzeczności. W razie potrzeby, Członkowie Wspólnoty udzielą sobie wzajemnej pomocy dla osiągnięcia tego celu i zajmą w danym przypadku wspólne stanowisko.

W wykonywaniu, wspomnianych w pierwszym akapicie umów, Członkowie Wspólnoty uwzględniają fakt, że korzyści przyznane w niniejszym Traktacie przez każdego Członka stanowią nieodzowny element utworzenia Wspólnoty i z tego powodu są nierozdzielnie związane z utworzeniem wspólnych instytucji, z udzieleniem im uprawnień i przyznaniem tych samych korzyści przez wszystkich innych Członków Wspólnoty.

Artykuł 235

Jeżeli w działaniu wspólnego rynku okaże się niezbędne do realizacji jednego z celów Wspólnoty podjęcie pewnej akcji przez Wspólnotę, a uprawnienia potrzebne dla jej podjęcia nie będą przewidziane w niniejszym Traktacie, Rada, podejmując na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego decyzję jednomyślnie, przedsięwzięcie odpowiednie kroki.

Artykuł 236

Rząd każdego Państwa Członkowskiego Wspólnoty lub Komisja mogą przedkładać Radzie projekty w sprawie rewizji niniejszego Traktatu.

Jeżeli, Rada, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego oraz w razie potrzeby Komisji, wyda przychylną opinię w sprawie zwołania konferencji przedstawicieli rządów Państw Członkowskich Wspólnoty, konferencja ta będzie zwołana przez przewodniczącego Rady w celu osiągnięcia wspólnego porozumienia, dotyczącego zmian jakie miałyby być wprowadzone do niniejszego Traktatu.

Poprawki te wejdą w życie po ich ratyfikacji przez wszystkich Członków Wspólnoty, zgodnie z postanowieniami ich konstytucji.

Artykuł 237

Każde Państwo europejskie może prosić o przyjęcie do Wspólnoty. Prośbę swoją przedkłada ono Radzie, która podejmie decyzję jednomyślnie po zasięgnięciu opinii Komisji i uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego po podjęciu przez niego decyzji bezwzględną większością głosów tworzących go członków.

Warunki przyjęcia oraz zmiany jakie ono pociągnie w niniejszym Traktacie będą przedmiotem umowy między Członkami Wspólnoty a Państwem proszącym o przyjęcie. Umowa ta podlega ratyfikacji przez wszystkie Umawiające się Strony, zgodnie z postanowieniami ich konstytucji.

Artykuł 238

Wspólnota może zawrzeć z państwem trzecim, związkiem państw lub organizacją międzynarodową umowę o utworzeniu stowarzyszenia polegającego na wzajemnych prawach i obowiązkach, wspólnym działaniu i specjalnych sposobach postępowania.

Umowy te zawiera Rada, która podejmuje decyzję jednomyślnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, podejmującego decyzję bezwzględną większością głosów tworzących go członków.

Jeżeli umowy te będą pociągały za sobą konieczność wprowadzenia poprawek do niniejszego Traktatu, poprawki te winny być uprzednio przyjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 236.

Artykuł 239

Protokoły, które na mocy wspólnego porozumienia Członków Wspólnoty, są załączone do niniejszego Traktatu, stanowią jego nierozłączną część.

Artykuł 240

Niniejszy Traktat jest zawarty na czas nieograniczony.

Funkcjonowanie instytucji

Artykuł 241

Rada zbierze się w ciągu miesiąca od wejścia w życie Traktatu.

Artykuł 242

Rada podejmie wszelkie potrzebne postanowienia w celu utworzenia Komitetu Ekonomiczno - Społecznego w ciągu trzech miesięcy od swego pierwszego posiedzenia.

Artykuł 243

Zgromadzenie zbierze się w ciągu dwóch miesięcy od pierwszego posiedzenia Rady na wezwanie Przewodniczącego Rady w celu wyboru swego prezydium i opracowania regulaminu. Do chwili wyboru prezydium Zgromadzeniu przewodniczy jego najstarszy wiekiem członek.

Artykuł 244

Trybunał Sprawiedliwości rozpocznie swą działalność z chwilą mianowania jego członków. Pierwsza nominacja Przewodniczącego Trybunału Sprawiedliwości jest dokonana na okres trzech lat na tych samych warunkach co i jego członków.

Trybunał Sprawiedliwości ustali swój regulamin postępowania w ciągu trzech miesięcy od rozpoczęcia działalności.

Sprawy mogą być wnoszone do Trybunału Sprawiedliwości dopiero po opublikowaniu tego regulaminu. Terminy wnoszenia odwołań biegną także od tej samej daty.

Przewodniczący Trybunału Sprawiedliwości rozpoczyna wykonywanie uprawnień powierzonych mu w niniejszym Traktacie z chwilą nominacji.

Artykuł 245

Komisja rozpocznie swą działalność i podejmie powierzone jej w niniejszym Traktacie funkcje z chwilą mianowania jej członków.

Z chwilą rozpoczęcia swej działalności Komisja przystąpi do badań i nawiąże stosunki niezbędne do wyrobienia sobie ogólnej oceny sytuacji gospodarczej Wspólnoty.

Artykuł 246

1. Pierwszy okres budżetowy liczy się od wejścia w życie niniejszego Traktatu do dnia 31 grudnia danego roku. Okres ten jednak będzie przedłużony do 31 grudnia następnego roku po wejściu w życie Traktatu jeżeli nastąpiło ono w ciągu drugiego półrocza.

2. Do chwili ustalenia budżetu na pierwszy okres finansowy, Członkowie Wspólnoty wpłacą na rzecz Wspólnoty bezprocentowe zaliczki, które będą

odliczone od wkładów finansowych ustalonych dla wykonania tego budżetu.

3. Do chwili ustalenia regulaminu i przepisów dotyczących zatrudnienia funkcjonariuszy i innych urzędników Wspólnoty, przewidzianych w artykule 212, każda instytucja zatrudnia niezbędny personel i zawiera w tym celu umowy na czas ograniczony.

Każda instytucja rozpatruje wspólnie z Radą sprawy dotyczące liczby i wynagrodzenia personelu oraz podziału etatów.

Postanowienia końcowe

Artykuł 247

Niniejszy Traktat będzie ratyfikowany przez Wysokie Umawiające się Strony zgodnie z postanowieniami ich konstytucji. Dokumenty ratyfikacyjne złożone będą Rządowi Republiki Włoskiej.

Niniejszy Traktat wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego przez państwo podpisujące, które dokona tej formalności jako ostatnie. Jeżeli jednak złożenie tego dokumentu nastąpi na mniej niż piętnaście dni przed początkiem następnego miesiąca, wejście w życie Traktatu będzie odłożone do pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dacie złożenia.

Artykuł 248

Niniejszy Traktat, sporządzono w jednym egzemplarzu w językach francuskim, niderlandzkim, niemieckim, włoskim. Tekst w każdym z tych języków posiada jednakową moc obowiązującą i zostanie złożony w archiwum Rządu Republiki Włoskiej, który prześle należycie uwierzytelniony odpis każdemu z rządów pozostałych Państw Sygnatariuszy.

W dowód czego niżej podpisani Pełnomocnicy złożyli pod niniejszym Traktatem swe podpisy.

Sporządzono w Rzymie dnia dwudziestego piątego marca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego siódmego roku.

ADENAUER	J.Ch.SNOY ET D'OPPUERS
P.H.SPAAK	HALLSTEIN
PINEAU	M.FAURE
Antonio SEGNI	Gaetano MARTINO
BECH	Lambert SCHAUS
J.LUNS	J.LINTHORST-HOMAN